

ምስራቅ ስድስት

የታሠርንበትን ስድስት መፍታት

ማንኛውም በተሞክሮ የዳበረ ልምድ ያለው የጋብቻ አማካሪ እንደሚናገረው፤ በሌሎች የህይወት ግንኙነቶች ውስጥ የሚፈጠሩት ችግሮች ሁሉ ተደምረው በጋብቻ ውስጥ የሚነሱትን ችግሮች አያክሉም። ከዕጽ፣ ከወንጀል፣ በገንዘብ ምክንያት ከሚነሱ ግጭቶች፣ ከሰሜታዊና ሰነልቦናዊ ቀውሶች ይልቅ፤ በጋብቻ ውስጥ ከፍተኛ ችግሮች ይፈጠራሉ። ለባህላችን ማደግና ለስልጣኔያችን መፋጠን እጅግ ወሳኝ የሆነው ይህ ተቋም በዚህ ቀውስ ውስጥ መግባቱ የዘመናችን አላሳቢ ምልክት ነው።

አዲስ ተጋቢዎች የጋብቻ ህይወታቸውን ለማቻቻል በሚያደርጉት ጥረት ከሚያጋጥሟቸው ጠንካራ ተግዳሮቶች አንዱ፤ ከቀደሙ ወላጆቻቸውና ከቤተሰቦቻቸው ጋር ያላቸውን ግንኙነት ከአዲሱ ሁኔታቸው ብርሃን ጋር እንዴት ማገናዘብ እንደሚጣሩ ነው። ጋብቻ በባለትዳሮችና ባደጉባቸው ቤተሰቦች መካከል በነበረው የቀደመ ግንኙነት ላይ ከፍተኛ ለውጥ ያመጣል። ብዙ አዲስ ተጋቢዎች ከወላጆቻቸው ጋር የተሳሰሩበት ገመድ የመበጠስና ከማግባታቸው በፊት ከለመዱት የሕይወት ልምምድ ፈጥኖ ለመውጣት ይቸግራቸዋል። ብዙውን ጊዜም ለአዲሱ ባለቤታቸውና ለቀደሙት ቤተሰቦቻቸው በሚኖራቸው ሀላፊነት መካከል ልባቸው ይከፈላል። ይህ ውጥረት በጋብቻ ውስጥ ግጭት ይፈጥራል፤ በተለይም ደግሞ እንደኛው ወገን ከሌላኛው ይልቅ ቀድሞ ከነበረው የግንኙነት ቀለበት ውስጥ ፈጥኖ መውጣት ሲያቀተው ችግሩ ይከሰታል።

የጋብቻን ህይወት ማቻቻል በተጋቢዎቹ ላይ ችግር እንደሚፈጥር ሁሉ በተጋቢዎቹ ቤተሰቦች ላይ ተመሳሳይ ችግር ያስከትላል። አንዳንድ ጊዜ ወላጆች ልጆቻቸውን ከጋብቻቸውም በኋላ ቢያንስ በሰሜት ደረጃ ይዘዋቸው በመቆየት ችግሩን ያወሃሰቡታል። አውቀውትም ሆነ ሳያውቁት ብዙ ወላጆች ልጆቻቸው ራሳቸውን ችለው በመውጣታቸው የበደለኝነት ስሜት እንዲሰማቸው ያደርጋሉ። ህፃኑ ጎጂውን ጥሎ በመሄዱ ሆኖብ ከራሳቸው ጋር ብዙ ይታገላሉ። ምናልባት በስሜትም ይሁን በኢኮኖሚ ጉዳይ በልጆቻቸው ጥገኞች ከነበሩ፤ በልጆቻቸው ህይወት ውስጥ ጣልቃ

በሚገባው በአዲሱ ሰው ምክንያት ከልጆቻቸው ጋር የነበራቸው ግንኙነት እንደሚለወጥ በማሰብ ስጋት ውስጥ ይገባሉ።

ከየትኛውም አቅጣጫ ይምጣ፤ አዲስ ተጋቢዎች ከወላጆቻቸውና ከቤተሰቦቻቸው ጋር የሚኖራቸው ግንኙነት በትዳራቸው ላይ ተጽእኖ ያስከትላል። ይህንን ችግር እንዴት መፍታት እንዳለባቸው ካልተማሩ ያሠራቸው ገመድ በአፍንጫቸው ውስጥ ተቀርቅሮ ለመተንፈስ ችግር እንደሚፈጥር መሰናከል የግንኙነታቸውን ሕይወት ሊያንቀው ይችላል።

ጋብቻ የመጀመሪያው ከብሐዊ ግንኙነት ነው

መጽሐፍ ቅዱስ እንደሚነግረን፤ ከግንኙነቶች ሁሉ ዋነኛውና በጣም ጠቃሚው ግንኙነት፤ በግለሰብ ሰብአዊ ፍጥረትና በእግዚአብሔር መካከል ካለው ግንኙነት ቀጥሎ ዋነኛው በወንድና በሴት መካከል ያለ የጋብቻ ግንኙነት ነው። ሁልጊዜም ችግሮች የሚከተሉት ከእነዚህ ግንኙነቶች አንደኛው ከተገባው የቀዳሚነት ስፍራ ሲለቅ ነው። ከብዙዎቹ የችግር ምንጭ ከሆኑ ምክንያቶች ዋነኛው ግንድ፤ ሰዎች ለእግዚአብሔር ወይም ለትዳር ጓደኞቻቸው መስጠት የሚገባቸውን ከፍተኛ ቅድሚያ ለሌሎች ሰዎች ወይም ነገሮች አላልፈው ሲሰጡ ነው።

በባልና በሚስት መካከል ያለው ግንኙነት ቅድሚያ ሊሰጠው የሚገባው፤ እግዚአብሔር በሰዎች መካከል ሊፈጠር የሚገባ መሠረታዊ ግንኙነት አድርጎ በመጀመሪያ ለሰመሠረተው ነው።

“እግዚአብሔር አምላክ በአዳም ከባድ እንቅልፍ ጣለበት፤ አንቀላፋም። ከጎነም አንዲት አጥንት ወለዶ ስፍራውን በሰጋ ዘጋው። እግዚአብሔር አምላክም ከአዳም የወሰዳትን አጥንት ሴት አድርጎ ሠራት። ወደ አዳምም አመጣት። አዳምም አሰ። ይህች አጥንት ከአጥንቴ ናት፤ ስጋም ከስጋዬ ናት። እርሷም ከወንድ ተገኝታለችና ሴት ትባላል። ስለዚህ ሰው እናቱንና አባቱን ይተዋል፤ ከሚስቱም ጋር ይጣበቃል” (ዘፍ 2፡21-24)።

ልብ ይበሉ፤ እግዚአብሔር የሰውን ዘር ሊፈጥር የጀመረው ከባልና ከሚስት እንጂ ከወላጅና ከልጅ አይደለም። በእግዚአብሔር እቅድ በባልና በሚስት መካከል ያለው ግንኙነት በወላጅና በልጅ መካከል ካለው ግንኙነት ይልቅ ቀደምቱና የመጀመሪያ ደረጃ ግንኙነት ነው። ቁጥር 24 እንደሚናገረው፤ ሰው እናቱንና አባቱን ይተዋል ከሚስቱም ጋር ይጣበቃል። “መተው” የሚለው ቃል

“ለጊዜው” የሆነ መለየትን ሊያመለክት፤ መጣበቅ የሚለው ቃል ግን “ዘሰቀታነት” ያለውን ሁኔታ ይናገራል። በትዳር ውስጥ የባልና የሚስት ቀደምት ሃላፊነታቸው እርስ በእርስ ላላቸው ግንኙነት እንጂ ሰወላጆቻቸው ወይም ቀድሞ ሰነበሩበት ሁኔታ አይደለም።

የጋብቻ ግንኙነት በሕይወት ውስጥ ካሉ ሌሎች ግንኙነቶች ሁሉ መሠረታዊና ቁልፍ የሆነ ግንኙነት ነው። አዳምና ሄዋን ወላጆች ከመሆናቸው በፊት ባልና ሚስቶች ነበሩ። በባልና በሚስት መካከል ያለው ግንኙነት በወላጅና በልጅ መካከል ካለው ግንኙነት ይልቅ ቅድሚያ ሊሰጠው ከተገባባቸው ምክንያቶች አንዱ፤ ባልና ሚስት ለህይወት አስፈላጊ የሆነውን ፍላጎት አንዳቸው ለአንዳቸው ለማሟላት ኪዳን ስለገቡ ነው። ወላጆች ልጆቻቸውን የመውደድና የመንከባከብ፤ አካላዊ፤ ስሜታዊና መንፈሳዊ ፍላጎቶቻቸውን የማሟላት ሃላፊነት አሰባቸው። ይሁን እንጂ ባልና ሚስት በአንድነታቸው ውስጥ ከሚጋሩት ህይወት አንፃር ሲታይ ይህ በመሠረቱ የተለየ ነው።

በወላጆችና በልጆች መካከል ያለው ግንኙነት ጊዜያዊ በመሆኑ ሲሠበር ይገባዋል። በባልና በሚስት መካከል ያለው ግንኙነት ግን ዘላቂ በመሆኑ ሲሰበር አይገባውም።

በመሠረቱ፤ በወላጆችና በልጆች መካከል ያለው ግንኙነት ጊዜያዊ በመሆኑ ሊሠበር ይገባዋል። በባልና በሚስት መካከል ያለው ግንኙነት ግን ዘላቂ በመሆኑ ሊሰበር አይገባውም። ወላጆች ልጆቻቸውን ሆን ተብሎ በታቀደ ማለትም የበሰሉ ሙሉ ሰዎች አድርጎ በማሳደግ ዓላማ ላይ ተመስርተው ሊያሳድጓቸው ይገባል። ልጆች አንድ ጊዜ በራሳቸው መንገድ የሚያድጉ ከሆነ፤ ከቤተሰቦቻቸው ጋር ባላቸው ግንኙነት መሠረታዊ የሆነ ለውጥ ይከሰታል። ይህ ለውጥ ደግሞ ልጆቹ ጋብቻን ከመሰረቱ በኋላ ጎልቶ የሚታይ ይሆናል። ምንም እንኳን ወላጆች ልጆቻቸውን ሁል ጊዜም ሊወዷቸውና ሊያከብሯቸው ቢገባም በልጆቻቸው ላይ ዘላቂ የሆነ የበላይነት ስፍራ ወይም ቅድሚያ አይኖራቸውም። እነዚህ ያገቡ ልጆች ከወላጆቻቸው ይልቅ ቅድሚያ ሊሰጧቸው ከሚገቡ ከአዲስ ሰዎች ጋር ግንኙነት ጀምረዋል - ከትዳር ጓደኞቻቸው። መሆን የማገባው እንዲህ ነው። ጊዜያዊ የሆነው በወላጆችና በልጆች መካከል የነበረው ግንኙነት ዘላቂ ለሆነው የባልና የሚስት ግንኙነት ስፍራ ሊለቅ ይገባዋል።

ማግባት ማለት የቀደመውን ቤት መሰቀቅ ማለት ነው

በአንዳንድ ባህሎች ውስጥ እንደተሰመደው አስተሳሰብ ጋብቻ የሁለት ቤተሰቦች ወደ አንድነት መምጣት ነው። ባልየው የራሱን ቤተሰብና የትውልዱን ዞር ይወክላል፤ ሴቷም እንደዚሁ የራሷን፤ በዚህ ውህደት ውስጥ እነርሱና ዘመዶቻቸው ሁሉ አንድ ትልቅ ደስተኛ ቤተሰብ ይሆናሉ። ይህ ሰአይምሮ የሚመች፤ የተለመደ ሁኔታና ትክክለኛ ስፍራውን የያዘ ቢመስልም አግባብነት የሌለውና መጽሀፍ ቅዱሳዊም ያልሆነ ነው። ጋብቻ ሁለት ቤተሰቦች በአንድነት የሚጠቀላሉበት አይደለም፤ ይልቁንም ሦስተኛ ቤተሰብ የሚፈጠርበት ነው። ባልና ሚስት ወደ አንድነት ሊመጡ የራሳቸው የሆነ፤ የተለየ፤ ሙሉ የሆነ የእነርሱን ቤተሰብ ይመሠርታሉ። ይህም ቤተሰብ ከቤተሰቦቻቸውና ከዘራቸው ተጽእኖ ነፃ የሆነ ቤተሰብ ነው። ለዚህ ነው ዘፍ 2፥24 “ስለዚህም ምክንያት ሰው አባቱንና እናቱን ይተዋል ከሚስቱም ጋር ይጣበቃል፤ አንድም ሥጋ ይሆናሉ” የሚለው። በጋብቻ ውስጥ ከሁለት የተለያዩ ቤተሰብ የወጡ ወንድና ሴት ከሁለቱ ቤተሰቦች የተለየ ሦስተኛ ቤተሰብ ይመሠርታሉ። ምንም እንኳን ይህ ጥቅስ በተለይ ባልየው ቤቱን ለቆ እንደሚወጣ ቢናገርም፤ ሚስቱንም የሚያጠቃልል ነው። እንደዚህ ባይሆንም እንደርሱ ቤቷን ትታ ካልወጣች ሚስት ጋር እንዴት ሊጣበቅ ይችላል? በተሣካ ሁኔታ የራሳቸውን ቤት ለመመስረት ብቸኛው መንገድ ሁለቱም ቤተሰቦቻቸውን ተለይተው ሲወጡ ነው። ይህ ክፍል ስለ ወንዱ የሚጠቅሰው ጋብቻው ከተመሠረተ ጀምሮ የአዲሱ ቤተሰብ ራሱና አዲሱ አመራር ሰጭ እርሱ በመሆኑ ነው።

በጋብቻ ውስጥ ፈጥኖ ወደ ግጭት ለመሮጥ ፈጣኑ መንገድ ባልየው የግንኙነት ቅድሚያን በሚመለከት ከሚስቱ ቤተሰቦች ጋር ፋክክር ውስጥ ሊገባ ነው። ባሏ ከወላጆቹ ጋር የነበረውን የግንኙነት ትስስር ፈጥኖ ያልበጠለ ሚስት የሚገጥማት ችግርም ተመሳሳይ ነው። ለዚህ ነው መጽሐፍ ቅዱስ በዚህ ጉዳይ ላይ የሚሰጠው መመሪያ ግልጽና ጠንካራ የሆነው። አባትና እናታቸውን ይተዋሉ እርስ በእርሳቸው ይጣበቃሉ።

የቀደመውን ቤት ለቆ መውጣት የጋብቻ መሠረታዊ መርህ ነው። በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ጋብቻን በተመለከተ የተሰጠው የመጀመሪያ መመሪያ “ይተዋል” የሚል ነው። ምንም እንኳን ዋነኛው ሃሳብ ቤትን መተውን ቢመለከትም፤ በአካል ለቆ ከመውጣት

የዘለለ ህሣብን የያዘ ነው። ባልና ሚስት ሲጋቡ የወጡበትን ቤተሰብ የሚተውት በአካል ብቻ ሳይሆን በአይም፣ በኢኮኖሚያዊ ሁኔታዎችና በስሜታቸውም ጭምር ሊሆን ይገባል። ይህ ማለት ግን በመጭው ዘመናቸው ከቀደሙት ቤተሰቦቻቸው ጋር የነበራቸውን ግንኙነት እርግፍ አድርገው ይተዋሉ ማለት ሳይሆን፤ ባልና ሚስቱ ቤታቸውንና ትዳራቸውን በሚገነቡበት መንገድ ወይም እንደ ባልና ሚስት በሚወሰኑት ውሳኔ ላይ ቤተሰቦቻቸው ወሳኝ ሚና አይጫወቱም ማለት ነው። “መተው” ማለት የተጋቡት ጥንዶች በቤተሰባቸው ላይ ጥገኞች አይሆኑም፤ ቤተሰቦቻቸውም የእነርሱ ጥገኞች አይሆኑም ማለት ነው።

ባልና ሚስት ሲጋቡ የወጡበትን ቤተሰብ የሚተውት በአካል ብቻ ሳይሆን በአይም፣ በኢኮኖሚያዊ ሁኔታዎችና በስሜታቸው ጭምር ሊሆን ይገባዋል።

“መተው” በሚለው ቃል ተጋቢዎቹ የወጡበት ቤተሰብ መሄዳቸውን ሊፈልጉትም ሳይፈልጉትም ይችላሉ የሚል እንድምታ አለው። ብዙ ወላጆች በዚህ ነገር ይቸገራሉ፤ ልጆቻቸው እንዲወጡ እንደ ሙሉና የበበለ ሰው የራሳቸውን ህይወት እንዲኖሩ ሊተዋቸው ይከብዳቸዋል። ለዚህ ነው እግዚአብሔር በጥበቡ ይህንን ጉዳይ ለወላጆች ውሳኔ እንደ ምርጫ ያልሰጠው። የትልቅ ሰው ህፃን የሆነው ሰው አግብቶ ጎጂውን ሊለቅ እርሱ ወይም እርሷ እንዲህ ይላሉ፤ “አሁን የግል ሕይወቴን ልተው ዝግጁ ነኝ። ይህችን ሴት እስከ ሕይወት ዘመኔ ፍፃሜ አብራያት ልኖር መርጫለሁ። እወድሻለሁ ይሁንና የራሴን ውሳኔ ልወስን ያስፈልገኛል። ምንም ያህል ሊሰማሽ ይችላል፤ ይሁን እንጂ እሄዳለሁ። እርግጥ ነው የምትሰጭው አስተያየት ለእኔ ዋጋ አለው፤ ቢሆንም ለማደርገው ድርጊት ወሳኝን ሚና እንዲጫወት አልፈልግም። ለእኔ መልካም የሆነውን ነገር መምረጥ አለብኝ”።

ብዙ ወጣቶች የወላጆቻቸውን የይሁንታ ፈቃድ ካላገኙ በስተቀር ቤታቸውን አይለቁም። ምንም እንኳን መጽሐፍ ቅዱስ ይህ እንዲሆን ባይጠይቅም ነገሩ በራሱ ችግር የለውም። ቤተሰብ ያራራውን በረከት ይዞ መለየት ሁልጊዜም መልካም ነው፤ ያለዚህም በረከት ቤትን መልቀቅም ጥሩ ነው። ዋናው ቁም ነገር የእግዚአብሔርን ፈቃድ ማድረግ ነው። የቤተሰብን ፍላጎት ከመታዘዝ ይልቅ እግዚአብሔርን መታዘዝ እጅግ ጠቃሚ ነው።

እግዚአብሔር ትተው እንዲወጡ ከተናገረዎት በኋላ፤ የቤተሰብን ፈቃድ እያሟሉ መኖር እግዚአብሔርን አለመታዘዝ ነው።

ባልንጀርነትን መንከባከብ

ወጣት ተጋቢዎች በአካልም ይሁን በስሜታቸው ቤታቸውን ለቀው የመወጣቱ ጉዳይ ለምን እጅግ አስፈላጊ እንደሆነ በርካታ ምክንያቶች ሊሰጡ ይችላሉ። በጣም ጠቃሚ ከሆኑት ምክንያቶች አንዱ ተጋቢዎቹ ገና ከጅምሩ እርስ በእርሳቸው የጋብቻ ባልንጀራነታቸውን የሚንከባከቡት እድል ለማመቻቸት ነው። ባልንጀርነት ለሁሉም ስኬታማ ትዳሮች መሠረት የሆነ ነው። የወላጆችና የልጆች ግንኙነት በወሊድ ወይም ጉዲፈቻ በማድረግ ይጀመራል፤ የባልና የሚስት ግንኙነት የሚመሠረተው ግን በቃል ኪዳን በመሆኑ ልዩነት አለው። ጋብቻ እግዚአብሔር የመሠረተው ኪዳን በመሆኑና የታተመውም በመንፈስ ቅዱስ በመሆኑ ጠንካራ የደም ትስስርን የሚተካ ነው። ደም ምናልባት ከውሃ ሊወፍር ይችላል፤ ምንም ቢሆን ግን ከቃል ኪዳን አይወፍርም።

የወላጅና የልጅ ግንኙነት በወሊድ ወይም ጉዲፈቻ በማድረግ ይጀመራል፤ የባልና የሚስት ግንኙነት ግን የሚመሠረተው በቃል ኪዳን በመሆኑ ልዩነት አለው።

በጋብቻ ውስጥ ባለቤታችን በምድር ላይ ካለ ማንኛውም ሰው ይልቅ ለእኛ እጅግ በጣም ጠቃሚው ሰው ነው። ከጌታ በቀር ማንም ቢሆን፤ አስረግጬ እናገራለሁ፤ ማንም ቢሆን ከባላችን ወይም ከሚስታችን በፊት በትኩረታችንም ይሁን በስሜታችን ቀዳሚውን ስፍራ ማንም ሊይዝ አይገባውም። ወላጆች ወንድሞቻችንና እህቶቻችን ወይም ከማንኛውም ቤተሰባዊ የደም ትስስር ይልቅ በላጭነትና ልዩነት ያለው ስፍራ እርስ በእርሳችን ልንሰጣጥ ይገባናል። የቤተሰባችን አባላቶች የሚሰጡት አስተያየት፣ ፍላጎትና ልዩ ልዩ ጥያቄዎቻቸው ከጋብቻችን በኋላ ተጽእኖ ሊያመጡብን አይገባም። ባለትዳሮች እርስ በእርሳቸው ቀዳሚውን ስፍራ ሊሰጣጡ ያስፈልጋል። እንደባልና ሚስት ወይም እንደንደኞች ብቻ ሳይሆን እንደ መልካም ባልንጀሮች ይሆኑ ዘንድ፤ ባለትዳሮች በቂ የመተዋወቂያ ጊዜ እንዲኖራቸው አብረው ሊሆኑ የራሳቸው ጊዜ ያስፈልጋቸዋል። በጋብቻ ውስጥ ያለ ባልንጀርነት በደም ወይም በመወለድ ከተገኙ ማንኛውም ሁኔታዎች ይልቅ በላጭ ነው።

በጋብቻ ውስጥ ያለ ባልንጀርነት በደም ወደም በመወሰድ
ከተገኘ ከማንኛውም ሁኔታ ደብቆ በላዊ ነው።

እንደማናቸውም በፍላጎታችን ለሰኬት ጥረት
እንደምናደርግባቸው ነገሮች ሁሉ ባልንጀርነትን መገንባት ጊዜን፣
ትእግስትንና ጠንክሮ መስራትን ይጠይቃል። ባልንጀርነት ክብካቤን
ይፈልጋል። ማንም ውብ የሆነ የአትክልት ስፍራ እንዲኖረው
ቢፈልግ፤ ጊዜውን ሰጥቶ አፈሩንና ማዳበሪያውን ሊያዘጋጅ፤ ዘሩን
ሊተክል፤ የመስኖውን ውሃ ሊያዘጋጅ፤ በጥንቃቄ አረመን
ሊነቃቅል፤ ትዕግስት ለማድረግ ፈቃደኛ ሊሆን ያስፈልገዋል።
በጋብቻ ውስጥ ያለ ባልንጀርነትም ከዚህ ባላነሰ መንገድ ክብካቤ
ያሻዋል። በአንድ ምሽት ወይም እንዲያው በአጋጣሚ ግን
አይዳብርም። ማንኛውም አይነት የከበባውን እድገት የሚያቀጭጭ
አረም ሁሉ በነቂስ ተነቅሎ መጣል አለበት።

በብዙ ትዳሮች ላይ ችግር የሚያስከትለው አንዱ አረም
ታስቦበት የሚደረግ አላስፈላጊ የሆነ በባልና ሚስት ህይወት ዕለታዊ
ጉዳዮችና ግንኙነቶች ውስጥ የቤተሰቦቻቸው አባላት ጣልቃ ገብነት
ነው። ባልና ሚስት አንድ ጊዜ ከተጋቡ በኋላ ከወላጆቻቸው ሊቀበሉ
የሚገባው ምክራቸውን ብቻ ነው - ይህንንም ቢሆን የሚቀበሉት
ሲጠይቁ ነው። ወላጆች ካልተጠየቁ በቀር ምክራቸውንም ይሁን
አስተያየታቸውን ሊሰጡ አያስፈልግም። እንዲህ ቢያደርጉ ግን
የተጋቢዎቹን አመራር ሰጭነት በራስ የመወሰን እድገት ከግምት
ውስጥ አለማስገባት ይሆናል። በተጋቡ ጊዜ፤ አመራር የመስጠቱና
በግል የመወሰኑ ሃላፊነት ከቀደመው ቤታቸው አዲስ ወደሚገነቡት
ቤት ተዘዋውሯል። ማንኛውም አመራር ሰጭነት የሚያድገው
በእነርሱ ነው። በራሳቸው ሊወሰኑ አሁን ሃላፊነትን ለመውሰድ ብቁ
ናቸው። ባልንጀርነትን ከመንከባከብ ተግባራት ከፊሉ ይህንን
ሃላፊነት በጋራ ውጤታማ በሆነ ሁኔታ እንዴት ተግባራዊ ማድረግ
እንደሚችሉ መማር ነው።

ይህ የነፃነት መርህ ለአዲሱ ትዳር መሣካት እንዴት ወላጅ
መስላችሁ! ለባለትዳሮቹ ምንም እንኳን ጋጠመጥና ልብ የሚለብር
ተግባር ቢመስል እንኳን፤ እነርሱ ላይጋብዙ የወላጆቻቸውና
የቤተሰብ አባላቶች የሚጭኑባቸውን አስተያየትና ምክሮች
ለመከላከል የሚያስፈልገውን ነገር ሁሉ ማድረግ እጅግ አስፈላጊ
ነገር ነው። አዎ! ቀላል ላይሆን ይችላል፤ የእግዚአብሔር ቃል
ለመታዘዝ ግን አስፈላጊ ነው።

ከርስተያዮች ወላጆቻቸውን መርዳት አስባቸው?

አሁን ብዙ ወጣት ተጋቢዎች ለትዳር ህይወት ከወጡ በኋላ
ለወላጆቻቸው የሚኖራቸውን ሃላፊነት ለመረዳት ጥረት ያደርጋሉ።
በምኖርበት በበህማስ የተለመደው አመለካከት ያደጉ ልጆቻቸው
ካገቡም ባኋላ ቢሆን በዘላቂነት በገንዘብም ይሁን በሌሎች መንገዶች
እንዲረዷቸው ይጠብቃል። በነገራችን ላይ ወላጆች ልጆቻቸውን
በማሳደግና በመንከባከብ ላደረጉላቸው ነገር ልጆች በማንኛውም
መንገድ ውለታቸውን መክፈል ትክክለኛ ተግባር ነው። እንዲህ
አይነቱ አመለካከት ለበህማስም ይሁን ለመላው የሦስተኛ ዓለም
አገሮች እንግዳ ነገር አይደለም። በመጠኑ ይለያይ እንጂ ይህ በማንኛ
ውም ባህል ውስጥ በተለይም የጠበቀ ባህላዊ ትስስር ባለባቸው
ቤተሰቦችና ጎሣዎች ውስጥ ይገኛል።

ይህ አመለካከት ትክክል ነውን? ያገቡ ልጆች ወላጆቻቸውን
የመርዳት ሀላፊነት አለባቸውን? የዚህን መልስ ለማግኘት ጋብቻንና
ቤተሰብን ከመጀመሪያው ያቀደውን የእግዚአብሔርን ቃል፤
መጽሐፍ ቅዱስን መመልከት ያስፈልገናል። የመጀመሪያው ክፍለ
ዘመን ሚስጢኖቹ፤ የስነ መለኮት ሰውና ፀሀፊ የሆነው ጳውሎስ
የሚለውን እንመልከት፤

“እነሆ ወደ እናንተ እመጣ ዘንድ ስዘጋጅ ይህ ሦስተኛየ
ነው፤ አልከብድባችሁም፤ እናንተን እንጂ ያላችሁን አልፈልግምና።
ወላጆች ለልጆች እንጂ ልጆች ለወላጆች ገንዘብ ሊያከማቹ
አይገባቸውም” (2ቆሮ 12፥14)።

ስውነተኛ ነፃነት በሁለቱም ወገን ጠቃሚነት አለው፤ ሰጪች
የወላጆቻቸው ጥገኞች እደደሱም፤ ወላጆቻቸው የሰጪችቸው
ጥገኞች እደሆኑም።

ምንም እንኳን ጳውሎስ በቆሮንቶስ በምትገኘው
ቤተክርስቲያን በሚገኙ መንፈሳዊ ልጆች አውድ ላይ ተመስርቶ
ቢጽፈውም፤ ያስፈረው መርህ በመላው ዓለም ለሚገኝ ሰብአዊ የሆነ
ቤተሰባዊ ግንኙነት ሁሉ ሊተገበር የሚገባው ነው። ወላጆች
ለልጆቻቸው እንጂ ልጆች ለወላጆቻቸው ገንዘብ ሊያከማቹ
አይገባቸውምና። ጳውሎስ ለቆሮንቶስ ቤተክርስቲያን ቃል የሚገባው
ሊጎበኛቸው በመጣ ጊዜ ሽክም ሆኖ እንደማይከብድባቸው ነው።
በዚህ ሁኔታ ወላጆች በልጆቻቸው ላይ በገንዘብ ጉዳይም ይሁን
በማንኛቸውም ሌሎች ሁኔታዎች ሽክም መሆን የለባቸውም። ይህ

ጥቅስ በሌላ መንገድ የሚናገረው ወላጆች ለልጆቻቸው እንዲያከማቹ ነው። ወላጆች ልጆቻቸው የበሰሉ፣ ምርታሞች፣ ራሳቸውን የቻሉ ሙሉ ሰዎች እንዲሆኑ በሚችሉት ሁኔታ ሁሉ መንገድ የማዘጋጀትና የመደገፍ ሃላፊነት አለባቸው። እውነተኛ ነፃነት በሁለቱም ወገን ጠቃሚነት አለው፤ ልጆች የወላጆቻቸው ጥገኞች አይደሉም፤ ወላጆችም የልጆቻቸው ጥገኞች አይሆኑም።

ለተጋቢዎች እንኳን ወላጆቻቸውን የመርዳት ባህላዊ ተጽእኖ ስሜት ወድቆባቸውና የትዳርን ጉዳዮች ማስተካከል በራሱ ፈታኝ ተግዳሮት ነው። የገዛ ቤታቸውን ለመመስረት፣ የራሳቸውን ወጭ ለመበጀት፣ ቅድሚያ የሚሰጡትን ነገር ለመወሰን ነፃነት ያሰፈልጋቸዋል። ይህ ማለት ግን አሁንም በወላጆቻቸው ጉዳይ ፈጽሞ ምንም አያገባቸውም ማለት አይደለም። ወላጆቻቸው በእርግጥ በችግር ውስጥ ከሆኑና ተጋቢዎቹም ሊረዱባቸው የሚችሉበት መንገድ ካለ መርዳታቸው መልካም ነው። ለመርዳት የሚወሰደው ውሳኔ በባለትዳሮቹ ነፃ የሆነ ምርጫ ላይ የሚመሠረት እንጂ ውጫዊ ከሆነ አካል በባህልም ይሁን በሌሎች ፍላጎት የሚጫንባቸው አይሆንም።

በተመሳሳይ ሁኔታ፣ መጽሐፍ ቅዱስ በግልጽ እንደሚያመለክተው ልጆች ለወላጆቻቸው በተለይም መበለቶች የሆኑትንና ራሳቸውን ለማስተዳደር ምንም ገቢ የሌላቸውን ለመንከባከብ የተወሰኑ ሃላፊነቶችን ሊሸከሙ ይገባል። ጌታ ኢየሱስ ራሱ፤ በመስቀል ላይ ተሰቅሎ ሳለ እንኳን፤ የምድራዊ ቤተሰቡ ታላቅ ልጅ እንደመሆኑ መጠን፤ ደቀመዝሙሩና የቅርብ ጓደኛው ለነበረው ለዬሐንስ እናቴን እንዲንከባከብለት ሃላፊነት ሲጥልበት እንመለከታለን (ዩሐ 19፥26-27 ይመልከቱ)። ያዕቆብ ወላጆች የሌላቸውን ልጆችና ባልቴቶችን አማኞች ሊንከባከቧቸውና የመርዳትም ሃላፊነት እንዳለባቸው ይናገራል (ያዕ 1፥27)። በዚያ ዘመን ወላጆች የሌላቸው ልጆችና ባልቴቶች የማህበረሰቡን ዝቅተኛና ሀይል የሌላቸው ክፍሎችን ይወክሉ ነበር። ማንም እነርሱን ወክሎ የሚናገርላቸው የሌላቸው ሰዎች ናቸው። ምንም እንኳን ያዕቆብ የሚናገረው ለመላው ቤተክርስቲያን ቢሆንም፤ ከእነኚህ ወላጅ አልባ ህፃናትና ባልቴቶች መካከል በዚያች ቤተክርስቲያን ውስጥ ወላጆች ወይም ዘመዶች ያሏቸው ጥቂት ሰዎች እንደሚኖሩ ጥርጥር የለውም።

በጢሞቴዎስ መልዕክት አምስተኛው ምዕራፍ ላይ ጳውሎሳ በተለይም ባልቴቶችን በሚመለከት ተግባራዊ ሊሆን የሚገባውን ምክር ይሰጣል።

“በእውነት ባልቴቶች የሆኑትን ባልቴቶች አክብር። ማንም ባልቴት ግን ልጆች ወይም የልጅ ልጆች ቢኖሯት እነርሱ አስቀድመው ለገዛ ቤተሰቦቻቸው እግዚአብሔርን መምሰል ያሳዩ ዘንድ ለወላጆቻቸው ብድራትን ይመልሱላቸው ዘንድ ይማሩ። ... ነገር ግን የእርሱ ስለሆኑት ይልቁንም ስለቤተሰቦቹ የማያሰብ ማንም ቢሆን ሃይማኖትን የካዳ ከማያምን ሰው ይልቅ የሚከፋ ነው” (1ጢሞ 5፥3-5፤8)።

በእንደዚህ አይነት ሁኔታዎች ውስጥ “በትክክል መረዳት የሚያስፈልጋቸውን” ቤተክርስቲያን ልትንከባከብ ሃላፊነትና የአገልግሎትም ሽክም ነበረባት። እነኚህ ሴቶች ባል የሌላቸው በመሆኑ ማንም የሚንከባከባቸው አልነበረም። ምናልባትም ብዙዎቹ ባሎቻቸውን ያጡት በእምነታቸው ምክንያት ለማዕታት በመሆናቸው ይሆናል። ስደት የባልቴቶችን እርዳታ ፈላጊነት ስለሚያፋጥነው በዚህ ረገድ የቤተክርስቲያን የገንዘብ አቅም ያልተጠበቀ ችግር ሊደርስበት ይችላል። ጳውሎስ እንደተናገረው የቤተክርስቲያን ቀዳሚው ሃላፊነት ምንም ረዳት፣ ልጅ ወይም የልጅ ልጆች እንኳን የሌላቸውን ባልቴቶች መንከባከብ እንደሚገባ ነው። ልጆች ወይም የልጅ ልጆች ያሏቸውን ባልቴቶች የመንከባከብ ሀላፊነት ግን የልጆቻቸው ወይም የልጅ ልጆቻቸው ይሆናል።

በሌላ አባባል ልጆችና የልጅ ልጆች፤ በጤና ምክንያት፤ ለህይወት አስፈላጊ የሆኑ መሠረታዊ ነገሮችን ያጡትን ወይም በተለያዩ ምክንያት ራሳቸውን መርዳት ያልቻሉ ወላጆቻቸውንና አያቶቻቸውን ከእግዚአብሔር በታች የመንከባከብ ሃላፊነት አለባቸው።

ጤነኛና አራሳቸውን መርዳት የሚችሉ ወላጆች የልጆቻቸው ሽክም ሊሆኑ አይገባቸውም። በሌላው በኩል ግን ልጆች ራሳቸውን መደገፍ ለማይችሉ ወላጆቻቸው ሁለንተናዊ ደህንነት አስፈላጊ የሆነውን ነገር ማቅረብ ይኖርባቸዋል።

ስለቀድሞ የግንኙነት መስፈርቶችን ማስቀመጥ

በተጋቢዎችና በቤተሰቦቻቸው መካከል የሚፈጠሩ ግጭቶችና አለመግባባቶች በቀላሉ መወገድ እንዲችሉ፤ ገና ከመጀመሪያውም

ጊዜ ወስዶ በመነጋገር በመካከላቸው ሊኖር ስለማገባው ግንኙነት መሠረታዊ የሆኑ መስፈርቶችን በማስቀመጥና እያንዳንዱ ወገን እንኳን መስፈርቶች በትክክል መረዳቱን እርግጠኛ መሆን አለባቸው። የእራሳችን ጊዜ ያስፈለገበት ጠቃሚ አላማም ይህ ነው። የእራሳችን ጊዜ ሁለቱ ጓዳኞች እርስ በእርስ የሚጠናኩበትና የጋብቻቸውን እቅድ የሚያወጡበት ብቻ ሳይሆን፤ ይልቁንም የሁለቱም ቤተሰብ አባላት በአግባቡ እንዲተዋወቁ መንገድ የሚከፍት ነው።

ተጋቢዎች፤ ከመጀመሪያውም ጊዜ ወስደው በመነጋገር ከወሳኝቻቸው ጋር ስንዴት ግንኙነት ማድረግ ስንዳስባቸው መሠረታዊ መስፈርቶችን ማስቀመጥ ስንደገፍም ስንዳንዳ ወገን እንኳን መስፈርቶች በትክክል መረዳቱን ስርግጠኛ መሆን ስለባቸው።

በእራሳችን ጊዜያቸው አራትምቹ በየጊዜው ስለሕይወት ፍልስፍናቸው መወያየት ጋብቻቸውን ሊመሩ በሚችሉ መሠረታዊ መርሆዎች ላይ መስማማት ያስፈልጋቸዋል። ራዕዮቻቸውን እርስ በእርስ መጨዋወት፤ ግባቸውን ለይተው ማወቅና እነዚያን ራዕዮችና ግቦቻቸውን እውን ለማድረግ የረጅም ጊዜ እቅዳቸውን ከወዲሁ ሊተልሙ የግድ ነው። በገንዘብ አያያዝና አጠቃቀም፤ በምዕዋለንዎይ ፍለት፤ በገንዘብ ቁጣባና በዕለት ተዕለት ወጭ ጉዳዮች ላይ የጋራ የሆነ መግባባት ላይ ሊደርሱ ይገባቸዋል።

በዚህ የእቅድ ጊዜያቸው ውስጥ ተገቢዎቹ የሚያደርጉት ማንኛውም ድርጊት ራሳቸውንና ትዳራቸውን በመጠበቅ አላማ ላይ የተመሠረተ ነው።

የሁለቱም ተጋቢዎቹ ቤተሰቦች፤ የሚመሠረተው አዲስ ትዳር እንደሆነ፤ የተለየ ቤተሰብ እንደሆነ፤ ተጋቢዎቹ እርስ በእርስ የተገናኙበት መንገድ ከወጡበት ቤተሰብ በአንዳንድ መሠረታዊ ጉዳዮች ሊለይ እንደሚችል መረዳት በጣም ጠቃሚ ነው። እስኪተመሳሳይ ሁኔታዎችን የሚገልጹ ሁለት ያህል ታሪኮችን በመመልከት ፈጥነው እርምጃ ካልተወሰደባቸው በቀር በብዙዎች ላይ ችግር ሊያደርሱ ስለሚችሉ የተለመዱ ጉዳዮች እንመለከት።

አንድ ወጣት (ስሙን የሐንስ እንበለው) ጋብቻውን ከመፈጸሙ በፊት ጥሩ ስራ ስለነበረው የወላጆቹን ወርሃዊ ተከፋይ ዕዳዎችና ልዩ ልዩ ወጭዎች በመሸፈን ይረዳቸው ነበር። እንደነዚህ

አይነት ወጭዎችን መሸፈን፤ በተለይም አብሯቸው እየኖረ እስከሆነ ድረስ የተለየ እንግዳ ነገር አይደለም። ወላጆቹ ወጫቸውን ለመሸፈን የሚተማመኑት የእርሱን የገንዘብ ድጋፍ ከሆነ፤ ትዳር በሚመሠርትበት ጊዜ ችግር ውስጥ መግባታቸው አይቀሬ ነው። ምን ማድረግ ይኖርባቸዋል? ልጆቸው ከዚያ በኋላ ሊረዳቸው ባይችል የኑሮን ጣጣ እንዴት ሊወጡት ይችላሉ?

ጋብቻውን ከፈጸመ ብዙም ሳይቆይ አንድ ቀን የሐንስ ከእናቱ የሰልክ መልዕክት ደረሰው። “የሐንስ” አሉ እናቱ፤ “ችግር በደረሰብን ጊዜ ሁሉ መቼም የምትረዳን አንተው ነህ . . . አሁን ደግሞ የመብራት ሂሳብ ወሩ ደርሶ ተጠይቀናል . . . እና ደግሞ ጥቂት የገንዘብ እጥረት ስላጋጠመን ልትረዳን ትችላለህ?” በዚህ ጉዳይ ላይ የሐንስ ሦስት አማራጮች አሉት። “አልችልም” ሊል ወይም “እችላለሁ” ሊል አለበለዚያም “እስኪ ከሣራ ጋር (ሚስቱ ነች) ልነጋገርበትና . . . ከበጀታችን ጋር ሊጣጣም የሚችል መሆኑን እንይ” ሊል ይችላል።

የሐንስ ከእናቱ ጋር ላለው ግንኙነት ከፍተኛ ቦታ የሚሰጥ ከሆነ፤ ምናልባትም በቀጥታ አልችልም ብሎ መልስ አይሰጥም። በትዳሩ ውስጥ ላለው ለላምና መግባባት ቦታ የሚሰጥ ከሆነም ወዲያውኑ አዎ የሚል መልስ አይሰጥም። አስተዋይ ሰው ከሆነ እንዲህ አይነቱን ገንዘብን በሚመለከት ጉዳይ ላይ የመጨረሻውን ውሳኔ ለመስጠት የእናቱን ጥያቄ ከሣራ ጋር ይወያይበታል። የሐንስና ሣራ የገንዘብ እቅዳቸውን ያወጡት አብረው ከሆነ፤ ወርሃዊ በጀታቸውንም የበጀቱት በአንድነት ከሆነ፤ በእቅዳቸው ላይ የሚከሰተውን ማንኛውንም ሰው ለብረው ሊወስኑ ይገባቸዋል። በመጀመሪያ ቅድሚያ የሚሰጠው ጉዳይ የራሳቸው ቤት ጥንካሬና የእነርሱ ጉዳይ መረጋጋት ነው። በጀታቸው የእናቱን የመብራት ወጭ ለመሸፈን የሚያስች ከሆነና ወጭውንም ለመሸፈን ሁለቱም ከተስማሙ መልካም ነው። አሁን እርዳታው የሚገኘው ከሁለቱም እንጂ “ከእማማ ትንሹ ልጅ” አይደለም። በጀታቸው የማይፈቅድላቸው ከሆነ ግን በጣም በትህትና ነገር ግን በግልጽ “አዝናለሁ በዚህ ጊዜ ልረዳሽ አልችልም” ብሎ መልስ ሊሰጥ ያስፈልጋል።

የሐንስና ሣራ በተጋቡ ጊዜ ቅድሚያውን የተሰጣጡት አንዳቸው ለአንዳቸው ነው። እንዲህ አይነቱን መረዳት እርስ

በእርሳቸውና ከቤተሰቦቻቸው ጋር አስቀድመው ግልጽ አድርገው ከሆነ ብዙ የልብ ሀዘንና ስብራትን ሊያስወግዱ ይችላሉ።

ሌላው አዲስ ጎጆ ውጭዎችን አልፎ አልፎ የሚያጋጥማቸው የተለመደ ችግር፤ ወላጆች ወይም ሌላ የቤተሰብ አባላት፤ ሣይጋበዙ በአንገድነት መጥተው በቤት ውስጥ እንደቤታቸው ማድረጋቸው ወይም ያልተጠየቁትን አስተያየትና ምክር መስጠታቸው ነው። አንዳንድ ጊዜ ባለትዳሮች ብቻቸውን መሆን ይፈልጋሉ፤ በዚህ አይነቱ ሁኔታ ውስጥ ይህንን ፀጥታ ቀጠሮ የሌላቸው የቤተሰብ አንገዶች ሊሠብሩት አያስፈልግም። የዮሐንስ እናትና እህት ያለቀጠሮ ድንገት መጡ ብለን አናስብ። እህቱ ፈጥና ወደ ማቀዝቀዣው በመሄድ ሳይበሉ የተረፉ ምግቦችን ወስዳ መመገብ ጀመረች። እናቱ ደግሞ በወለሉ ላይ አንድ ምንጣፍ አዮና “ይህንን ምንጣፍ አልወደድኩትም ሌላ የሚያስፈልግህ ይመስለኛል” አሉ። በዚህ ሁኔታ ውስጥ ዮሐንስ በሁለት ሃሳቦች ግራ ይጋባል። እህቱንም ይሁን እናቱን ሊያሳዝናቸው አይፈልግም፤ ይሁንና ሣራ በአንድ ጥግ በንዴት ትኩሳት ግላ ቆማለች። የዮሐንስ እህት ሣታላውቅ ወደ ቤቷ ከመግባቷ አልፎ ሳታስፈቅድ ማቀዝቀዣውን አያራቅተች ነበር። ከዚህ የከፋው ደግሞ የዮሐንስ እናት፤ ሣራ ራሷ ገዝታ ያመጣቸውን ምንጣፍ በማንቁሽሽ ሣራንና ምርጫዋን አየወቀሱ ነበር። ታላቅ ፍንዳታ ሊፈጥር የሚችል ሁኔታ አየተጠነሰሰ ነው።

ሁኔታው የዮሐንስ እናትና እህት በቤቱ ውስጥ ባሉበት ጊዜ ላይፈነዳ ይችል ይሆናል፤ ፍንዳታው የሚጀምረው እነርሱ ከሄዱ በኋላ ነው። ሣራ ስለሁኔታው ማማረር ከጀመረችና ዮሐንስ መከላከል ከጀመረ ነገሩ አየከረረ ይሄዳል። አየወቀለች ያላቸው እኮ ምንም ቢሆን ቤተሰቦቹን ነው። ዮሐንስ ችግሩን ከቤተሰቦቹ ጋር ፈጥኖ ካልተነጋገረ፤ የሣራ ቁጣ እየገረረ ይሄድና በሚቀጥለው ጊዜ እናቱንና እህቱን ከቤቷ እንዲወጡላት ስትናገራቸው፤ ያነየ በሣራና በዮሐንስ ቤተሰቦች መካከል ባለው ግንኙነት ላይ መርዝ ይቀላቀልበታል።

በዚህ አይነቱ አለመግባባት ውስጥ እጅግ አስከፊው ነገር፤ ተጋቢዎቹ የየራሳቸውን ቤተሰቦች ደግፈው ውዝግብ ውስጥ መግባታቸው ነው። ትክክለኛው ነገር ዮሐንስ ወደ እናቱና ወደ እህቱ ዘንድ ሄዶ “ያለቀጠሮ ወደ ቤት መምጣትሽን አልደግፈውም እማማ፤ ደግሞ ስለ ምንጣፉ ሳንጠይቅሽ የሰጠሽው አስተያየት

የሣራን ስሜት ጎድቶታል። እህቱ ሆይ እንደገና ወደቤታችን ስትመጭ በምግባችን ራስሽን የማስተናገድ መብት የለሽም” ብሎ ሊናገራቸው ይገባል።

ሰጊዜው ሊቆጠና ሊያከረፉ ይችላሉ፤ ይሁንና አሁን ዮሐንስ የራሱ ቤተሰብ አለው። በጉዳዩ ላይ እርሱ ራሱ ከእነርሱ ጋር በመደራደሩ፤ ሣራን እየጠበቃት በመሆኑ የቁጣቸውና የኩርፊያቸው ኢላማ ከመሆን ያድናታል።

እነዚህ የተለመዱ ከሆኑ በተጋቢዎችና በቤተሰቦቻቸው ባሉ ግንኙነቶች መካከል ከሚፈጠሩ ችግሮች ሁለቱ ብቻ ይሁኑ እንጂ መርሁ ግን ግልጽ ነው።

የባልየው ቀዳሚ ጉዳይ ሚስቱ፤ የሚስቱም ቀደምት ጉዳይ ባልዋ ነው። ሁለቱም በጋራ ሆነው እርስ በእርስ መጠባበቅ፤ ጋብቻቸውን ማጠናከር፤ ባልንጀርነታቸውን መንከባከብ ይጠበቅባቸዋል። ባለትዳሮች ከቤተሰቦቻቸው ጋር ያስተሳሰራቸውን ገመድ መበጠስ ሁልጊዜም ቀላል ነገር አይደለም፤ ይሁን እንጂ፤ አስቀድሞ የግንኙነት መስፈርቶችን ማስቀመጥ የትስስሩን ገመድ ለማላላት ለሁሉም ወገን ሂደቱን ቀላል ለማድረግ ጠቃሚ ከመሆኑም በላይ፤ ለአዲሱ ትዳር ለስኬት አስፈላጊ ከሆኑት ጠቃሚ ነገሮች አንዱን በጎ ጎን ይጨምራለታል።

መርሆዎች

1. የባልና የሚስት ግንኙነት የመጀመሪያው ለብአዊ ግንኙነት ነው።
2. የባልና የሚስት ግንኙነት፤ መሠረት የሆነና ለሌሎች ግንኙነቶች ሁሉ ቁልፍ የሆነ ጉዳይ ነው።
3. የወላጆችን ቤት ለቆ መውጣት የጋብቻ መሠረታዊ መርህ ነው።
4. ባልንጀርነት ለስኬታማ ትዳሮች ሁሉ መሠረታዊ ነገር ነው።
5. በጋብቻ ውስጥ ያለ ባልንጀርነት በደምና በውልደት ከተገኙ ሁኔታዎች ሁሉ በላይ ነው።
6. ጤነኞችና ራሳቸውን ለማስተዳደር ብቃት ያላቸው ወላጆች የልጆቻቸው ሽክም መሆን አይገባቸውም። በሌላ በኩል ልጆች ራሳቸውን መርዳት የማይችሉ ወላጆቻቸውን ሁለንተናዊ ደህንነት የመንከባከብ ሃላፊነት አለባቸው።
7. ገና ከመጀመሪያው፤ ባለትዳሮቹ ቤተሰቦቻቸው ከእነርሱ ጋር እንዴት እንደሚገናኙ ግልጽ የሆነ መስፈርቶችን ማስቀመጥ አለባቸው።
8. የባልየው ቀዳሚ ጉዳይ ሚስቱ፤ የሚስቱም ቀዳሚ ጉዳይ ባልዋ ነው። ሁለቱም በጋራ ሆነው እርስ በእርስ መጠባበቅ፤ ጋብቻቸውን ማጠናከር፤ ባልንጀርነታቸውን መንከባከብ ይጠበቅባቸዋል።

ምሳሌዬ ሰባት

ሰባዩነታችን ምስጋና ይግባዉ!

ይህን እውነት እንጋፈጠው፤ ወንዶችና ሴቶች ልዩነት አላቸው። በዚህ ጥርጥር የለም። ምንም እንኳን ግልጽ የሆነው አካላዊ ልዩነት ሙሉ በሙሉ የታወቀው ገና ከመጀመሪያው ቢሆንም፤ በወንዶችና በሴቶች መካከል ያለው መሠረታዊ የሆነ ስነልቦናዊና ስሜታዊ ልዩነት ሳይንሣዊ በሆነ መንገድ የተለየውና የተረጋገጠው ባለፈው ትውልድ ዘመን ነው።

የለው ዘር የሆኑት ወንዶችና ሴቶች አፈጣጠር ልዩነት አለው። በአንድ በተወሰነ ተመሳሳይ ሁኔታ ላይ በማሰብ፤ በመናገርና በድርጊት የሚሰጡት ምላሽ የተለያየ ነው። ወንዶችና ሴቶች መረጃን የሚልኩበት፤ የሚቀበሉበት፤ ሂደቱን የሚያቀላጥፉበት መንገድ ይለያያል። አለምን የሚመለከቱበት አይምሯቸውና ስሜታዊ መነጽር የተለያየ በመሆኑ፤ ወንዶችና ሴቶች አንድን ነገር የሚመለከቱት ሙሉ ለሙሉ በተለያየ አቅጣጫ ነው። አንድ ተመሳሳይ መረጃ ሊሰጣቸው ይችላል፤ ነገር ግን በዚያው ጉዳይ ላይ ፍጹም የማይመሳሰል ድምዳሜ ላይ ይደርሳሉ። አንድ የተወሰነ መረጃን እየገመገመ ያንን መረጃ የሚተረጎሙበት ልዩነት ግን የምድር ሁለት ጫፎችን ያህል ልዩነት ይኖረዋል።

ወንዶችና ሴቶች የሚያስበውበትና ነገሮችን ተግባራዊ በሚያደርጉበት መንገድ መካከል ያለው ይህ መሠረታዊ ልዩነት፤ በዘመናት መካከል በነዚህ ጸታዎች መካከል ለተፈጠሩት ግጭቶች፤ መመስቃቀሎችና አለመግባባቶች ዋነኛው ምንጭ መሆኑን መናገር ጠቃሚ ላይሆን ይችላል። በወንዶችና በሴቶች መካከል ያለው የመግባባት ችግር የተለመደ ነገር ነው። እንዲህ አይነቱ ንግግር የተለመደ ይሆን? “ፈጽሞ ልረዳው (ልረዳት) አልቻልኩም... መቼም መች ይሁን መነጋገር ስንጀምር ልክ ሁለት የሬዲዮ ጣቢያዎችን የከፈትን አይነት ነው የሚሆነው”።

እንደሌሎች ማናቸውም ነገሮች ሁሉ፤ በወንዶችና በሴቶች መካከል ያለውን ግንኙነት በሚመለከት የሚፈጠረውን ምስቅልቅል ሊያርቅ የሚችለው እውቀት ነው። በማንኛውም ደረጃ ያለውን በወንዶችና በሴቶች መካከል ያለውን መግባባትና ግንኙነት ለማሻሻል፤ ወንዶችና ሴቶች ልዩነት እንዳላቸው መረዳቱ ብቻ በቂ አይደለም፤ ይልቁንም ልዩነታቸው እንዴት እንደሆነ ማወቅ ውሳኔ

ጉዳይ ነው። ይህ እውቀት በተለይ ደግሞ ትዳራቸው በከፍተኛ ደረጃ የሰኬትና የደስታ እድል ያለው መሆኑን ማረጋገጥ ለሚፈልጉ ወጣት ባለትዳሮች እጅግ ጠቃሚ ነው።

በመጀመሪያው፤ እግዚአብሔር ሰውን እንደ መንፈስ አድርጎ በመፍጠር ይህንን መንፈስ በሁለት ስጋና ደም ቤቶች ውስጥ አኖረው - ወንድና ሴት። ይህ የወንድና የሴት ቤቶች ውህደት እግዚአብሔር ያፀደቀው አዳዲስ ቤቶች የመሥራት ብቸኛው መንገድ ነው። የወንዶችና የሴቶች ቤቶች መሠረታዊ አላማ አዳዲስ ቤቶችን መመስረት ነው።

መንፈስ ጾታ የለውም። ወንዶችም ይሆኑ ሴቶች ሁሉም የሆነው ፍጥረት አባላት እንደ መንፈስና ተመሳሳይ መገኛ ነው ያላቸው። ይሁንና እንደ እግዚአብሔር እቅድ ወንዶችና ሴቶች ስነ አካላዊና ስነ ልቡናዊ ልዩነቶች አሏቸው። የተለያየ ተግባር ያላቸው በመሆኑም እግዚአብሔር የወንዱን ቤትና የሴቷን ቤት የፈጠረው የተለያየ አድርጎ ነው።

 የወንዱ ስፊት ለምክንያታዊ ስስተሳስብ የሴቷ ስፊት ደግሞ ለሚታወቁ ስሆኑ ምሳሾች ነው።

ወንዶችና ሴቶች በተለያየ መንገድ እንዲያስቡና ባህሪያቸውም የተለያየ እንዲሆን ያደረጋቸው የተለያዩ ኬሚካሎችና ሆርሞኖች ሚዛን በተለያየ መጠን ስላሏቸው ነው። እግዚአብሔር ወንዱን የቤተሰቡ ራስ እንዲሆን ከመጀመሪያው ያሰበ በመሆኑ ምክንያት፤ ለምክንያታዊ አስተሳሰብ ጠቃሚ የሆኑ ኬሚካሎችንና ሆርሞኖች ሰጠው። የወንዱ ሰሪት ለምክንያታዊ አስተሳሰብ ሲሆን በሌላ በኩል ደግሞ የሴቷ ሰሪት ለሜታዊ ስሆኑ ምሳሾች ነው። የአካሏ ኬሚካላዊና ሆርሞናዊ ሚዛን ተግባሩን የምታከናውነው ለሜታዊ መሠረት ካለው ማዕከል እንዲሆን አድርጓታል። ሁለቱም ጾታዎች ሁለቱንም የወንድና የሴት ሆርሞኖች የያዙ በመሆኑ ምክንያት “ምክንያታዊያን” ወንዶች “ለሜታዊ” ጎን ያላቸው ሲሆን “ለሜታዊያን” ሴቶችም “ምክንያታዊ” ጎን አላቸው። በአጠቃላይ፤ ወንዶችና ሴቶች አለምን የሚመለከቱት እንደሰሪታቸው ሲሆን፤ ይህም ወንዶች ከምክንያታዊነት ማዕከል ሴቶች ደግሞ ከለሜታዊነት ማዕከል እንዲመለከቱ አድርጓቸዋል።

በወንዶችና በሴቶች መካከል ያሉ ስሜታዊ ስሆኖች መሠረታዊ ስሆኖች

ብዙ ባልና ሚስቶች አንዳቸው ከሌላቸው የሚለያቸውን መሠረታዊ የሆኑ ልዩነታቸውን ባለማወቃቸው ምክንያት፤ አላስፈላጊ በሆኑ ምስቅልቅሎች፤ አስመግባባቶችና የውስጥ ስሜቶች ይቸገራሉ። በተለይ ጋብቻን አስመልክቶ እርስ በእርስ ባሉ ግንኙነት ላይ ከፍተኛ ተጽእኖ ያላቸውን አሥራ አምስት ያህል በወንዶችና በሴቶች መካከል ያሉ የተወሰኑ ልዩነቶችን እንመልከት። እነዚህ አሥራ አምስት መግለጫዎች ሁሉንም ወንዶችና ሴቶችን በጅምላው በአንደኛው ወይም በሌላኛው ጎራ እንዲፈርጁ የታቀዱ አይደሉም። ሁልጊዜም በየትኛውም ሁኔታ የተለዩ ሰዎችና ሁኔታዎች በመኖራቸው እነዚህ መግለጫዎች በጥቅሉ እውነት የሚሆኑት እንደ ስነልቦናዊና ስሜታዊ ግብአታቸው ለአብዛኞቹ ወንዶችና ሴቶች ነው።

1. ወንድ ምክንያታዊነትን መሠረት እድረጎ ያስባል፤ ሴቶች ግን ፍልቅ ስሜታዊያን ናቸው።

ምክንያታዊነት ማለት ምክንያቶች ላይ የተመሠረተ፤ በአግባቡ የተደራጀና ሥርዓትን በተከተለ መንገድ ማሰብ ማለት ነው። ምክንያታዊነትን መሠረት አድርጎ የሚያስብ ሰው አይምሮ ሚሠራው፤ ልክ እንደ ኮምፒውተር መረጃዎችን በመገምገምና በማገናዘብ ሂደቶቹንም በማቀላጠፍ ሲሆን፤ ትክክለኛና መጭ ሁኔታዎችንም ግምት ውስጥ በማስገባት ነው። አንድ ሲደመር አንድ ሁለት ከሆነ፤ ሁለት ግማሽ ቀራጮች ደግሞ ሁለት አንዶች ይሆናሉ፤ ይህ ምክንያታዊነት ነው። በጥቅሉ ወንዶች የሚያስቡት እንዲህ ነው። እውነታዎችን ይመለከታሉ በዚያው መሠረትም ይተገብራሉ።

ሴቶች ፍልቅ ስሜታዊያን ናቸው። ነገሮችን የሚመለከቱት ብዙውን ጊዜ ከምክንያታዊነት አንፃር ሳይሆን ከስሜታቸው አንፃር ነው። ይህ መጥፎ ነገር አይደለም። ልዩነት አላቸው ማለት እንጂ ከፍልቅ ስሜት ማዕከል ነገሮችን መመልከት ከምክንያታዊነት ማዕከል ነገሮችን ከመመልከት የከፋም የተሻለም አይደለም። በሌላ መንገድ ጉዳዩን ማየት ቢያስፈልግ ወንድ በአይምሮው ይመራል ሴት ደግሞ በልቧ ትመራለች እንደ ማለት ነው።

ላይ ላዩን ስንመለከት ምክንያታዊነትና ፍልቅ ስሜታዊነት እርስ በእርስ የሚቃረኑ ቢመስልም እውነታው ግን እርስ በእርስ በጣም ተደጋጋሚዎች መሆናቸው ነው። ሰው ሁሉ ምክንያታዊ ቢሆን ይህች ዓለም ምን ልትመስል ትችል ነበር? ያለመንፈስ፣ ያለጠንካራ ስሜት፣ ያለ እሳትና ያለ ምንም ወይም ጥቂት ስነጥበብ ሕይወት ባይ ትሆን ነበር። በዚህ አንጻር ፍልቅ ስሜት ያለ ምክንያታዊነት ባግባቡ ያልተደራጀን ሥርዓት የሌለው ሕይወት ያስከትል ነበር። ምክንያታዊነትና ፍልቅ ስሜታዊነት ሁለቱም ለእርካታም ብቻ ሳይሆን በህይወት ለመቆየትም ጭምር አስፈላጊዎች ናቸው። ይህ የሚገልጽልን የእግዚአብሔርን ድንቅኛና ጥልቅ ጥበብ ነው።

ወንድ በአይምፎው ደመራሽ ሴት ደግሞ በሰቧ ትመራለች።

እስኪ አንድ ምሳሌ እንውሰድ። የሐንሰና ሣራ በሣሱን ውስጥ ናቸው። የሐንሰ የሶፋው መቀመጫ አየር ማቀዝቀዣውን በቀላሉ መጠቀም እንዳይቻል ማገዱን አስተዋለና “ይህ ወንበር መንገድ ዘግቷል ልናስወጣው ያስፈልጋል” አለ። እያለበ ያለው በምክንያታዊነት ነው። በዚህ ሰዓት ሣራ ደግሞ ይሄው የሶፋ ወንበር አጠገቡ ካለው ትልቁ ሶፋ፣ ከመጋረጃው፣ ከአበባ ማስቀመጫውና አጠገቡ ካለው ጠረጴዛ ጋር ያለውን ህብርና ህብሩም የፈጠረውን ውበት ታስብ ነበር። እያለበች ያለችው በፍልቅ ስሜቷ ነው። የአንዳቸው አመለካከት ከሌላኛው ይልቅ ትክክለኛ ወይም ትክክለኛ ያልሆነ መልካም ወይም መጥፎ አይደለም። ያላቸው ልዩነት ብቻ ነው። የሐንሰና ሣራ አንድ ሁኔታ በሁለት የተለያዩ መንገዶች እንደሚመለከቱ ከተረዱ የጋራ ወደሆነ ድምዳሜ ይደርሳሉ።

በጥቅሉ ወንዶች ምክንያታዊያን ሴቶች ደግሞ ፍልቅ ስሜታዊያን ናቸው።

2. የሚናገሩት ቋንቋ! ለሴቶች የውስጥ ስሜታቸውን ለወንዶች ደግሞ በውስጣቸው የሚያስቡትን የሚገልጽ ነው።

ሴት በልቧ ውስጥ ያለውን የምትናገር ሲሆን ወንድ የሚናገረው ደግሞ በአይምፎው ውስጥ ያለውን ነው። ይህ በወንዶችና በሴቶች መካከል ያለውን የፍልቅ ስሜታዊነትና የምክንያታዊነትን ልዩነትና ህብር የሚገልጽ ነው። ሴቶች ፍልቅ ስሜታዊያን በመሆናቸው የሚናገሩትን ነገር በዚህ ረገድ ልንረዳላቸው ያስፈልጋል። ወንዶች ምክንያታዊያን በመሆናቸው ብዙ ጊዜ ቃላቸው እውነተኛ

ስሜታቸውን የሚገልጽ አይደለም። ሁለቱም ተመሳሳይ ሃሳብና ስሜት ሊኖራቸው ይችላል፤ ይሁንና ይህንን የሚገልጹት በተለያዩ መንገድ ነው። ይህንን ልዩነት ካልተረዱት፣ ባለትዳሮች የመግባባት ችግር ሊያጋጥማቸው ይችላል።

ሴት በሰቧ ውስጥ ያለውን የምትናገር ሲሆን ወንድ የሚናገረው ደግሞ በአይምፎው ውስጥ ያለውን ነው።

እስኪ እንዲህ ሆነ ብለን እናስብ፤ የሐንሰ ሣራን ከስራ መልስ በ11:00 ከቤት በመኪና ወደ አንድ ቦታ ሊወስዳት ቃል ገባ። ይሁንና የሐንሰ ዘገዩ፣ መዘገዩቱ ደግሞ ሣራን አስቆጣት። ሣራ በቤት ውስጥ ወዲያና ወዲህ ትንጎራደዳለች፤ አልቧታል፤ ቁጣዋ ገንፍሏል፤ የሐንሰ ወደቤት ሊደርስና ገና ስታየው የምትለውን ነገር በሃሳቧ ታውጠነጥናለች።

በመጨረሻው የሐንሰ በ12:00 ገደማ ቤት ደረሰ። ይቅርታ የሚጠይቅ ፈገግታውን እያሳየ፣ “በመዘገዩቱ በጣም አዝናለሁ” አላት። ደግሞ እውነቱን ነበር፤ በመዘገዩቱ አዝናል። የነገራት እያለበ ያለውን ነው። ምናልባት ምን ያህል እንዳዘነ ለማሳየት ተቸግሮ ይሆናል። ይሁንና ቢያንስ ይቅርታ መጠየቅ እንዳለበት አስቧል። የየሐንሰን ንግግር ቸል በማለት ወደ መኪናው ገብታ በሩን በሀይል ዘጋችና ከእርሱ መራቅ የምትችለውን ርቀት ያህል ርቃ ተቀመጠች። የሐንሰ መኪናውን አንቀሳቅሶ መሄድ ሲጀምር አንዳች ነገር አልተነፈሰችም።

ከብዙ የዝምታ ደቂቃዎች በኋላ የሐንሰ “ችግሩ ምንድነው?” ሲል ጠየቃት። እንደእርሱ እንደርሱ ነገሩ ሁሉ ገና ድሮ አልቋል። በእርግጥ ዘግይቷል፤ ለመዘገዩቱም ይቅርታ ጠይቋል-በቃ። ማንም ሰው ከአለታት አንድ ቀን የመዘገዩት መብት አለው። ያ ደግሞ የእርሱ ምክንያታዊነት አስተሳሰብ ነው።

“ችግር የለም” ሣራ ነገሩን በአጭሩ ቆረጠችው።

እንደገና ብዙ የዝምታ ደቂቃዎች አለፉ። የሐንሰ እንደገና ሞከረ “ለምን ለእራት አንወጣም? በጣም ድንቅ የሆነ ሥፍራ እወስድሻለሁ” አላት። “መሄድ አልፈለኩም” በአንድ አበባ መሸጫ መደብር በር ላይ መኪናውን አቆመና ሌላ ሙከራ ደግሞ አደረገ። “ወደ ውስጥ ዘልቁ ጥቂት አበባዎች መግዛት እፈልጋለሁ”። “ለምን? ያን ያህል የምትወደኝ ከሆነ፤ እመጣለሁ ባልከኝ በ11:00

መድረስ ነበረብህ” ሣራ ምን ያህል እንደተሰማት በዚሁ ሁሉ ውስጥ የሐንስ አብልጦ መስማት የሚገባው ሣራ እንዴት እንደተሰማት እንጂ ምን እንደምትናገር መሆን አልነበረበትም። አንዳንድ ጊዜ ሰው ስሜቱን ወይም ስሜቷን ለመግለጽ በተፈለገ ጊዜ ቃላት ፈጥነው አይወጡም። ምክንያታዊው የሐንስ ፍልቅ ስሜታዊዋን ሣራን ሊገነዘባት ያስፈልገዋል። በዚሁ ረገድ ሣራ ደግሞ የሐንስ በአይምሮው ውስጥ ያለውን እንደነገራት ልትገነዘብ ይገባል። ሁሉም ቢሆኑ ከሚነገሩ ቃላት አድማስ ባሻገር ሊገባባቸው ሃላፊነትና በዚህ አንፃር አንዳቸው አንዳቸውን ሊያገለግሉ ሃላፊነት አለባቸው።

3. ሴት የምትሰማው ቋንቋ ከፍልቅ ስሜት ልምምዷ ጋር የሚያያዝ ነው። ወንድ በሚሰማው ቋንቋ የሚቀበለው መረጃን ነው።

ሴት በምትናገርበት ጊዜ እያደረገች ያላቸው ምናልባት ስሜቷን አያገለጽች ነው። ወንዱ ደግሞ ብዙ ጊዜ ይህን ንግግር የሚቀበለው ግላዊ ባልሆነ መልኩ እንደ መረጃ ነው። ወንዱ በሚናገርበት ጊዜ ምንም እንኳን በቀላሉ በአይምሮው ውስጥ ያለውን ቢናገርም፤ ሴቷ ብዙውን ጊዜ ቃሉን የምትቀበለው ጥልቅ በሆነ ግላዊና ፍልቅ ስሜታዊ ደረጃ ነው። በዚህ ምክንያት ግጭቶች እንዴት እየከረሩ ሊሄዱ እንደሚችሉ በቀላሉ መረዳት ይቻላል። የሐንስ እራት ሊጋብዛት እያወጣት ነበር። ነገር ግን “መሄድ አልፈልግም” አሰች። የሐንስ ይህን የተቀበለው እንደ መረጃ ነበር። ጥሩ ነው፤ ልትሄድ አልፈለገችም ችግሩ ያለው ሣራ የምትናገረው የምታስበውን ሳይሆን የሚሰማትን ነው። “ባንተ በጣም ተናድጃለሁ። አንድ ሰዐት መላ ጎልተኸኝ ስታበቃ፤ አሁን ደግሞ ምንም ያልተፈጠረ ያህል ራት ልጋቸዋለሁ አልዘገየህም ጌታው?”

መስማት ማለት አንድን ነገር መረዳት ማለት አይደለም። አንዱ ሰው የተናገረው ሌላው ሰው የሰማው ነው ማለትም ሳይሆን ይችላል።

የሐንስ የሚነገረውን ቃል የሚሰማው እንደመረጃ ስለሆነ፤ የሣራን ጥልቅ የሆነ ፍልቅ ስሜታዊነት መላ ለመላ አልተረዳላትም። እርሷ ደግሞ በሌላው በኩል የእርሱን ቃላት የምትተረጎማቸው ቀላል፤ ሥርዓት የጎደላቸውና ተራ ቃላት አድርጋ ነው። ሁሉም በቅንነት ለመግባባት ሞክረዋል፤ ይሁንና

አልተገናኙም፤ ምክንያቱም አንዳቸው የአንዳቸውን ነገሮች የሚመለከቱበት ማዕከል አልተረዱም።

መስማት ማለት አንድን ነገር መረዳት ማለት አይደለም። አንዱ ሰው የተናገረው ሌላው ሰው የሰማው ነው ማለት ሳይሆን ይችላል፤ ለዚህ ነው ግንኙነት ስነ ጥበብ የሚሆነው። ባሎች፤ የሚናገሯቸውን እያንዳንዱን ቃላት የሚሰሙት በፍልቅ ስሜት የሚመሩት ሚስቶቻቸው መሆናቸውን ሊያስተውሉ ይገባል። ሚስቶች ደግሞ የሚናገሯቸውን ማናቸውንም ቃላት ባሎቻቸው የሚቀበሉት እንደ መረጃ መሆኑን ሊያስታውሱ ያስፈልጋል። እርስ በእርስ በተሻለ ሁኔታ ለመግባባት፤ ባሎችም ሆኑ ሚስቶች ለላኛው ወገን ቃላቸውን የሚቀበልበትንና የሚተረጎምበትን መንገድ መማርና በዚያው ረገድ መናገር ተገቢ ነው።

4. ሴቶች ነገርን ሁሉ ከግላዊ ነገራቸው ጋር የማያያዝ አዝማሚያ አላቸው፤ ወንዶች ሁሉን ነገር ግልጥ የማድረግ አዝማሚያ አላቸው።

ይህ ልዩነት በቀጥታ የሚያያዘው እንደ ወንዱና ሴቱ ስራትነት ነው። ወንዶች ምክንያታዊ አሣቢዎች ሴቶች ደግሞ ፍልቅ ስሜታዊዎች ናቸው። ሴት ሁሉን ነገር የምትተረጎምው ከስሜቷ አንፃር ሲሆን ወንድ ደግሞ መረጃን የሚፈልግ ነው። የሐንስ ምናልባት “ሣርየ፤ ዛሬ ፀጉርሽን የተሠራሽበት ፋሽን አላማረኝም” ሲል ስለ ፀጉሯ አስተያየት ሰጥቷት ይሆናል። “ዛሬ” የሚለውን ገላጭ ቢጠቀምም እየሰጠ ያለው መረጃ ነው። ሣራ ደግሞ ያንን አላዳመጠችም። የሰማችው ነገር “ፀጉርሽን የተሰራሽበት ፋሽን አላማረኝም” የሚለውን ብቻ ነው። የሐንስ የሰጠውን መረጃ ሣራ የተነተነችው በፍልቅ ስሜታዊነት ነው። በጭሆኑም ተቆጣች፤ ውስጧም ተጎዳ። በዚህ ምክንያት ወደ ፀጉር ሠራዊ ስትሮጥ ሄዳ ፀጉሯን ተቆርጣው ወይም በሌላ ፋሽን ተሰርታው ሲሆን ይችላል። በዚህ ሁሉ ውስጥ ግን የሐንስ ሣራ ነገሩን ሁሉ ይህን ያህል አግንና ያየችበት ምክንያት አስገርሞታል። ምክንያቱም እርሷ ጉዳዩን የወሰደችው ግላዊ አድርጋ ነው።

ምናልባት ሣራ የሐንስን ይህ ያደረከው ፓንት ልክህ አይደለም፤ አያምርብህም ብላው ይሆናል። የሐንስም፤ “መልካም፤ ጣጣ የለውም፤ ነገ ልብሶቼን ስቀይር እቀይረዋለሁ ሲል መልሰላታል። የእርምት ቃላቶቿን የተቀበለው እንደ መረጃ በመሆኑ ልክ እንደ ከምፒዮተር ወዲያውኑ በአይምሮው የመረጃ ማጠራቀሚያ ፋይል

ውስጥ አስቀምጦታል። ምናልባት ለሰጠው አስተያየት ምላሽ ለመስጠት ተግባራዊ አርምጃ ሊወስድ ይችላል፤ ይሁን እንጂ ነገሩን የወሰደው ግላዊ በሆነ መልኩ አይደለም።

ሴቶች ነገሮችን ግላዊ አድርገው የሚመለከቱ ስለሆነ ወንዶች ስራቶች የሚናገሩትንና እንዴት እንደሚናገሩትም በጥንቃቄ ሊሆን እንደሚገባ ሊማሩ ያስፈልጋቸዋል። ሴቶች ስሜትን የሚጎዱ ድርጊቶችንና ያለ ጥንቃቄ የሚሰነዘሩ አስተያየቶችን ለረዥም ጊዜ ሊያስታውሷቸው ይችላሉ። በሌላው ረገድ ወንዶች ነገሮችን የሚወስዱት ግላዊ አድርገው ባለመሆኑ፤ ሴቶች በተናገሩት ነገር ላይ ወንዶች የሚሰጡትን ምላሽ በሚተነትኑበት ጊዜ ጥንቃቄ ሊያደርጉ ያስፈልጋል። እንደ ሴቶች ሁሉ ወንዶች ከፍልቅ ስሜታዊ ማዕከል በመነጨ መንገድ በሁኔታዎች ላይ ምላሽ አለመስጠታቸው፤ ስሜት የላቸውም ወይም ለነገሩ ግድ አልሰጣቸውም ማለት አይደለም። ወንዱ መረጃን እየፈለገና ምላሽ ለመስጠት ትክክለኛ የሆነውን መንገድ እየመረጠ ነው።

5. ሴቶች “በዝርዝር ጉዳዮች ላይ” ፍላጎት አላቸው። ወንዶች “ዋነኛ” በሆኑ ጥልቅ ጉዳዮችና ፍልስፍናዎች ላይ ፍላጎት አላቸው።

“ሃራ ዮሐንስን እንዲህ ስትል ጠየቀችው፤ “ዛሬ ቀኑ እንዴት ነበር?” ዮሐንስም “ጥሩ ነበር” ሲል መሰሰ። ይህ ግን ሃራ የጠበቀችው መልስ አልነበረም። መስማት የፈለገችው ዮሐንስ ባላለፉት በዚያች ቀን ደረጃ በደረጃ፤ ደቂቃ በደቂቃ ስላከናወነው ነገር ዝርዝር ማብራሪያ ነበር። ነገሩን በአንክሮ መመልከት አላስፈለጋትም፤ በቃ የምታሰበው እንዲሁ ነው። ዮሐንስ ቀላል ምላሽ የሚያንጸባርቀው እርሱ የሚያስብበትን መንገድ ነው። “ጥሩ ቀን ነበረኝ፤ እጅግ መልካም ነው። እስኪ አሁን ወደ ሌላው ጉዳያችን እንሄድ” እርሱ ያተኮረው አንኳር በሆነው ዋነኛ ጉዳይ ላይ ማለትም፤ ጥሩ ቀን እንዳላለፈ እንጂ በጥቃቅኑ ጉዳይ ሁሉ ይህን ሠራሁ ከዚያ ያንን ተጠልኩ የማል አልነበረም።

ዮሐንስ ሌሎች ባልና ሚስትን ለእራት ጋበዘ እንበል። የእርሱ ትኩረት ያረፈበት አንኳር ጉዳይ እነዚህን ጓደኞቹን በመልካም እንግዳ አቀባበል ማስተናገድ ላይ ነው። ለሃራ በነገረበት በዚያው ትጽብት እርሷ ደግሞ ሁሉንም ዝርዝር ነገሮች ተመለከተች። እራት የግንኙነት ብባቸው ላህኖች የትኞቹ ናቸው? ምን አይነት ምግቦች መቅረብ አለባቸው? ጠረጴዛዎቹ እንዴት መዘጋጀት አለባቸው? ይሄ

በባሉን ውስጥ ያለው ደረጃ ምንጣፍስ እንዴት ሊሆን ነው? የሶፋ ጨርቆቹም ቆሽሽዋል ልናጸዳቸው እንችል ይሆን? ያስ በግድግዳው ላይ ያለው ቆሻሻ?

ዮሐንስ ያሰበው ጓደኞቹን በማስተናገድ በዚያ ምሽት ስለሚኖራቸው የጨዋታ ጊዜ ብቻ ነው። ስለቆሽሹት የሶፋ ልብሶች፤ በግድግዳው ላይ ስላለው ቆሻሻ፤ ስላረጀው ምንጣፍ ወይም ስለሚቀርቡት ላህኖች አልተጨነቀም። ስለእርሱ አንኳር ጉዳይ የሆነው ለሃራ የጥቃቅን ጉዳዮች ዝርዝር ሊሆን ይችላል።

መሪዎች አንኳር የሆኑ ጉዳዮችን እንጂ ዝርዝር የሆኑ ጥቃቅን ነገሮችን መመልከት አያስፈልጋቸውም። የስራ መሪዎችና የካምፓኒ ፕሬዝዳንቶች በዝርዝር ጉዳዮች ላይ ለማተኮር ጊዜ የላቸውም። ሃላፊነታቸው አብይ ጉዳዮችን መመልከት፤ ካምፓኒው ወዴት ማምራት እንዳለበት በሚጠቁመው ፍልስፍናና በድርጅቱ ግብ ላይ ማተኮር ነው። መሪው ራዕዮንና መሪ ሃሳቦችን ያቀርባል፤ በበታቹ ያሉ ሠራተኞች ራዕዩን እውን ለማድረግ በዝርዝር ጉዳዮች ላይ ይሠራሉ። እግዚአብሔር ለቤት ባቀደው እቅድ መሠረት ባል አንኳር የሆነውን ራዕይና መመሪያ ያስቀምጣል። ያ ስጦታውና ሊጫወተው የሚገባ ሚና ነው። ሚስት ራዕዩ እንዴት ውጤታማ እንደሚሆን ታውቃለች - ዝርዝር ጉዳዩን ማለት ነው። ይህ አንድነት ሃያል የሆነ ትንቢት ነው።

6. ቁሣዊ ነገሮችን በሚመለከት ሴቶች ውጤቱን የመመልከት አዝማሚያ አላቸው። ወንዶች እዚያ እንዴት መድረስ እንደሚችል ዝርዝር ነገሩን ማወቅ ይፈልጋሉ።

ሃራ እርሷና ቤተሰቦቿ ሊኖራቸው የሚገቡ ልዩ ልዩ ነገሮችን ታልማለች። አንዳንድ አዳዲስ ጌጣጌጦች፤ አዲስ ማቀዝቀዣ፤ አዲስ መኪናና አዲስ ቤት። ዮሐንስ ደግሞ ምንም እንኳን እንደሚሠራ ተመሳሳይ ምኞት ቢኖረውም በጥቅሉ አይመለከታቸውም፤ ምክንያቱም እርሱ ነገሮችን የሚያስበው ከምክንያታዊነት አንፃርና በትንተና ነው። የሚያተኩረውም ከምኞቶቹ ተጨባጭነት አፈፃፀም ላይ ሊያጋጥሙ ከሚችሉ ተግዳሮቶች አኳያ ነው። እነዚህን ነገሮች እንዴት ልንፈጽም እንችላለን? ገንዘቡን ከየት እናገኛለን? በዚህ ጊዜ አዲስ ማቀዝቀዣ ለመግዛት በጀታችን ይፈቅዳል? አዲስ መኪና ለመግዛት ሁኔታው ይፈቅድልናል?

ይህ እንግዲህ በትዳር ውስጥ እንዴት አድርጎ ግጭቶችን እንደሚፈጥር በቀላሉ ያሳያል። ዮሐንስ እንደ እርሷ ባለ ከፍተኛ

ጉጉት ምኞቷን አብሮ የተካፈለ ስላልመሰላት ሣራ አዝናለች፤ ተናዳለችም። እንደ እርሷ አመለካከት ምኞታቸውን እውን ለማድረግ አንዳች ፍላጎት የሌለው በመሆኑ ወደ ተግባር ላለመግባት ገና አግሮቹን አየጎተተ ነው። በዚያው ቅጽበት ደግሞ የሐንሰ የሣራ ጉዳይ እያስፈራው ነው፤ የገንዘቡ እውነታ ጉዳይ የገባት አልመሰለውም። “ይችሉት ምን ነክቷታል? ገንዘብ እንደ ቅጠል ከዛፍ ላይ የሚሸመጠጥ መሰላት አንዴ?”። እንደ እውነቱ ከሆነ የሐንሰ የሣራን ምኞት ሣይጋራ ቀርቶ አይደለም፤ ይሁንና ሃላፊነት በሚሰማው መልኩ ተግባራዊ በሆኑ እነኝን ምኞቶች እውን በሚያደርጉ ዝርዝር ጉዳዮች ላይ አተኩሮ ነው።

ቁሣዊ በሆኑ ጉዳዮች ሴቶች “ምን?” ወንዶች ደግሞ “እንዴት?” በሚሉ ጉዳዮች ላይ ያተኩራሉ።

ቁሣዊ በሆኑ ጉዳዮች ሴቶች የሚያተኩሩት ውጤቱ ላይ ሲሆን፤ ወንዶች ደግሞ እዚያ ውጤት ላይ እንዴት እንደሚደረስ ዝርዝር ነገሮችን ማወቅ ይፈልጋሉ። ይህን በሌላ መንገድ ለማስቀመጥ ሴቶች “ምን?” ወንዶች ደግሞ “እንዴት?” በሚሉ ጉዳዮች ላይ ያተኩራሉ።

7. መንፈሣዊ ወይም ተጨባጭ ባልሆኑ ነገሮች ላይ ወንዶች በውጤቱ ላይ ያተኩራሉ። ሴቶች ደግሞ በውጤቱ ላይ እንዴት እንደሚደረስ ማወቅ ይፈልጋሉ።

በመንፈሣዊው አለም ውስጥ፤ ወንዶች በውጤት ላይ ሊያተኩሩ ሴቶች ግን ዝርዝር ነገሮችን ማወቅ ይፈልጋሉ። አሁንም እንደገና በወንዶችና በሴቶች መካከል ያለው ልዩነት በእግዚአብሔር የታቀደ ነው። በመንፈሣዊ ነገር ባልየው የቤቱ ራስ መሆን ስለሚጠበቅበት የቤተሰቡን መንፈሣዊ እድገት አቅጣጫ፤ ግብና አላማ ማወቅ ያስፈልገዋል። የሚስት ፍላጎት ወደ መንፈሣዊ ግባቸው እንዴት እንደሚደርሱ ውስን በሆኑ ዝርዝር ጉዳዮች ላይ ነው። ይህ በቀጥታ ቁሣዊ በሆነው ጉዳይ ካላቸው አዝማሚያ ተቃራኒው ነው። በዚህ ጉዳይ ወንዶች “ምን?” ሴቶች ደግሞ “እንዴት?” በሚሉ ጉዳዮች ላይ ያተኩራሉ።

የሐንሰ ለሣራ፤ እንደ ቤተሰብ ግባቸው ወደ ጌታ ማደግ እንደሆነ ነገራት። ያ ራዕይ ነው - እንኳር ጉዳይ ሣራ እንዴት? ብላ ስትጠይቅ፤ የሐንሰ፤ “በየጠዋቱ ከሰራ በፊት እኔና አንቺ

ከልጆቻችን ጋር እንጸልይ፤ በየምሽቱ ደግሞ የእንድ ለዓት የመጽሐፍ ቅዱስ ጥናት ይነረን” ሲል ሃሳብ አቀረበ። ተግባራዊነቱን እስከተከታተሉት ድረስ ይህ ጥሩ እቅድና ፍሬያማ ውጤት ያለው ነው። የሐንሰ ተግባራዊ ሊሆን ወደማይችል ጉዳይ ቢገባ ኖሮ ሣራ ፍርሃት ሊገባት ይችላል።

በመንፈሣዊ ነገሮች፤ ወንዶች “ምን?” ሴቶች ደግሞ “እንዴት?” በሚሉ ጉዳዮች ላይ ያተኩራሉ።

መንፈሣዊ የአመራር ስፍራቸውን መቀበልና በዚህ ጉዳይ ቤታቸውንና ትዳራቸውን መምራት ያቃታቸው ወንዶች ጉዳይ ዛሬ ዛሬ ትላልቅ ከሆኑ ችግሮች አንዱ ሆኗል። ቁጥር ስፍር የሌላቸው ሴቶች ባሉቻቸው ይሄንን ሚና ለመጫወት ባለመፈለጋቸው ወይም ባለመቻላቸው ምክንያት በቤታቸው ያለውን የመንፈሣዊ መሪነት ቦታ ተገደው ይዘዋል። ይህ ማለት ግን ሴቶች የቤታቸውንና የትዳራቸውን መንፈሣዊ እድገት ግብ በሚመለከት ዝርዝር እቅዶችን በማውጣት መርዳት አይችሉም ማለት ሳይሆን፤ ባልየው ባለራዕይ ሆኖ አቅጣጫውን መወሰንና ግቡን ማስቀመጥ ይገባዋል ለማለት ነው።

8. የወንድ አይምሮ እንደ ፋይል ከዝና ነው። የሴቶች አይምሮ ደግሞ እንደ ኮምፒውተር ነው።

ለእንድ ወንድ አንድን ችግር አሳየው ወይም የሆነ የሚከናወን ሥራ ስጠው፤ መረጃን ይወስዳል፤ በአይምሮው ውስጥ ፋይል ያደርጋል፤ ካዘኛውን ይዘጋል፤ በቻለ ጊዜ ተግባሩን ይከውነዋል። በዚህ ጊዜ ውስጥ ሌሎች ተግባሮችን በአርጋታ ያከናውናል። ሴቶች እንድን ችግር ወይም ሊሠራ ያለውን ተግባር ለይተው ያወጡና ልክ ሳይቋርጥ እንደሚሠራ ኮምፒውተር ችግሩ እስኪቃለል ወይም ሥራው አስከሚጠናቀቅ ድረስ ዘና ሳይሉ ይሠራሉ።

ሣራ ወደ የሐንሰ መጥታ እንዲህ አለች፤ “የመታጠቢያ ቤቱ ግድግዳ ቀለም መቀባት አለበት”። የሐንሰም “መልካም ነው” ሲል መለለና መረጃውን በአይምሮው መዘግቦ ያዘ። ይህንን ነገር አልረሳውም፤ ይልቁንም ሥራውን ለመሥራት አመቺ ጊዜ አየጠበቀ ነው። የሐንሰን በሚመለከት ጉዳዩ አብቅቷል። ሣራ ችግሩን ለይታ በማውጣት የሐንሰ አሳልፋ ሰጥታለች፤ እርሱ ደግሞ መረጃውን በሂደት ውስጥ አስገብቶታል። ያከናውነዋል።

ከሁለት ቀን በኋላ “የመታጠቢያ ቤቱ ግድግዳ አሁንም ቀለም አልተቀየረም” አለች ሣራ። ሥራው እስኪከናወን ድረስ በዚህ ጉዳይ ላይ አይምሮዋ አላረፈም። የሐንሰ በሰጠችው ማስገንዘቢያ በመጠኑ አየተረበሸ፤ “አውቃለሁ፤ አልረሳሁትም፤ እሠራዋለሁ . . . ጥቂት ጊዜ ሰጭኝ”። ሚስት ባሏ ለማሰብ ከአይምሮው የፋይል ካዝና አያወጣ ለሚሠራበት አሠራር ጥንቃቄ ልትወስድ ይገባል፤ አደርገዋለሁ ያለውን ነገር እንዲያደርገው ጊዜ ልትሰጠውም ይገባል። በሌላው በኩል ባል ደግሞ የሚስቱ አይምሮ ለሚሠራበት መንገድ ጥንቃቄ ማድረግ አለበት፤ ሁኔታዎችና ጊዜው በፈቃደ መጠን ፈጥኖ ምላሽ መስጠት ይኖርበታል። ይህ በሁለቱም ወገን አድሏዊነት የሌለበትን የመስጠትና የመቀበል ግንኙነትን ይጠይቃል።

9. ለሴት ቤቷ የሰብአናዋ ቀጣይ ነገር ነው። ለወንድ ሥራው የሰብአናው ቀጣይ ነገር ነው።

ለሴት ልጅ ለምን እንደሆነ ሣታውቀው በቤቷና በባሏ መደሰት በጣም ቀላል ነገር ነው። ለወንድ ደግሞ ሚስቱ እንቅስቃሴ እስኪሆንባት ድረስ በአንድ ሥራ ተጠምዶ መዋል እንግዳ ነገር አይደለም። አንድ ሴት ለአመታት ያህል አንድን ሥራ ልትሠራ ነገር ግን በጭራሽ በሥራው ላትጠመድ ትችላለች። ለወንዱ ግን እንዲህ አይደለም። ሥራው የእርሱ አካል ይሆናል። የራሱ የሰብአናው መግለጫ አካል ይሆናል። የወንድ ሥራው የሰብአናው ቀጣይ ነገር ነው። ሴት በስራዋ ሥፍራ አያለች ከሥራዋ ተለይታ ሆነች ወደ ቤቷ ማድረግ ትችላለች። ወንዶች ግን ብዙ ጊዜ በእጃቸው እንኳን ብደሆን ቢያንስ ቢያንስ በአይምሯቸው ሥራቸውን ወደ ቤት ይዘውት ይመጣሉ።

ለየሐንሰ ሥራው የወንድነቱ ምልክት፤ ጠቃሚ ሰው መሆኑን የሚያውቀው ሃራና ልጆቹ ለኑሮ የሚያስፈልጋቸውን ነገር ማትረብ መቻሉን የሚያረጋግጥበት ነው።

ሣራ ያህንን ልትረዳና የየሐንሰን ሥራ በሚመለከት ነቀፌታና ማጥፋሽን ያለበትን ታል እንዳትናገር ጥንቃቄ ልትወስድ ይገባታል። ሥራውን ወደም የመረጠውን የመያ አይነት የምትነቅፍ ከሆነ የነቀፌታው እርሱን ራሱን ነው።

በተመዋገደ መንገድ፤ ለሴት ቤቷ የሰብአናዋ ቀጣይ ነገር ነው። ቤቷ ማን እንደሆነች እርሷነቷን የሚወክልና እራሷን እንዴት

እንድምታይ የሚገልጽ በመሆኑ ምክንያት፤ የሴትን ቤት የሚነካ ነገር ሁሉ እርሷን ራሷን የሚነካ ነው።

ለዚህ ነው ብዙ ጊዜ ሴት ለቤቷ ሁኔታና ውበት አብዝታ የምትጨነቀው። እጅግ ብዙ ጊዜ ባሎች በእግባቡ ይህን አይገነዘቡትም። ባሎች፤ የመኖሪያ ቤታቸው ውበት ለሚሰባቸው የክብራቸውና የጠቃሚነታቸው መግለጫ እንደሆነ ባለመገንዘባቸው በእግባቡ አድናቆትን አይሰጧቸውም። አንድ ሴት ለለቤቷ የምታወራ ከሆነ የምታወራው ስለራሷ ነው። ሣራ ለየሐንሰ ለሣሉናቸው አዲስ መጋረጃ እንደሚያስፈልግ የምትናገር ከሆነ፤ በእርግጥ ምን አያለች እንደሆነ ጥንቃቄ መውሰድ አለበት። ለእርሱ መጋረጃው ጥሩ ሆኖ ታይቶት ይሆናል፤ ነገር ግን ሣራ እርሱ ያላቸውን ነገሮች አይታ ይሆናል። ለእርሷ ሲል፤ በእራሱ ሣይሆን በእርሷ አይኖች ውስጥ ቤታቸውን መመልከት መማር ይኖርበታል።

10. ወንዶች በየስፍራው ተዘዋዋሪዎች (ዘላኖች) ሊሆኑ ይችላሉ። ሴቶች ሁለንተናዊ ደህንነትንና መደላደልን ይፈልጋሉ።

ሴቶች ቀጣይነት ባለው ሁኔታ ያለጥርጥርና ያለ ፍርሃት በጋብቻ ግንኙነታቸው መረጋጋትንና መደላደልን ይፈልጋሉ። ያለምንም ማቋረጥ በባሏ ህይወት ውስጥ እጅግ ጠቃሚውን ስፍራ የያዘች መሆኗ ተረጋግጦ እንዲነገራት ትፈልጋለች። ሂደቱን ሳያዛንፍ አብዝቶ እንደሚወዳት ሊነገራት ያስፈልገዋል። ያንን ታውቃለች ብሎ መገመት ብቻውን በቂ አይደለም፤ ከአፋ ልትሰማው ትፈልጋለች። ይህ ማለት ባሏን አታምነውም ማለት ሳይሆን - በቃ ስሪቷ እንደዛ ስለሆነ ነው። ወንድ እንደ ሴቶች ፍልቀስሜታዊነቱን ጭረው የሚያቀጣጥሉ ነገሮች አያስፈልጉትም።

ስንድን ነገር ደጋግሞ ማረጋገጥ ዜሰንተናዊ ደህንነት ያጠባባሳ።

ወንድ ልክ እንደ ግመል ነው፤ አንድ ጊዜ “ጠጥቶ” ለረዥም ጊዜ መሄድ ይችላል። ሴት በመዝሙር መጽሐፍ 42፡1 ላይ እንደተገለጸችው ዋላ “ዋላ ወደ ውሃ ምንጭ እንደሚናፍቅ” አይነት ናት። በተደጋጋሚ “መጠጣት” ትፈልጋለች። ወንዶች ዘላኖ በሆነ ተፈጥሯቸው ምክንያት ከሴቶች ይልቅ ረዥም ጊዜ ብቻቸውን በራሳቸው መሆን ይችላሉ። ብዙውን ጊዜ ሚስቶች፤ ባሎቻቸው ለተወሰነ ጊዜ ብቻቸውን መሆን እንደሚፈልጉ ሲገነዘቡ ይጨነቃሉ።

ማሰቶች ከባሎቻቸው ጋር ያላቸው ግንኙነት ጤንነት የሌለው መስሎ ከታያቸው፤ ይህንን የሚተረጉሙት እንደመገለል ወይም ባላቸውን እንዳላስደሰቱትና እንዳላረኩት ነው። ለዚህ ነው ባል ሁልጊዜ ፍቅሩን በተደጋጋሚ መግለጽ በቃሉና በተግባሩም ሊያረጋግጥላት የሚገባው። አንድን ነገር ደጋግሞ ማረጋገጥ ሁለንተናዊ ደህንነት ያመጣል።

ብዙ ወንዶች ካሰማቸውን ነቅለው በቀላሉ መሄድ ይችላሉ። ሴቶች ግን የተደላደለ ጥልቀት ያለውን መሠረት ይፈልጋሉ። በአንድ ስፍራ ተደላደለው መቀመጥ ይመርጣሉ። ወንድ በአንድ ጊዜ ተነስቶ መቀየር ይችላል፤ ይህ ግን ለሴቶች ቀላል አይደለም። ምክንያቱም ፍለቀ ስሜታዊ በመሆኗና ከወንዶች ይልቅ ከስፍራዎችና ከነገሮች ጋር ራሷን በጥብቅ የምታቆራኝ በመሆኗ ነው። ይህንን ከአይምሮ ግምት ውስጥ በማስገባት የሚስቱን በአንድ ስፍራ ተደላደሎ በመቀመጥ የሚገኝን ሁለንተናዊ ደህንነት ፍላጎት ተገንዝቦ፤ ዝም ብሎ በመነሣት መንቀሣቀስ የለበትም።

11. ሴቶች ራሳቸውን የመኮነን አዝማሚያ አላቸው። ወንዶች ወደ ምሬት ያዘነብላሉ።

ፍልቀስሜታዊ ከሆነው ማዕከል ነገሮችን የምትመለከት በመሆኑ ሴት ጥፋቱ የእርሷ ባይሆን እንኳን በግንኙነታቸው መካከል ለሚፈጠረው ማንኛውም ችግር ሃላፊነትን በመውሰድ ራሷን ትኮንናለች። አንዳንድ ጊዜ እንዲያውም ደግሞ ደጋግሞ በአይምሮዋ ውስጥ ለምን መኮነን እንደተገባት ምክንያቶችን በመዘርዘር ታጠናቅቀለች።

በየቀኑ ብዙ ሴቶች የሚንቀሳቀሱት፤ ጽድቅ በጎደለው መንገድ በራሳቸው ላይ የጫኑትን የበደለኝነት ደመና ተከናገበው ነው። በግንኙነታቸው መካከል ችግር በተፈጠረ ጊዜ ሴቶች ራሳቸው ጥፋተኞች እንደሆኑ ይገምታሉ። “እንደዚህ የተናደደው ምን ብዩ ተናግረው ይሆን? እንዳንጣላ ምን ማድረግ ይኖርብኛል?” ማለትን ያዘወትራሉ። ብዙ ጊዜ ጭርስኑ የሴቷ ጥፋት ሳይሆንም፤ ጥፋተኛ ነቷን እምና የመቀበል ችግር አለባት።

ወንድ እንዲህ አይደለም። በግንኙነታቸው መካከል የሆነ ችግር ከተፈጠረ፤ ራሱ ሃላፊነትን ከመውሰድ አስቀድሞ በፊት በሴቷ ወይም በሌላ ሰው ላይ ምሬቱን ይገልጻል። ብዙ ወንዶች የበደለኝነትን ስሜት ከመሸከም ይልቅ፤ ማድረግ የሚችሉትን ማንኛ

ውንም ድርጊት ይፈጽማሉ። ወቀሳን ከመቀበል ይልቅ በቁጣ መንደድ ይቀላቸዋል።

እነዚህ ሁለት ምላሾች ተቃራኒና እርስ በእርስም የሚመጋገቡ ናቸው። ወንድ ጥፋቱን ለመቀበል ፈቃደኛ አይደለም፤ ሴቷ ደግሞ ጥፋተኛ ባትሆን እንኳን ሃላፊነትን ወደ ራሷ ትወስዳለች። በመሆኑም የወንዱ ሃላፊነትን ለመውሰድ ላልፈቀደባቸው በደሎች ሁሉ፤ የምሬቱና የቁጣው ማብረጃ ከመሆኗም በላይ ሆነ ብሎ ለሚፈጽመው ጉዳዮች ኢላማ ትሆናለች። ባለ ትዳሮች አስተዋዩች ሊሆኑና ችግሮች የሚፈጠሩባቸውን እነዚህን ሁኔታዎች አስቀድመው ማጤን ያስፈልጋቸዋል፤ ምክንያቱም ከማንኛውም ነገር ይልቅ ግንኙነታቸውን ፈጥነው ሊያወድሙባቸው ስለሚችሉ ነው።

12. ወንዶች የተረጋጉና የሁኔታቸውን ደረጃ ጠብቀው መዘለቅ የሚችሉ ናቸው። ሴቶች ሁልጊዜ ይለወጣሉ።

አሁንም እንደገና ይህ ልዩነት በወንዶችና በሴቶች መካከል የሚከሰተው በሰውነታቸው ውስጥ ባለው የኬሚካልና የሆርሞን መጠን ሚዛን ልክ ነው። በተለይም ደግሞ እንደሚሠሩበት ከምክንያታዊነት ወይም ከፍልቅ ስሜታዊነታቸው አንፃር የሚታይ ነው። ብዙ ወንዶች እንደሚናገሩት፤ በአይምራቸው ሁልጊዜ ከሚለወጡት ሴቶች ይልቅ፤ ጥቂት ነገሮች እነርሱን ወደ ከፋ ችግር ውስጥ ይከታቸዋል። በሌላ በኩል ሴቶች፤ ወንዶች ብዙ ጊዜ ምንም ነገር ሲፈጠር ፈጥነው ምላሽ የማይሰጡ ቀዝቃዛዎች ወይም በጉዳዩ ላይ ፍላጎት የማያሳዩ ናቸው ሲሉ ይከራከራሉ። በመጀመሪያ ደረጃ ይህ የአመለካከት አቅጣጫ ልዩነት ነው።

በጥቅሉ፤ ወንድ ውሳኔ ሊሰጥና በዚያው ሊፀና ይችላል፤ አንዳንድ ጊዜ ይህ እስከ ግትርነት ይዘልቃል። ሴቷ አንድ ነገር ትነግረውና ከጥቂት ደቂቃዎች በኋላ፤ ሃሣቧን ቀይሬያለሁ ትለዋለች። አንደኛው ከሌላኛው የበለጠ ወይም መጥፎ አይደለም። ይህ የሚያመለክተው የወንዶችና የሴቶች አይምሮ ነገሮችን የሚያከናውኑበት የተለያየ መንገድ መሆኑን ነው።

የሐንሰና ሣራ ወደ ራት ግብዣ ስፍራ ሊሄዱ እየተዘጋጁ ነው እንበል። የሐንሰ ግራጫውን ሱፍ ልብሱን መርጦ ለብሷል። አሁን ሣራን እየጠበቀ ነው። መጀመሪያ ለማያዋውን ቀሚሷን ሞከረች፤ ቀጥሎ ቀዩን ቀሚስ ከዚያ በኋላ ቀጫጭን ቅጠሎችና የሚያማምሩ አበቦች ያለበትን አረንጓዴውን ቀሚሷን . . .

በመጨረሻ መጀመሪያ በሞክረችው ለማያዊ ቀሚስ ላይ ልቧ አረፈ። ልክ እንደቤቷ ሁሉ ለሃራ ልብሷ የግላዊ ማንነቷ መግለጫ ነው። እያንዳንዱ ነገር ፍጹም መሆን አለበት፤ ውብ ሆኖ መታየት ያስፈልጋታል። በዚህ ሁሉ ውስጥ ዩሐንስ ትዕግስት አጥቶ እየተንቀራጠጠ ያሰባል። “አባክሽ በፈጣሪ ይሁንብሽ አንድ ነገር ምረጭና እንሂድ!” የለበሰው ሱፍ ንጹህ እስከሆነና ከረባቱ ትክክል እስሆነ ድረስ ለርሱ በቂ ነው።

 መረጋጋትም ይዞን በፍጥነት መስዋወጥ ሁለቱም ጤናማና ስኬታማ ሰሆን ግንኙነት ጠቃሚዎች ናቸው።

ይህንን ልዩነት በሌላ መንገድ ለመግለጽ፤ ወንዶች በጣም የተረጋገጡና በያዙት አቋም የሚፀኑ ሲሆኑ፤ ሴቶች የበለጠ በፍጥነት ሚስታቸው ሆኖታቸው ናቸው። መረጋጋትም ይሁን በፍጥነት መለዋወጥ ሁለቱም ጤናማና ስኬታማ ሰሆን ግንኙነት ጠቃሚዎች ናቸው። መረጋጋት አስፈላጊውን መሠረት ይጥላል፤ በፍጥነት መለዋወጥ ደግሞ ጤነኛ የሆነ ጀብድ የተሞላበትን ተግባር ያከናውናል።

13. ሴቶች ከወንዶች ይልቅ በሁኔታዎች ውስጥ በቀላሉና በፍጥነት የመግባት አዝማሚያ አላቸው። ወንዶች በሁኔታዎች ውስጥ ከመግባታቸው በፊት ከጀርባ ቆመው የመገምገም አዝማሚያ አላቸው።

ሴቶች ፍልቀስሚታዊያን በመሆናቸው ከወንዶች ይልቅ ራሳቸውን በጉዳዮች፤ በአንቅስቃሴዎችና በፕሮጀክቶች ውስጥ በፍጥነት ያስገባሉ። ሴቶች በልባቸው የመመራት አዝማሚያ አላቸው። ልባቸውን የሚጎዛውን መሠረት ያለበትን ወይም ክብርና ከፍተኛ ዋጋ ያለውን ጉዳይ ያስተውሉና ፈጥነው ለሥራ ይታጠቃሉ። ይሁንና ምክንያታቸውም የሆኑት ወንዶች፤ በአይምፖርታቸው ይመራሉ፤ ተዘቅቶ በሰው ወደ ጎሳ ይሸሻሉ፤ ራሳቸውን ለተግባር አግልፈው ከመስጠታቸው በፊት ሁኔታዎችን በጥንቃቄ ይገመግማሉ፤ ይመዘናሉ። ወንዶች ከምክንያታዊነት አይታቸው የተነሳ በተላሉ ነገሮችን አይቀበሉም፤ ወደ ጉዳዩ ውስጥ ገብተው ከመግተፋቸው በፊት አንድን ነገር ከሁሉም አቃጣጫ ተንትነው ይመለከቱታል። ለወንዶች በአንድ ጉዳይ ውስጥ ለመግተፋ፣ ጊዜ የሚወስድበት በሆነም፤ አንድ ጊዜ ከወለነ በኋላ ግን ከሴቷ እኩል ለጉዳዩ ተስጥቶ ይሠራል። ወንድና ሴት የሚገዱበት አቅጣጫ የተለያየ ቢሆንም በመጨረሻው ግን ከአንድ መዳረሻ ላይ ይገናኛሉ።

 ምክንያታዊነትና ፍቃድ ስሜት እርስ በእርስ የሚደጋገፉ ናቸው።

እዚህ ጋ አሁንም የእግዚአብሔር ጥልቅ ጥበብ ይገለጻል። ምክንያታዊነትና ፍልቅ ስሜት እርስ በእርስ የሚደጋገፉ ናቸው። ሁለቱም በአንድነት ለህይወትና ለእምነት ምልዑነትን ያስገኛሉ። ምክንያታዊነት ያለ ስሜት ደረቅ ግትርና ህይወት የለሽ ነው። ያለ ምክንያት የሆነ ስሜትም ሥርዓትና መረጋጋት የጎደለው ነው። የምክንያታዊነትንና የፍልቅ ስሜትን ህብራዊ ትስስር የተገነዘቡና የሚያደንቁ ባለትዳሮች፤ በጥንካሬ፤ በፍቅር፤ ስሜት ባለው ደስተኛ ነት የሚገለጥ ትዳር ለመገንባት ከፍተኛ እድል አላቸው።

14. ወንዶች በተደጋጋሚ ሊነገራቸው ያስፈልጋል። ሴቶች በጭራሽ አይረሱም።

የወንድ አይምሮ ልክ እንደ ፋይል ካዝና ነው። የሚነገረውን ነገር ሁሉ በጎሳ አውጥቶ ሊገለገልበት በአይምሮው ካዝና ውስጥ ፋይል ያደርገዋል። አንድን ነገር ወዲያውኑ አለማከናወን የተነገረውን ረስቶታል ወይም ችላ ብሎታል ማለት አይደለም፤ በቀላሉ በአይምሮው መዝገብ ይዞታል። ለዚህ ነው ብዙ ጊዜ ወንድ አሁንም አሁንም አንድ ነገር ተደጋግሞ ሊነገረው እንደሚያስፈልግ የሚታሰበው። የሴት ጭንቅላት ማንኛውንም ነገር በጭራሽ እንደማይረሳ ኮምፒውተር ነው፤ ይልቁንም ለሥራ በተፈለገ ጊዜ ወዲያውኑ ምላሽ ለመስጠት አዘጋጅቶ ያስቀምጣል። ሴቶች ለወንዶች የተናገሩትን ወይም ወንዶች ለእነርሱ የተናገሩትን በጭራሽ አይረሱም፤ እርሱም ነገሩን እንዳይረሰው።

እነዚህ ሁለቱም ብቃቶች እንደየሁኔታው ጠቃሚም ጎጂም ሊሆኑ ይችላሉ። ወንዶች ነገሮችን ግላዊ አድርጎ የመመልከት አዝማሚያ የሌላቸው በመሆኑ፤ በራሳቸው የተሰነዘሩ ወይም በሌሎች የተነገሯቸውን ትችቶችና አስተያየቶች አደባባይነት ለማለፍ ወይም ለመርሳት የተጋለጡ ናቸው። በአጠቃላይ ወንዶች በአስፈላጊነት ትዝታ መበስልስል ለመጠቃት እምብዛም የተጋለጡ አይደሉም። በተቃራኒው ይህ ነገሮችን መርሳት ለማስቀዳቸውና ለልጆቻቸው ፍላጎት መልስ ለመስጠት የሚቸግራቸው በከባድ ሁኔታ ስሜት ቀዝቀዞችና ፈጥነው ምላሽ የማይሰጡ ያደርጋቸዋል።

ሴት ሁሉን ነገር የምትቀበለው በፍልቅ ስሜቷ በመሆኑና ቃላቶችንና ስሜቶችን በልቧ ውስጥ ስለምትይዝ፤ በአካባቢዋ

ለምታየው ፍላጎት በስሜቷ የነቃችና ፈጥና መልስ ለመስጠት በተፈጥሮ የታደለች ነች። በሌላው በኩል የሴት ነገሮችን ሁሉ የማስታወስና ከግላዊነት አንፃር መመልከት፤ ልብ የሚሰበር አስተያየት፤ ውግዘትና ጥቃት በተፈጸመበት ጊዜ፤ በፍጥነት ለማያደግና ለሳምንት፤ ለወራት ከዚያም አልፎ ለአመታት ለሚቆይ ዘላቂነት ላለው የስሜት ውጥረት፤ ንዴትና ለልብ ስበራት ትጋለጣለች።

ባልና ሚስቶች ይህንን ልዩነት በግንኙነታቸው ውስጥ እንዴት አድርገው በአግባቡ ማቻቻል ይችላሉ? ባሎች አንድን ነገር ለምን እንደሚናገሩና እንዴት እንደሚናገሩትም ጥንቃቄ ማድረግ አለባቸው። አዚህ ላይ የምሳሌን መጽሐፍ ጥበባዊ ምክር ማስታወሱ ጠቃሚ ነው፤ “የለዘበች ምላስ ቁጣን ትመልሳለች፤ ሻካራ ቃል ግን ቁጣን ታስነሳለች” (ምሳ 15፥1)። ሴቶች ቁጣቸውን በጸጋ ማለዘብ እንደሚገባቸው ሊያስታውሱ ይገባል፤ ጳውሎስ እንደሚናገር “ፍቅር አይበሳጭም፤ በደልንም አይቆጥርም” (1ቆሮ 13፥5)።

15. ወንዶች ከዝርዝር ነገሮች ይልቅ መሠረታዊውን ጉዳይ የማስታወስ አዝማሚያ አላቸው። ሴቶች ዝርዝር ነገሮችን የማስታወስ አዝማሚያ ሲኖራቸው አንዳንድ ጊዜ መሠረታዊ ጉዳዮችን ያዛቧቸዋል።

ይህ “የተናገረው አሉ ነው፤ የተናገረችው እርሷ ናት” እንደሚል ከቆየ ውዝግብ ጋር ተመሳሳይነት ያለው ነው። ወንዶች የንግግር ልውውጦችንና ድርጊቶችን በአጠቃላይ አይታ የማስታወስ አዝማሚያ ሲኖራቸው፤ ሴቶች ዝርዝር ነገሮችን በነቁስ አብጠርጥረው ያስታውሳሉ። ሴቶች አንዳንድ ጊዜ ወንዶች የተናገሩትን ነገር እንደሚደብቁ አድርገው ይከሷቸዋል። እውነታው ግን በቀላሉ ወንዶች በቃላት ልውውጥ ወቅት የሚናገሩትን ዝርዝር ነገር ስለማያስታውሱት ነው። ወንዶች ስለሚናገሩት ነገር አጠቃላይ ጉዳይ ግልጽ ናቸው፤ ለእነርሱ ዝርዝር ጉዳዮች እምብዛም አስፈላጊ አይደሉም። ሴቶች በዝርዝር ጉዳዮች ላይ ንቁ ናቸው፤ ይሁንና አንዳንድ ጊዜ አጠቃላይ ጉዳዮችን እንደ ዝርዝር ጉዳዮች አያስታውሱም።

ሁለቱም አዝማሚያዎች እውነትን ሊያዛቡ ይችላሉ። አንኳር ነገሩን ያለዝርዝር ነገሩ ማስታወስ ልክ ዝሆንን በደመና ውስጥ በደበዘዘ እይታ ማየት እንደማለት ነው። “የማውቀው ትልቅ

እንደነበረ ነው”። ዝርዝር ነገርን ብቻ ለይቶ ማወቅ፤ ልክ አራት አይናቸውን የታሠሩ ሰዎች በአንድ ክፍል ውስጥ አንድን ዝሆን በመንካት ብቻ ምን እንደሆነ ለማወቅ እንደሚያደረጉት መከራ ነው። አንዱ አግሩን አንዱ ደግሞ ወገቡን፤ ሦስተኛው ጭራውን አራተኛው ደግሞ ጆሮውን ይዳስሳሉ። የአንዳቸው ገለጻ ከሌላቸው የተለየ ነው። በወንዶችና በሴቶች መካከል ያለ ነገሮችን የማስታወስ ልዩነት በመካከላቸው ለሚፈጠር የግንኙነት ችግር ዋንኛው ምክንያት ነው። አዲስ መስመር ላይ ሣራ፤ የሐንስ ከዚህ ቀደም የተናገረውን አንድ ጉዳይ አስታወሰችውና እርሱም አምኖ ተቀበለ። “ልክ ነኝ፤ እንደዚያ ያለ ነገር እንደተናገርኩ አስባለሁ”።

“አይደለም” አለች ሣራ “የተናገርኩው በትክክል እንደዚያ ነው”

“ደህና፤ እንደዚያ ማለቴ ግን አልነበረም”

“ምናልባት ላይሆን ይችላል፤ የተናገርኩው ግን ያንን ነበር”

የሐንስ ያስታወሰው አንኳር ነገሩን ሲሆን፤ ሣራ ደግሞ ዝርዝር ነገሩን አልረሳችም። እንዲህ አይነቱ ያለመግባባት ምስቅልቅል በመልካም የሚደመደመው እንዲህ በሚል መግለጫ ነው። “እኔ የተናገርኩትን ነገር የተረዳኸው እንተ ባሉበከው መንገድ እንደሆነ ተረድቻለሁ። ነገር ግን የሰማኸውን ነገር የተገነቡበከው እኔ ማለት የፈለኩትን እንዳልሆነ እርግጠኛ ነኝ”

እንደ ሁልጊዜውም፤ ወንዶችንና ሴቶችን በተፈጥሮዊ ልዩነቶቻቸውና በሚያስበቡት የተለያዩ መንገድ ምክንያት የሚፈጠሩ ውጥረቶችንና ውዝግቦችን ለማርገብ ትዕግስትና መግባባት ረጅም ርቀት ያስከዳሉ።

* * *

በወንዶችና በሴቶች መካከል ባለ ልዩነት የሚለማው የተለመደ ብሶት “እንተ እኔን ምንም አታውቀኝም” ወይም በሌላ አገላለጽ እኔም ልክ እንዳንተ አንድሆን ትፈልጋለህ የሚል ነው። በቀላሉ ነገሮች እንዲህ አይደሉም በመሆኑም ባልሆኑበት መንገድ እንዲሆኑ እንመኝም። ወንዶችና ሴቶች ልዩ ናቸው፤ ስለዚህም ደግሞ አግዚአብሔር ይመስገን።

ባል ልክ እርሱ እንደሚያስብበት ምክንያታዊነትንና ትንተናን መሠረት ባደረገ መንገድ ሚስቱ ማለብ እንድትጀምር መጠበቅ ወይም መመኘት የለበትም። እንደዚህ ደግሞ ሚስት፤ ባሏ እርሷ በምታስብበት ፍልቅ ስሜታዊ ከሆነ አቅጣጫ እንዲያስብ መጠበቅ አይገባትም። ሁለቱም እግዚአብሔር “ሰው” ብሎ በፈጠረው በሁለቱም ጾታ ውስጥ ያስቀመጠውን መሠረታዊ ልዩነት ዋጋ መስጠትንና ማክበርን ሊማሩ ያስፈልጋቸዋል።

እነኚህ ልዩነቶች እንዴት እርስ በእርስ እንደሚደጋገፉ እንመልከት። ስሜት አልባ የሆነ የምክንያታዊነት ዓለም አይምር አልባና ልብ የለሽ ሕዝብ ያቀፈ የኮምፒውተር አለም በሆነ ነበር። እግዚአብሔር ኮምፒውተሮችን አልፈጠረም እግዚአብሔር ሰውን ወንድና ሴት አድርጎ ፈጠራቸው፤ በእነዚህም ፍጥረቶቹ ውስጥ ህይወት እንዲበልጥና ምልዑ እንዲሆን አስፈላጊ የሆኑትን የተለያዩ ግን ተደጋጋሪ ብቃቶችን ሞላባቸው።

ወንዶችና ሴቶች አንድ አይደሉም፤ ይህ ግን ለመልካም ነው። በልዩነቱ ደስ ይበላጋል!

መርሆዎች

1. ወንድ ምክንያትን መሠረት አድርጎ ያስባል፤ ሴት ግን ፍልቅ ስሜታዊ ናት።
2. የሚናገሩት ቋንቋ፤ ለሴቶች የውስጥ ስሜታቸውን ለወንዶች ደግሞ በውስጣቸው የሚያስቡትን የሚገልጽ ነው።
3. ሴት የምትለማው ቋንቋ ከፍልቅ ስሜት ልምምዷ ጋር የሚያያዝ ነው። ወንድ በሚለማው ቋንቋ የሚቀበለው መረጃን ነው።
4. ሴቶች ነገርን ሁሉ ከግላዊ ነገራቸው ጋር የማያያዝ አዝማሚያ አላቸው። ወንዶች ሁሉን ነገር ግልጥ የማድረግ አዝማሚያ አላቸው።
5. ሴቶች በዝርዝር ጉዳዮች ላይ ፍላጎት አላቸው። ወንዶች ዋነኛ በሆኑ ጥልቅ ጉዳዮችና ፍልስፍናዎች ላይ ፍላጎት አላቸው።
6. ቁሳዊ ነገሮችን በሚመለከት፤ ሴቶች ውጤቱን የመመልከት አዝማሚያ አላቸው። ወንዶች እዚያ እንዴት መድረስ እንደሚቻል መንገድ ይፈልጋሉ።
7. መንፈሳዊ ወይም ተጨባጭ ባልሆኑ ነገሮች ላይ ወንዶች በውጤቱ ላይ ያተኩራሉ። ሴቶች ደግሞ ከውጤቱ ላይ እንዴት እንደሚደረስ ማወቅ ይፈልጋሉ።
8. የወንድ አይምር እንደ ፋይል ካዘና ነው። የሴቶች አይምር ደግሞ ልክ እንደ ኮምፒውተር ነው።
9. ለሴት ቤቷ የሰብእናዋ ቀጣይ ነገር ነው። ለወንድ ደግሞ ሥራው የሰብእናው ቀጣይ ነገር ነው።
10. ወንዶች በየስፍራው ተዘዋዋሪዎች (ዘላኖች) ሊሆኑ ይችላሉ። ሴቶች ሁለንተናዊ ደህንነትንና መደላደልን ይፈልጋሉ።
11. ሴቶች ራሳቸውን የመኮነን አዝማሚያ አላቸው። ወንዶች ወደ ምሬት ያዘነብላሉ።
12. ወንዶች የተረጋገጡና የሁኔታቸውን ደረጃ ጠብቀው መዝለቅ የሚችሉ ናቸው። ሴቶች ሁልጊዜ ይለወጣሉ።
13. ሴቶች ከወንዶች ይልቅ በሁኔታዎች ውስጥ በቀላሉና በፍጥነት የመግባት አዝማሚያ አላቸው። ወንዶች በሁኔታዎች ውስጥ

ከመግባታቸው በፊት ከጀርባ ቆመው የመገምገም አዝማሚያ አላቸው።

14. ወንዶች በተደጋጋሚ ሊነገራቸው ያስፈልጋል። ሴቶች በጭራሽ አይረሉም።

15. ወንዶች ከዝርዝር ነገሮች ይልቅ መሠረታዊውን ጉዳይ የማስታወስ አዝማሚያ አላቸው። ሴቶች ዝርዝር ነገሮች የማስታወስ አዝማሚያ ሲኖራቸው እንዳንድ ጊዜ መሠረታዊ ጉዳዮችን ያዛቧቸዋል።

ምሳሌ ስምንት

ጓደኝነት፤ ከግንኙነቶች ሁሉ የሰቀ

የባልና የሚስት ግንኙነት ቀደምትና አብይ የሆነ ለብአዊ ግንኙነት ነው። የወላጅና የልጅ፣ የእናትና የሴት ልጅ፣ የአባትና የወንድ ልጅ፣ የወንድምና የእህት ግንኙነትን ጨምሮ ከማንኛቸውም አይነት ግንኙነቶች ይልቅ ቀደምት አድሜ ያለውና የመጀመሪያው ነው። በባልና በሚስት መካከል እንዳለው ግንኙነት፣ ማንኛውም ሌላ ግንኙነት የቀረበ፣ በጣም ግላዊ ወይም የልብ የሆነ ግንኙነት ይኖራል ተብሎ አይጠበቅም። አንዲህ ያለው የቀረበ ጓደኝነት ፍቅር ብቻ ሳይሆን መተዋወቅንም ይጨምራል። ባልና ሚስት በምድር ላይ ከሚያውቁት ከማንኛቸውም ሰው ይልቅ እርስ በእርስ ሊተዋወቁ ያስፈልጋቸዋል። እርስ በእርሳቸው የሚወዱትን፣ የሚጠሉትን፣ ልዩ ባህሪያቸውንና ቶሎ የሚያስቆጣቸውን፣ ጠንካራና ደካማ ጎናቸውን፣ ጥሩና መጥፎ ባህሪያቸውን እንዲሁም ልዩ ተስጥኦቸውንና ችሎታቸውን፣ ቀድመው የሚገምቱትን፣ ፈጥነው የማይገነዘቡትን እንግዳ ጠባያቸውን ሁሉ፣ በአጭሩ ባልና ሚስት በሁሉ ነገር እርስ በእርስ መተዋወቅ ይገባቸዋል፤ ይህ ሲባል ከሌሎች የሚደብቁትን አላስፈላጊ የሆነ ልዩ ባህሪያቸውን ጭምር ማለት ነው።

ግንኙነት የግድ መተዋወቅን ያመጣል ማለት ስደደስም።

አሁን የምንነጋገርበት የትውውቅ አይነት ፈጣን አይደለም። ሁለት ሰዎች ስለተጋቡ ብቻ በቀላሉ የሚከሰትም አይሆንም። ግንኙነት የግድ መተዋወቅን ያመጣል ማለት አይደለም። በጋብቻ ውስጥና በማንኛውም ሰብአዊ ግንኙነቶች ውስጥ ከሚፈጠሩት ታላላቅ ችግሮች መካከል አንዱ፣ የምንጠቀምባቸው መጠሪያዎች ናቸው። ባል፣ ሚስት፣ እናት፣ ሴት ልጅ፣ እህት፣ ወንድም፣ አባት፣ ወንድ ልጅ የሚሉት ቃላት በቤተሰብ መካከል ያሉትን የተለያዩ ግንኙነቶች የሚገልጹ ናቸው። እነኚህ ቃላት በተጨማሪ በሰዎቹ መካከል ያለውንም ይሁን የሌለውን መተዋወቅና መቀራረብ ያመለክታሉ።

ለምሳሌ አንዲት እናትና ሴት ልጇ በቀላሉ እርስ በእርሳቸው የሚተዋወቁ ይመስላቸዋል፤ ምክንያቱም መጠሪያቸው የሚያመለክተው የቀረበ ግንኙነትን በመሆኑ ነው። እርግጥ ነው እናት ልጇን፣ ልጅም እናቷን ታውቃለች። ነገር ግን ይህ አጠቃላይ

እውነት አይደለም። ለተለያዩ አይነት ግንኙነቶችም ይህንኑ ልንናገር እንችላለን። ወንድሜ ወይም እህቴ ብዬ ብጠራ ይህ አጠራራ የሚገልጸው እንደማውቃቸው ነው። እርስ በእርስ የምንተዋወቅ በመሆኑ እርስ በእርሳችን ለመተዋወቅ ጊዜ ወለደን እንድ ላይ መሆን እንደማያስፈልገን እንምታለሁ።

ጋብቻ ወደ ወዳጅነት ብቻ ሳይሆን ወደ ጓደኝነትም የሚደረግ የህይወት ዘመን ጉዞ ነው።

ቅርበትንና በግልጽ መተዋወቅን የሚያሳዩ መጠሪያዎች እውነተኛ ግንኙነትን ለመገንባት እንቅፋቶች ናቸው። ባልና ሚስት በመጋባታቸው ብቻ በቀላሉ እርስ በእርሳቸው የሚተዋወቁ ይመስላቸው ይሆናል። በዚህም ምክንያት፤ እርስ በእርስ እንዲያሉላውን ባህሪ ላይ ላይን እየዳበሰ ይፈትሻል እንጂ በጥልቀት በመቆፈር የጠለቀና የቀረበ ግንኙነትን ለመመስረት እውነተኛ እውቀት ለማግኘት ጥረት አያደርጉም።

ጋብቻ ወደ ወዳጅነት ብቻ ሳይሆን ወደ ጓደኝነትም የሚደረግ የህይወት ዘመን ጉዞ ነው። ባልና ሚስት እንዳቸው የሌላቸው የቀረበ ጓደኛ ሊሆኑ ይገባቸዋል። ከዚህ የበለጠ ሌላ ግንኙነት የለም። ከጓደኞችን በላይ እኛን የሚያውቀን ሰው ማን ነው? ብዙዎቻችን ለራሳችን ቤተሰቦች ነግረናቸው የማናውቀውን እንዳንድ ነገሮቻችንን ለጓደኞቻችን እናካፍላቸዋለን። ባልና ሚስት እንዳቸው ከእንዳቸው የሚደብቁት ሚስጥር ሊኖር አይገባም። የግንኙነታቸው እድሜ እየረዘመ በሄደ ቁጥር እንዲያሉላውን መልካምም ይሁን መጥፎ ነገር ጠንቅቆ የሚያውቅ፤ ይሁንና ሁኔታውን በፍቅር የሚቀበል እውነተኛ ጓደኛ ወደ መሆን ሊያድጉ ያስፈልጋቸዋል።

ጓደኞች ስንጂ ከስንግዲህ ባፈደዎች ስይደሳችሁም

እንደ መጽሐፍ ቅዱስ አመለካከት፤ “ከጓደኝነት” የሚበልጥ ሌላ ምን ዓይነት ግንኙነት የለም። በመጽሐፍ ውስጥ ከተገለጹት ባለታሪኮች መካከል እርሱ ወይም እርሷ የእግዚአብሔር ወዳጅ ከተባሉት በስተቀር ከፍተኛ ምስክርነት የተሰጠላቸው የሉም። ለዚህ አባባላችን አብርሃምን በዋቢነት ማቅረብ ይቻላል። “አብርሃም እግዚአብሔርን አመነ፤ ጽድቅም ሆኖ ተቆጠረለት ያለው ተፈጸመ፤ የእግዚአብሔር ወዳጅ ተባለ” ያዕ 2፥23። ሌላው እግዚአብሔር እንደ ወዳጅ የሚያውቀው ሰው መሆኑ ነበር። “እግዚአብሔር ሰው ከባልንጀራው ጋር እንደሚነጋገር፤ ፊት ለፊት ከመሉ ጋር ይነጋገር

ነበር” ዘፀ 33፥11። ሁለተኛው የእስራኤል ንጉስ የነበረው ዳዊት እግዚአብሔር እንደ ልቤ ያለው ሰው ነው (1ዓመ. 13፥14 ይመልከቱ) ይህ በሌላ አባባል ዳዊት የእግዚአብሔር ወዳጅ ነበረ ማለት ነው።

በመዘከር ቅዱስ ውስጥ ከግንኙነቶች ዙሪያ የሳቀው ግንኙነት ጓደኝነት ነው።

ኢየሱስ ክርስቶስ በትምህርቱ ላይ የወዳጅነትን የከበረ ስፍራ ግልጽ አድርጎታል። በዮሐንስ ወንጌል ምዕራፍ 15፤ ለተከታዮቹ በእርሱና በእነርሱ መካከል ሊኖር የሚገባው መቀራረብ በወይን ቅርንጫፍና በወይን ግንድ መካከል ያለው አይነት መቀራረብ እንደሆነ ከነገራቸው በኋላ፤ ኢየሱስ ይህንን መቀራረብ ከባልንጀርነት ጋር አገናኝቶታል። “እኔ እንደወደድኳችሁ እርስ በእርሳችሁ ትዋደዱ ዘንድ ትእዛዜ ይህች ናት፤ ነፍሱን ስለወዳጆቹ ከመስጠት ይልቅ ከዚህ የሚበልጥ ፍቅር ለማንም የለውም፤ እኔ ያዘዝኳችሁን ሁሉ ብታደርጉ እናንተ ወዳጆቹ ናችሁ፤ ከእንግዲህ ወዲህ ባርች አልላችሁም፤ ባሪያ ጌታው የሚያደርገውን እያውቅምና፤ ወዳጆች ግን ብያችኋለሁ፤ ከአባቴ የለማሁትን ሁሉ ለእናንተ አሳውቁያለሁና” (ዮሐ 15፥12-15)።

በዚህ ክፍል ውስጥ ኢየሱስ ለተከታዮቹ የሚያበስረው፤ ከተከታዮቹ ጋር ያለው ግንኙነት እዲስ ወደሆነ እቅጣጫና ብልጫ ወዳለው ግንኙነት መለወጡን ነው። እሁን እንዲያው ከሌላኛው ጋር የሚዋሃድበት መሠረታዊ የሆነ ለውጥ ተከናውኗል። “እርስ በእርሳችሁ” ተዋደዱ ከሚለው ትእዛዝ ቀጥሎ፤ ያ መዋደድ እስከ ምን መድረስ እንደሚገባው ይገልጻል። በዚህም ከፍቅር ሁሉ የሚበልጠው ፍቅር ራሱን ለወዳጆቹ አሳልፎ ለመስጠት የሚፈቅድ ሰው ፍቅር እንደሆነ ያበሰራል። ኢየሱስ እንዲህ ሰላለው ፍቅር ምንነት በሚቀጥለው ቀን ወደ መስቀል በመጓዝ በተግባር ሊያሳያቸው እየተዘጋጀ ነበር። በዚህ ስፍራ ኢየሱስ “ወዳጆች” እያለ የሚጠራው ቤተሰብን አይደለም። በእውነተኛ ወዳጅነት ውስጥ ከቤተሰባዊ ግንኙነት እንኳን የላቀና ከፍ ያለ የከበረ ነገር አለ። በብሉይ ኪዳን ውስጥ በእስራኤል ላይ ንጉስ ሊሆን ባለው በዳዊትና በጊዜው ንጉስ በነበረው በሳኦል ልጅ በዮናታን መካከል ከቤተሰብ ይልቅ አስደላች የነበረ ግንኙነት ያለው ባልንጀርነት ነበር። ሳኦል የዳዊትን ነፍስ ሊያጠፋ ቢፈልግም እንኳን፤ ዮናታን ለዳዊት

ይከላከልለት ነበር። ምክንያቱም ከዳዊት ጋር እንደ መንፈስ ነበር፤ “እንደ ነፍሱም ይወደው ነበር” (1ላሙ 18፥1)።

ከዚያ በመቀጠል ኢየሱስ የአዲሱንና ጥልቀት ያለውን ግንኙነት ባህሪ ይተነትን ጀመር። “ያዘዝኳችሁን ብትፈጽሙ፤ እናንተ ወዳጆቹ ናችሁ” መታዘዝ ከክርስቶስ ጋር ያለን ወዳጅነት የሚፈተንበት እንደገናም የፍቅርም መመዘኛ ነው። ኢየሱስ ባሪያ እንደሚያደርገው የታዘዝነውን ለመፈጸም ባለን ግዳጅን የመወጣት አላማ እንድንታዘዝው አይፈልግም። ይልቁንም ከወዳጅነት ግንኙነት መንጭቱ በጎለበተ በፍቅርም ላይ የተመሠረተ መታዘዝን እንድንታዘዝው ይፈልጋል። የመጀመሪያው አይነት መታዘዝ ያለፈቀደኝነት የተጫነን ግዳጅ ለመወጣት የሚደረግ መታዘዝ ሲሆን፤ ሁለተኛው አይነት መታዘዝ ግን ከውስጥ የመነጨ ነፃ የሆነ ምርጫ ላይ የተመሠረተ ነው። በእነዚህ ሁለቱ ምክንያት አለም ተለያይታለች።

 መታዘዝ ከኢየሱስ ጋር ባለን ወዳጅነት መፈተኛው ነው፤ እንደገናም የፍቅር መመዘኛው ነው።

በቀረው የጥቅሉ ክፍል ደግሞ፤ ስለቀደመውና ስለአዲሱ የግንኙነትና እርሱና ተከታዮቹ ስለሚተሳሰሩበት መንገድ፤ ኢየሱስ ግልጽና የጠራ ልዩነት ያስቀምጣል። ከእንግዲህ ወዲህ ባሮች አልላችሁም ባሪያ ጌታው የሚያደርገውን አያውቅምና። ወዳጆች ግን ብያችኋለሁ፤ ከአባቴ የለማሁትን ሁሉ ለእናንተ አሳውቄያለሁና።

ባሮች የምርጫ ነፃነት አልነበራቸውም። የራሳቸውንም ፈቃድ ለማድረግ አይሠሩም፤ ይልቁንም የጌታቸውን ፈቃድ ለማድረግ ታስረዋል። የጌታቸውንና የቤተሰቡን የጠለቀና የቀረበ ግንኙነት ሚስጥር ለመጋራት የሚችሉት አልፎ አልፎ ብቻ ነው። ምንም እንኳን በጌታቸው ቤት ውስጥ ቢኖሩም፤ ቢሠሩም፤ ቢበሉም፤ ቢጠጡም፤ ቢተኙም የሚሠራውን ነገር አያውቁም። ቤተሰቦችና ባልንጀሮች ግን እንዲህ አይደሉም። ለእርሱ የቅርብ ሆነው እንዲመላለሱ አድል የተሰጣቸው ከመሆኑም በላይ በህይወቱ ግላዊ የሆኑ ሁኔታዎችን እንኳን እንዲካፈሉ ተፈቅዶላቸዋል።

ኢየሱስ ክርስቶስ እንዲህ አለ “ከእንግዲህ ወዲህ ባሮች አልላችሁም። ወዳጆች ግን ብያችኋለሁ።” ለተከታዮቹ እያላቸው ያለው፤ “ከዚህ ቀደም የነበረውን ተልዕኮን ለመፈጸም ያህል ትታዘዙኝ እንደነበረው ባለ መታዘዝ ግንኙነታችን እንዲቀጥል

አልፈልልም። ከዚህ በኋላ እንደ ባሪያ እንድታስቡ አይገባችሁም። ከአባቴ የተማርኩትን ሁሉ እናንተ ወዳጆቹ ስለሆናችሁ ሁሉን በግልጽ አካፍላችኋለሁ።”

በተዘዋዋሪ መንገድ ኢየሱስ የተናገረው “ከአባቴ የተማርኩትን ሁሉ ታውቁት ዘንድ አላደረኩምን?” ሲል ነው። የቅርብ ወዳጆቹና ተከታዮቹ ለሆኑት ደቀመዛሙርት ለሌላ ለማንም ያልገለጸውን ለእነርሱ የተናገረው ምን ነበር? ህይወቱንና ልቡን ለእነርሱ ከፍቶላቸው ነበር። ያስቀረባቸው እንዳች አልነበረም። ኢየሱስ ለሀዘቡ የሚናገረው በምሳሌ ነበር፤ በኋላ በግል ከወዳጆቹ ጋር ሲሆን ግን እያንዳንዱን ነገር በግልጽ አብራርቶ ይነግራቸዋል፤ (ማር 4፥33 ይመልከቱ)። ከእነርሱ ጋር እየኖረና በቅርብ ሆኖ እየሠራ፤ ከእነርሱ ጋር የማይኖርበት ጊዜ ሲመጣ ሀላፊነትን መሸከም እንዲችሉ ያስለጥናቸውና ያዘጋጃቸው ነበር።

 ወዳጆች እርስ በእርሳቸው መሰከራትና ከፋቸውን ደስታቸውንና ሀዘናቸውን ይካፈላሉ።

የባልንጀርነት አንዱ መለያ ጠባይ እርስ በእርሳቸው መልካሙንና ክፋውን፤ ደስታቸውንና ሀዘናቸውን መካፈላቸው ነው። ወዳጆችን የቅርብ ካልሆኑ ሌሎች ሰዎችና ብዙውን ጊዜ የቤተሰብ አባላት ከሆኑት እንኳን የሚለያቸው ነገር ይህ ነው። ከኢየሱስ ጋር አብሮ በነበራቸው የቆይታ ጊዜ በወዳጅነታቸው ምክንያት ወደፊት ስለሚደርሰው መጥፎና አለደሣች ያልሆኑ ነገሮች አከፍሏቸዋል። ታልፎ እንደሚሰጥ፤ እንደሚያዝ፤ እንደሚመታ፤ እንደሚገረፍና ጤሙንም እንደሚነጭ ተናግሯቸዋል። እንደሚሰቀል፤ እንደሚሞትና እንደሚቀበር፤ በሦስተኛውም ቀን ከመታን እንደሚነሣ ገለጸላቸዋል። ኢየሱስ ክርስቶስ ከእርሱ ጋር ወዳጆች በመሆናቸው ምክንያት እንደሚጠሉ፤ እንደሚናቁ እንደሚሳደዱና እንደሚገድሏቸውም እንኳን አስታውቋቸዋል። በተጨማሪም ሁልጊዜም ከእነርሱ ጋር እንደሚሆንና በእርሱ ሃይልና ስልጣን እንደሚኖሩ አረጋግጦላቸዋል። የደበቃቸው አንድም ነገር አልነበረም። ያስቀረባቸው ቁልፍ ሚስጥር ከቃሉም የጋረደባቸው አንዳች የለም። እንዲህ አይነቱ የተከፈተ ልብና ግልጽነት የእውነተኛ ወዳጅነት ምልክቱ ነው።

ወዳጆች እርስ በእርሳቸው ግዕድና እውነተኛነት ናቸው

አያሉስ ክርስቶስ ለወዳጆቹ እነዚህን ሊሆኑ ያሉትን ነገሮች ሁሉ አስቀድሞ ማሳወቅ የፈለገው፤ ነገሮቹ በተከናወኑ ጊዜ ተዘጋጅተው እንዲቆዩ ነው። “እንዳትሰናከሉ ይህን ነግራችኋለሁ” ፡፡ ነገር ግን ጊዜው ሊደርስ ይህንን ታሰቡ ዘንድ ነግራችኋለሁ” (ዮሐ 17:1-4)። ነገሮች በሆኑ ጊዜ መደነቅ እንዲሆንባቸው አልፈለገም።

ይህ አንድን ጠቃሚ እውነት ያሳያል። ወዳጆች እርስ በእርሳቸው ግልጽና እውነተኛነት ናቸው። ይህ መርህ ደግሞ በባልና ሚስት መካከል ካለው ግንኙነት ይልቅ በየትኛውም ስፍራ ጠቃሚ እይሆንም። በብዙ ትዳሮች ውስጥ ትልልቅ ከሆኑት ችግሮች አንደኛው ባልና ሚስት እንደወዳጅ ሊተያዩ ያለመቻላቸው ነው። ወዳጆች ከመሆን ይልቅ “ባሮች” ናቸው፤ ባልና ሚስት ከመሆን ይልቅ በእጅጉ ወንድምና እህት ናቸው። ልክ ለቤተሰቦቻቸውና አንግዳ ለሆኑ በሩቅ ለሚያውቁቸው ራሳቸውን ግልጽ ማድረግ እንደሚችሉባቸው ሁሉ፤ እርስ በእርስም እንዲሁ ናቸው። ብዙ ሰዎች ውስጣዊ ማንነታቸውን ለወላጆቻቸው ወይም ለሰጋ ወንድሞችና እህቶቻቸው አያካፍሏቸውም። ከፍ ያለውን አላማቸውን፤ ውስጣዊ ስጋታቸውን፤ የከበረ ስነምግባራዊ አቋማቸውንና የከፋ ድክመታቸውን በግልጽ እውጥተው አይናገሩም። ይሁንና አነኝህኑ ነገሮች ለወዳጆቻቸው ይገልጹላቸዋል። በባልና በሚስት መካከል በእውነትና በግልጽነት ባህሪ ላይ የተመሠረተ ባልንጀርነት፤ ደስተኛ፤ ስኬታማና ታዳጊ የሆነ ትዳር ለመመስረት እጅግ አስፈላጊ ነገር ነው።

ብዙ ጥንዶች ወደ ጋብቻ የመጡት ስለ እራሳቸው ሁሉንም ነገር ሳይነጋገሩ ነው። በአንዳንድ መንገዶች ይህ የሚጠበቅ ነገር ነው። ገና ከመጀመሪያው ሁሉንም ነገር ለመገላለጥ የማይቻል ነገር ነው። ምክንያቱም አንዳንድ ነገሮች በግልጽ የሚወጡት ግንኙነት ከጊዜ ጋር እያደገ ሊመጣ ነው። ይሁን እንጂ ተጋቢዎች እርስ በእርስ መተዋወቅ የቻሉትን ያህል ሊተዋወቁ ያስፈልጋቸዋል። በጋብቻው መሠዊያ ፊት ከመቆማቸው በፊት መልካሙንና ክፉውን ሁሉ ሊነጋገሩት ይገባል።

ከጋብቻ በፊት ያለ የመተዋወቅና የእውነት ጊዜ በግልጽ ለመተዋወቅ እጅግ ጠቃሚ ወቅት ነው፤ ይሁንና እጅግ ብዙውን ጊዜ ወንዶችና ሴቶች ትኩረታቸውን የሚሰጡት ሁልጊዜ ጥሩ

የሆነውን ባህሪያቸው ለሌላው በማሳየት ነው። ጥንቃቄ የሚያደርጉትም ይህንኑ መልካም ጎናቸውን ብቻ ለመግለጽ ነው። ለንደኝነት ግንኙነታቸውን እንዳያጡት በመስጋት በችግሮቻቸው ዙሪያ የሚራመዱት በጥንቃቄ በመሆኑ፤ ሌላውን ወገን ሊያስከፋ የሚችሉ ጠባቦቻቸውን ወይም በሌላው ላይ የሚያስተውሉትን አንግዳ የሆነ ባህሪ ገልጸው አይነጋገሩም። ገና በዚህ ደረጃ ላይ ባለግንኙነታቸው እርስ በእርሳቸው ግልጽ መሆንን ሊማሩ ካልቻሉ፤ ከጋብቻቸው በኋላ እነዚህ ነገሮች በግልጽ መታየት ሊጀምሩ ድንገት ከእንቅልፋቸው መባነን ይጀምራሉ።

ተጓዢዎች እርስ በእርሳቸው መተዋወቅ የቻሉትን ያህል ሊተዋወቁ ያስፈልጋቸዋል። በጋብቻ መስዋዊታቸው ላይ ከመቆማቸው በፊት መልካሙንና ክፉውን ሁሉ ሊነጋገሩ ይገባል።

አንድ ምሳሌ እንወሰድ፤ ዮሐንስ የቁጠኝነት ችግር ካለበት፤ በዚህ ጉዳይ ላይ ለሣራ ሳይዘገይ እጅግ ፈጥኖ እውነተኛ መሆን አለበት። “በቁጣ ጉዳይ ላይ ችግር አለብኝ። በቀላሉ ነው ቱግ የምለው። በዚህ ችግራ ላይ ጌታ እየሠራኝ መሆኑን እውቃለሁ፤ ይሁንና ገና ብዙ ይቀረኛል። ይህን ልነግርሽ የፈለኩት በተቆጣሁ ጊዜ ይቅርታ እንድታደርገልኝና ጉዳዩን ከግል ሁኔታዎች ጋር እንዳታገናኘው ነው”። በዚህ ሁኔታ የዮሐንስ ቁጣ ለመጀመሪያ ጊዜ መፈንዳት ሲጀምር ሣራ በጉዳዩ አንግዳ አትሆንም።

ሣራ ደግሞ ምናልባትም በሌሎች ሰዎች ላይ የምትቀና ወይም በሆነ ባልሆነው ሁሉ ነቀፊታ የምታዘወትር ልትሆን ትችላለች። በዚህ ጉዳይ ላይ ለዮሐንስ ግልጽ ሆናለት ከሆነ ችግሩ ከመከሰቱ በፊት ሊፈጠር የሚችለውን አለመግባባት ማስወገድ ይችላሉ። በአንድነት ሆነው ሌሎች ችግሮችን ለማስወገድ ይሠራሉ፤ አንዳቸው በአንዳቸው ውስጥ ከአንዳቸው በላይ ለማደግ ይረዳዳሉ።

እንዲህ ዐይነቱ እውነተኝነት ማደግ ካለበት፤ በእውነቱ የትኞቹም ባለትዳሮች በአንድነት አፎይታ ስሜት ሊለማቸው ይገባል። እንዲህ እይነቱን የተመቻቸ ሁኔታ ለመፍጠር አስፈላጊው ነገር በእኩልነት ላይ የተመሠረተ መከባበርና መተማመን ሊሆን ይገባዋል። ምንም እንኳን እንዲህ ያሉት ብቃቶች የሚያድጉት በፍቅር ውስጥ ቢሆንም ሊንከባከቧቸው የሚገቡ ነገሮች ናቸው። በመጽሐፍ ቅዱስ ባልንጀርነትና ፍቅር በእጅጉ የተያያዙ ነገሮች

ናቸው። “ወዳጅ በዘመኑ ሁሉ ይወዳል፤ ወንድምም ለመከራ ይወለዳል” (ምሳ 17፡17) “በዙ ወዳጆች ያሉት ሰው ይጠፋል፤ ነገር ግን ከወንድም አብልጦ የሚጠጋጋ ወዳጅ አለ” (ምሳ 18፡24)። “አፋ እጅግ ጣፋጭ ነው፤ እርሱም ፈጽሞ ያማረ ነው፤ እናንተ የኢየሩሳሌም ቆነጃጅት ሆይ፤ ውዴ ይህ ነው ባልንጀራየም ይህ ነው”። (መጋ 5፡16)።

ጋብቻ በሰዎች መካከል ከሚፈጠር ግንኙነት ሁሉ የላቀው ሊሆን ወዳጅነትም የዚህ ግንኙነት ከፍተኛው ደረጃ ነው። ሁሉም ባለትዳሮች ወደዚህ ከፍታ ለመድረስ ትኩረታቸውን በዚህ አቅጣጫ ማድረግና እስከሚደርሱበትም ድረስ ማረፍ አይገባቸውም። በዚህ አረጋገድ ማደጋቸውን ሊያቆሙ አይገባም። እውነተኛ የሆነ ወዳጅነት ምንም ያህል ጊዜና እድገት የማያታክቱት ስፋትና ጥልቀት ያለው ነው።

ጋብቻ በሰዎች መካከል ከሚፈጠር ግንኙነት ሁሉ የላቀው ሲሆን ወዳጅነትም የዚህ ግንኙነት ከፍተኛው ደረጃ ነው።

ወዳጅነት፤ ባልና ሚስት ከፍተኛ ወደሆነ የክብረ እንቅስቃሴ ለመስወጥ የሚያደርጉትን እሃደዊ ውህደት የሚያቀላጥፍ ነው። ጋብቻ በመንፈሣዊው አለም ውስጥ፤ በእግዚአብሔር አብ፤ በእግዚአብሔር ወልድ እና በእግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስ መካከል ብቻ ሳይሆን፤ በእግዚአብሔር እና በፈጠረው የሰው ዘር መካከል ያለውንም ግንኙነት የሚያሳይ ምድራዊና ስጋዊ የሆነ ስዕል ነው። ወዳጅነትም በእግዚአብሔር አብ፤ በእግዚአብሔር ወልድና በእግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስ መካከል ያለውን ፍጹማዊ አሀዳዊነትና የመቀራረብ ባህሪ ከማሳየት አልፎ፤ በኤደን ገነት ውስጥ አዳምና ሄዋን ይደሰቱበት የነበረውን በእነርሱና በእግዚአብሔር እንዲሁም እርስ በእርሳቸው የነበራቸውን የግንኙነት ባህሪ ያመለክታል።

የእግዚአብሔር እቅድ፤ ሀጢያት ያፈራረሰውን በእርሱና በሰዎች መካከል የነበረውን የባልንጀርነት ግንኙነት እንደገና ማደስ ነው። ይህ የሰለጠነው አለም፤ ከእግዚአብሔር ጋር ያለው ግንኙነት ምን እንደሚመስል በግልጽና በእውነት ልዩ በሆነ አመለካከት ሊያይ ያስፈልገዋል። የትኛውም የግንኙነት አይነት ይሁን በጋብቻ ከሚደረግ ግንኙነት ይልቅ ቅርበት የለውም፤ ጋብቻም ባልና ሚስት እውነተኛና ቅርበት ያላቸው ባልንጀሮች የሚሆኑበት ነው።

የሰለጠነው ማህበረሰብ በጋብቻ ተቋም ላይ የሚያደርሰውን ጥቃት ተቋቁሞ፤ የሰው ፍጥረት በምድር ላይ እስሚቆይበት ጊዜ ድረስ ይዘልቃል። ጋብቻን የመሠረተውና ያፀናው እግዚአብሔር ራሱ በመሆኑ፤ ፍጥረታዊውን አለም ወደ ፍጻሜው እስኪያመጣው ድረስ ችግሮችን ተቋቁሞ ይጸናል። ምንም ያህል ስነምግባራዊና ማህበራዊ ሁኔታዎች ቢቀያየሩም፤ ጋብቻ እንደምንጊዜውም እንደ አለት ጠንክሮ፤ በሰብአዊው ግንኙነት ውስጥ ከሚታወቁት አስተሳሰቦች ሁሉ የላቀ ሆኖ እንደጸና ይኖራል፤ ምክንያቱም ጋብቻ የእግዚአብሔር ሃሳብ ነው።

ዛሬም ቢሆን ጋብቻ የክብረ ሃሳብ ነው።

መርሆዎች

1. ባልና ሚስት አንዳቸው የሌላቸው የቀረበ ባልንጀራ ሊሆኑ ያስፈልጋቸዋል። ከዚህ የላቀ ግንኙነት የለም።
2. እውነተኛ ባልንጀርነት፤ በቤተሰባዊነት ከተሳሰለው ግንኙነት ይልቅ ከፍ ያለ ነው።
3. የተከፈተ ልብና ግልጽነት የእውነተኛ ባልንጀርነት ምልክቶች ናቸው።
4. ወዳጆች እርስ በእርሳቸው ግልጽና እውነተኛነት ናቸው።
5. በባልና በሚስት መካከል ያለ፤ በእውነትና በግልጽነት ባህሪው የተገለጠ ባልንጀርነት፤ ደስተኛ፤ ስኬታማና ታዳጊ ስሆኑ ትዳር እጅግ አስፈላጊው ነገር ነው።
6. ወዳጅነት፤ ባልና ሚስት ከፍተኛ ወደሆነ የከበረ እንቁነት ለመሰወጥ የሚያደርጉትን አሃዳዊ የሆነ ውህደት የሚያቀላጥፍ ነው።

ከፍሰ ሁለት

ፍቅርንና የልብን ሚስጥር መረዳት

ምዕራፍ ስንድ

ፍቅር የምንሰው ደህንነ ነው

ባለቅኔው አንድ ጊዜ፤ “ማፍቀር ማለት በህይወት መኖር፤ በህይወት መኖርም ማፍቀር ነው” ሲል ጻፈ። ትክክል ሊሆን ይችላል፤ ግን ምን ማለቱ ነው? ባለቅኔው ያለውን ነገር ከቶ ትርጉም ሊሰጠው አይችልም። ይህ ፍቅር የሚባል ነገር ምንድን ነው?

ምናልባትም የእውነተኛ ፍቅር ባህሪ ምን እንደሆነ በጥልቀት የተሰላሰለ፤ ውይይት የተካሄደበት፤ የአደባባይ መወያያ ርዕስ የሆነ፤ የተተነተነና ብዙ የታለመለት ሌላ ርዕስ ጉዳይ ላይኖር ይችላል። ፍቅርን በየትም ሥፍራ እናገኛለን፤ በዘፈኖች በመጽሐፍቶቻችን፤ በቴሌቪዥኖቻችንና በሲኒማ መስኮቶች ሁሉ። የፍቅር ጨዋታ ሁልጊዜም በምላሣችን ጫፍ ነው። ከሀሣባችንና ከንግግራችንም ብዙ አይርቅም።

ይሁን እንጂ፤ በዚህ ሁሉ አስተሳሰባችን፤ ንግግራችን፤ ውይይታችን፤ የአደባባይ ክርክሮቻችን በኋላ ስንቶቻችን ነን ፍቅርን በእግባቡ የተረዳነው? እውነተኛ ፍቅር ምን እንደሆነ በእርግጥ አውቀናል? ፍራክሌስ ደክ ደላ ርቸፍሆስሀልድ የተባለ በአሥራ ሰባተኛው ክፍለ ዘመን የኖረ ፈራንሣዊ ደራሲና የስነ ምግባር መምህር፤ አለመካከቱን እንዲህ ሲል ጽፎታል፤ “እውነተኛ ፍቅር ልክ እንደ መንፈስ ነው፤ ብዙዎች ያወሩለታል የሚያዩት ግን በጣም ጥቂት ለዎች ናቸው።” እውነተኛ ፍቅርን በሚመለከት ሀቀኛ የሆነውን አውቀን ለማግኘት ፈታችንን ወዴት እንመልስ? ዓለም እጅግ ብዙ የፍቅር ጽንሰ ሀሳቦችን ታቀርብልናለች፤ በእርግጥ ግን የታመኑ ናቸውን? የታወቀው የምዕራቡ ዓለም ባህል ፍቅርን ሞቅ ካለ ስሜት፤ ከተፈጥሯዊ መስብና ከግብረ ሰጋ ግንኙነት ጋር እቻ ወደማድረጉ አመዘኗል። ስለ ፍቅር የሚለጠው እንዲህ ያሉ አመለካከቶች፤ በምናነባቸው መጻሕፍትና መጽሔቶች በምንለማቸው

ዘፈኖችና በምንመለከታቸው የቲሌቪዥን ፕሮግራሞችና ሲኒማዎች በየዕለቱ ወደ አይምሯችን እንዲጠቀጠቁ ይደረጋል።

በዘመናዊው ማህበረሰብ ውስጥ የሚታዩትን የግንኙነቶች ፈጥነው መፍረስ፣ የተበተኑ ትዳሮች፣ የተለያዩ ቤተሰቦችን ስንመለከት የሚነግሩን አንድ እውነት አለ፤ ይሄውም ስለ ፍቅር ያለን እመለካከት በእስከፊ ሆኔታ የታዘባ መሆኑን ነው።

ሁሉን ነገር በእግባቡ ለመረዳት እጅግ ጠቃሚው ነገር ባለሙያን ማማከር ነው። የጎልፍ አጨዋወታችንን ማሻሻል የምንፈልግ ከሆነ ወደ ጎልፍ ጨዋታ እስልጣኝ፤ ፒያኖ ለመጫወት እቅድ ካለንም ወደ ሰለጠነ የፒያኖ መምህር መሄድ ያስፈልገናል። በፍቅር ጉዳይ ላይ ባለሙያው ማነው? ፍቅርን ከእግዚአብሔር በላይ የሚረዳው የለም። በህያዋን ፍጡር መካከል እንደ መካከለኛ መሠረት ድንጋይ አድርጎ ፍቅርን መፍጠርና መመሥረት ብቻ ሳይሆን፤ መጽሐፍ ቅዱስ እንደሚነግረን እግዚአብሔር ራሱ ፍቅር ነው። (1ዮሐ 4፥8፤16 ይመልከቱ) ፍቅር የእግዚአብሔር ባህሪ መግለጫው ነው።

ፍቅር የእግዚአብሔር ባህሪ መግለጫው ነው።

እግዚአብሔር ስለ ፍቅር ምን ይላል? በዓለም እጅጉን ከተዘወተረው እመለካከት በተቃራኒ መንገድ በመጽሀፍ ቅዱስ እንደተገለጸው፤ ፍቅር በቅድሚያ በሰው ፍልቅ ስሜት ላይ ያረፈ ሳይሆን የልብ ጉዳይ ነው። የሰው ፍልቅ ስሜት ትእዛዝን የሚቀበል አይደለም፤ በአንድ ነገር ወይም ሰው ላይ ያለ ስሜት ምን ሊሆን እንደሚገባው ማንም ትእዛዝ ሊሰጥህ አይችልም። ነገር ግን በመላው የመጽሐፍ ቅዱስ ምንባብ ውስጥ ጌታ የእርሱ የሆኑትን እንዲፋቀሩ ሊያዛቸው እንመለከታለን። መጽሐፍ ቅዱሳዊ የሆነው ፍቅር ትእዛዝ ነው። እስኪ ይህን ምሳሌ ተመልከተው! “እምላክህን እግዚአብሔርን፤ በፍጹም ልብህ፤ በፍጹም ነፍስህ፤ በፍጹምም ሃይልህ ውደድ” (ዘፋ 6፥5)።

“አትበቀልም፤ በህዝብህም ልጆች ቂም አትያዝ፤ ነገር ግን ባልንጀራህን እንደራሴ ውደድ፤ እኔ እግዚአብሔር ነኝ” (ዘሉ 19፥18)።

“እኔ ግን እላችኋለሁ . . . ጠላቶቻችሁን ውደዱ፤ የሚረግግችሁን መርቁ፤ ለሚጠላችሁም መልካም አድርጉ፤ ስለሚያሳድዷችሁም ጸልዩ” (ማቴ 5፥44)።

“እርስ በእርሳችሁ ትዋደዱ ዘንድ፤ እንደወደድኳችሁ እናንተ ደግሞ እርስ በእርሳችሁ ትዋደዱ ዘንድ እዲስ ትእዛዝ አለጣችኋለሁ” (ዮሐ 13፥34)።

“እኔ እንደወደድኳችሁ እርስ በእርሳችሁ ትዋደዱ ዘንድ ትእዛዜ ይህች ናት” (ዮሐ 15፥12)።

“እርስ በእርሳችሁ ከመዋደድ በቀር ለማንም ዕዳ አይነጋርሳችሁ፤ ሌላውን የሚወድ ህግን ፈጽሞታልና” (ሮሜ 13፥8)።

“ህግ ሁሉ በአንድ ቃል ይፈጸማልና፤ እርሱም ባልንጀራህን እንደራሴ ውደድ የሚል ነው” (ገላ 5፥14)።

“ኢየሱስም እንዲህ አለ፤ ጌታ እምላክህን በፍጹም ልብህ በፍጹም ነፍስህ፤ በፍጹምም ሃሳብህ ውደድ። ታላቂቱና ፈተኛይቱ ትእዛዝ ይህች ናት። ሁለተኛይቱም ይህችን ትመስላለች። እርስዋም፤ ባልንጀራህን እንደነፍስህ ውደድ የምትለው ናት። በእነኝህ በሁለቱ ትእዛዝ ህግም ሁሉ ነብያቱም ተለቅለዋል” (ማቴ 22፥37-40)።

ልንወድ ትእዛዝ ከተሰጠን እንዴት አድርገን ነው የምንፈጽመው? እግዚአብሔርን መውደድ ምን ማለት ነው? ሌላውን ሰው መውደድ ማለት ምን ማለት ነው? ትርጉም ያለውን ግንኙነት በእግባቡ ለመረዳት እነዚህ ጠቃሚ ጥያቄዎች ናቸው። በዚህ ዘመን የፍቅርን ጽንሰ ሀሳብና ምንነት በእግባቡ ባለመገንዘብ ምክንያት ብዙ ግንኙነቶች ፈራርሰዋል።

ፍቅር በቅድሚያ በሰው ፍቅር ስሜት ሳይ ያረፈ ሳይሆን የልብ ጉዳይ ነው።

የችግሩ አንድ ክፍል ደግሞ ቢያንስ በእንግሊዘኛ ቋንቋ ተናጋሪው ዓለም፤ የቋንቋው ውሳኔነት ነው። በእንግሊዝኛው ለፍቅር ያለን አንድ መሠረታዊ ቃል ብቻ ነው። በመሆኑም እጅግ ሰፊ በሆኑ ጫፎች መካከል ባሉ ጉዳዮችና ነገሮች ላይ የሚለማንን ስሜትና በነገሮቹ ላይ የምናሳድረውን ዝንባሌ በዚህ አንድ ቃል

እንገልጻለን። “ከአይብ የተሠራ ጣፋጭ ኬክ እውዳለሁ” ወይም “ውሽየን እውዳለሁ” እንላለን። እንደዚሁ ደግሞ “ልጆቼን እውዳለሁ” እንዲሁም “ሚስቴን እውዳታለሁ” ወይም “ባሌን እውዳለሁ” እላለን። ይህም ብቻ አይደለም በዚሁ ቃል “ወደ ባህር ዳርቻ የመዋኛ ስፍራ መሄድ እንወዳለን” ወይም ወደ “መናፈሻ ስፍራ መሄድን እንወዳለን” እያለን እንናገራለን። በእነዚህ ከፍተኛ የአይታና የመጠን ልዩነት ባላቸው ሁኔታዎች ውስጥ ያለንን ስሜትና በነገሮቹ ወይም በሁኔታዎቹ ላይ ያለንን ዝንባሌ ለመግለጽ የተጠቀምነው ያንኑ አንድ ፍቅር የሚል ቃል ነው። ከአይብ ለተሠራው ጣፋጭ ኬክና ለልጆቻችን ወይም ለባለቤቶቻችን ያለን ፍቅር ተመሳሳይ ወይም እኩል እንደማይሆን ተስፋ አደርጋለሁ።

በጣም ብዙ ቋንቋዎች፤ በተለይም መጽሐፍ ቅዱስ በመጀመሪያ የተጻፈባቸው የኢብራይስጥና የግሪክ ቋንቋዎች ፍቅርን ለመግለጽ እንደ እንግሊዝኛ ቋንቋ የውስንነት ችግር አይታይባቸውም። ጥንታዊው የግሪክ ቋንቋ ፍቅር ለሚለው ቃል አራት ቃላትን ይጠቀማል። እነዚህም ፊሊዮ፣ ስቶርጅ፣ ኢርስ እና አጋፔ የሚሉ ሲሆኑ፤ እያንዳንዱ ቃል ከሌላኛው በተለየ መንገድ አይነትንና መጠንን ለይቶ የሚገልጽ ነው። በአዲስ ኪዳን ውስጥ ፊሊዮ እና አጋፔ የሚሉት ሁለት ቃላት ብቻ የሚገኙ ቢሆንም ፍቅር ምን እንደሆነና እንዳልሆነም ሊገልጹልን የሚችሉ በመሆኑ አራቱንም በቅርበት እንመለከታቸዋለን።

ፊሊዮ፤ የባልንጃርነት ፍቅር

ፊሊዮ የሚለውን ቃል መሠረታዊ የሆነውን ትርጉም የወሰድን እንደሆነ “ባልንጃርነት” የሚል ትርጉም የሚለጠን ሊሆን፤ በግሪክ ቋንቋ ለፍቅር መግለጫ የሚነገር አጠቃላይ ቃል ሆኖ እናገኛለን።

ይህ ቃል የሚያመለክተው አንድ ሰው ለባልንጃራው ወይም በግል ለሚያውቀው ሰው ያለውን ፍቅር ነው። ፊሊዮ ቤተሰባዊነት ለሌለበት ባልንጃርነትና በሚል ለምናውቀው ማንም ሰው ያለንን የፍቅር ደረጃ የሚገልጽ ቃል ነው።

ጥቅልና በግል ለምናውቀው ማንም ሰው የሚኖረንን ፍቅር የሚገልጽ ቃል በመሆኑ ፊሊዮ ወደ ጋብቻ ለሚወስድ ፍቅር የምንጠቀምበት ቃል አይደለም። ጋብቻ ፊሊዮ ከሚገልጽልን ፍቅር የጠለቀና የረቀቀ የፍቅር አይነትን የሚጠይቅ ነው። ባልና ሚስት

እርስ በእርሳቸው የሚለማቸው የፍቅር ስሜት እንዲህ ያለ በቅርብ በሚተዋወቁ ጓደኞች መካከል ያለ ዓይነት ፍቅር ከሆነ፤ ትዳራቸው ወደ ችግር እየገሰገሰ ነው።

ፊሊዮ በማናችንም ውስጥ የሚገኝ ዓይነት ፍቅር ነው፤ ምክንያቱም ሁላችንም በተፈጥሯችን ማህበራዊ ባህሪ ስላለ ነው። በተፈጥሯችን ከእኛ ጋር ተመሳሳይ ፍላጎት ወይም ዝንባሌ ባላቸው ሌሎች ሰዎች እንላባለን። እውነተኛ ጓደኝነት የህይወት ቅመም ነው። ባልንጃራችን ጥልቅ የሆነ ሀሳባችንን የምናካፍለው፤ ውስጣዊ ማንነታችንን የምንገልጽለትና፤ ብዙውን ጊዜ የቤተሰባችን አባላት እንኳን የማያውቁትን ሚስጥር የምንጋራው ነው። የሚያስፈልገን አንድ ነገር እጅግ ጥቂት ከሆኑ የቅርብ ጓደኞቻችን ጋር ትርጉም ያለውን ግንኙነት መቀባበል ብቻ ነው። ፊሊዮ የሚገልጸው እንዲህ አይነቱን ፍቅር ነው።

እውነተኛ ጓደኝነት የህይወት ቅመም ነው

ፊሊዮ እውነታዊ የሆነና ለህይወታችን ጠቀሜታ ያለውን ፍቅር የሚገልጽ ይሁን እንጂ፤ ከፍ ያለውንና የጠለቀውን የፍቅር አይነት የሚገልጽ አይደለም። እንደ እውነቱ ከሆነ፤ ጥንቃቄ ካላደረግን ፊሊዮ ብዙውን ጊዜ በግንኙነታችን ላይ ችግር የሚያስከትሉ የተወሰኑ ባህሪያትን ሊያዳብር ይችላል። ከእነዚህ ውስጥ አንዱ በግዴታ ውስጥ የመግባት ዝንባሌ ነው። ብዙውን ጊዜ ይህ የፍቅር ግንኙነት የሚመሠረተው በጋራ ጥቅም ላይ በመሆኑ ወደ እከከኝ ልክክልህ አይነት ግንኙነት ሊያመራ ይችላል። በዚህ ግንኙነት ምክንያት እርስ በእርሳችን ለመቀባበል የመገደድ ጫና ሊሰማን ይችላል።

የፊሊዮ ሌላው የተለመደ ጠባይ በስብእናና በውጫዊ ሁኔታዎች ላይ ማዘንበሉና ማተኮሩ ነው። ከእውነተኛ ፍቅር ጋር እስካላዘመድነው ድረስ ይህ ተፈጥሮአዊ የሆነ ምንም ችግር የማያስከትል ነው። የስብእናችን ባህሪያትና ውጫዊ ማንነታችን ከጊዜ ጋር ይለወጣል፤ በመሆኑም እስከ ህይወት ዘመን ፍጻሜ የሚዘልቅ ቋሚ ግንኙነትን ለመመስረት ብቻውን አስተማማኝ ነገር አይደለም። በዚህ በስብእናና በውጫዊ ማንነት ላይ ማተኮር ብዙውን ጊዜ የፊሊዮን ግንኙነት ወደ አቻ ጥቅም ፈላጊነት ያዞረዋል። በዚህ ረገድ ግንኙነት ከሚመሠረትባቸው ምክንያቶች አንደኛው በአንድም ይሁን በሌላ ደረጃ እርስ በእርስ ተቻችሎ ለመቀጠል ነው። እንዲህ አይነቱ ጉዳይ ብዙም ትኩረት

ለማንሰጠው ግንኙነት እምብዛም ችግር የለውም፤ ይሁን እንጂ ብዙ ሰዎች ይህን በጋራ ጥቅም የመቻቻልን ግንኙነት ባልን ወይም ሚስትን ለመምረጥ እንደ መመዘኛ አድርገው ይወስዱታል። የእንደዚህ አይነቱ አስተሳሰብ ዋነኛ ችግር፤ በሁሉም ነገር የሚቻቻሉ ወይም በጣም አቻነት ያላቸው ሁለት ሰዎች የሚመሠረቱት የረዥም ዘመን ግንኙነት ውስጥ፤ ያንኑ ተቻቻይነት ወይም አቻነት ይዘን እንዘልቃለን ብለው ማለባቸው ነው። ከብዙ ተሞክሮ እንደተገኘው ልምድ እጅግ ስኬታማ የሆነው ግንኙነት የሚመሰረተው፤ አንድም ተቃራኒ ወይም ቢያንስ ቢያንስ ልዩነት ባላቸው በሁለት ሰዎች መካከል ነው። በልዩነታቸው ምክንያት ሚዛናቸውን ጠብቀው ይጓዛሉ፤ አንዳቸው የአንዳቸውን ጉድለት ይሞላሉ። በማግኔት ውስጥ እንዳለው ግንኙነት ሁሉ ሁለት ተቃራኒነት ያላቸው ባህሪያት እርስ በእርስ ይሣሣባሉ።

እንግዲህ በእንደዚህ ያለ መመዘኛ፤ ሌሊቱ በሁኔታዎች ላይ የተመሰረተ ፍቅር ነው። እነዚህ ሁኔታዎች ተሟልተው አስከተገኙ ድረስ ግንኙነቱ ይቀጥላል። ሁኔታዎቹ ከተቀየሩ ግን ግንኙነቱም ይቀየራል። በግንኙነት ውስጥ ያሉ ሁኔታዎች ከሌሎች እንደንጠብቅ ያደርገናል፤ ከሌሎች የምንጠብቀው ነገር ደግሞ አይቀራ ወደሆነ ግራ የመጋባት ውጤት ላይ ያደርሳናል። ለዚህም ነው በሁኔታዎች ላይ የሚመሠረት ግንኙነት ለረዥም ጊዜ ታቅዶ ለሚመሠረት እንደ ትዳር ላለ ግንኙነት በቂ የማይሆነው። ባልና ሚስት በእርግጠኝነት አንዳቸው የሌላኛው፤ የሌሊቱ ጠባይ ባለው ትህትና በተሞላው መተሳሰብ ባልንጀራ ሊሆኑ ይገባቸዋል። ይሁን እንጂ ግንኙነታቸው በዘላቂነት እንዲቀጥል ከዚያ የዘለለ ነገር ያስፈልጋል።

ስትሮጅ፤ ቤተሰባዊ ፍቅር

ከሌሊቱ ጋር በቅርብ የተያያዘ ቢሆንም፤ ግሪኮች “ስቶርጅ” የሚለውን ቃል የሚገለገሉበት እጅግ በቀረበ ቤተሰባዊ ትስስር ውስጥ ላለ ግንኙነት ነው። ስቶርጅ ወላጆች ለልጆቻቸው ልጆችም ለወላጆቻቸው ያላቸውን ርህራሄና መተሳሰብ ያለበትን ፍቅር የሚገልጽ ነው። በተጨማሪም ለወንድሞች፤ ለእህቶች፤ ለቤተሰቡ ቀጣይ የዘር ግንድ ማለትም ለእያቶች፤ ለእጎቶች፤ እክስቶች፤ ለወንድምና ለእህት፤ ወንድና ሌት ልጆች፤ ያለንን ተቆርቋሪነትና የቅርብ ስሜት የሚያመለክት ነው።

ስቶርጅ ከሌሊቱ ይልቅ በቅርብ ለተማሰረ ግንኙነት የተሰጠ ቃል ነው፤ ምክንያቱም ስቶርጅ ቤተሰብንና በቤተሰብ መካከል ያለን ግንኙነት ያመለክታል። በትክክል እዚያ ጋ ነው በእንደዚህ አይነቱ ግንኙነት ውስጥ ያለው ፍልፍ አደጋ የሚያርፈው። ቤተሰባዊ ግንኙነት ያለን በመሆኑ ቤተሰቦቻችንን፤ ወንድሞችና እህቶቻችንን እንደምንወድ እነርሱም እንደሚወዱን እንገምታለን። ያ ፍቅር አስተማማኝ እንደሆነም እንቆጥረዋለን፤ ምንም ቢሆን እኮ ቤተሰብ ነን፤ አይደለንም እንዴ? ምንም እንኳን ብዙውን ጊዜ ያ ፍቅር አውነተኛ ፍቅር ቢሆንም እሁንም አደገኛ ግምት ነው። ችግሩ ቤተሰብ መሆን አስተማማኝ ግንኙነት ነው ማለት አይደለም። በደም ትስስር መያያዝ ባልንጀራ አያደርገንም።

እስኪ የራሱን በቤተሰብ ውስጥና ከቤተሰብ ውጭ ያለህን ግንኙነት ተመልከት። ለአንተ የቅርብ የሆነ ማነው? በጣም ግላዊ የሆነውን ሃሳብህንና ስሜትህን የሚጋራው ማን ነው? ከማንም ሌላ ሰው ይልቅ እውነተኛውን አንተን የሚያውቅህ ማነው? ከቤተሰብ አባሎችህ አንዱ ወይስ ጓደኛህ? እውነት እንነጋገር ካልን ብዙዎቻችን ከቤተሰቦቻችን ይልቅ ከባልንጀሮቻችን ጋር የቀረበ ግንኙነት እንዳለን እምነን አንቀበላለን። ወላጆቻችንና ወንድም እህቶቻችንን በሚመለከት፤ ግንኙነት እንዳለንና ቤተሰቦችም ስለሆንን እንደምንወዳቸው እንገምታለን። አንድ ሰው፤ “ቤተሰቦችህን ትወዳለህ?” ብሎ ቢጠይቅህ፤ ምናልባትም በፍጥነት፤ “አዎን አወዳቸዋለሁ” ብለህ ትመልስ ይሆናል። ጠያቂህ እንደገና፤ “ለምን?” ብሎ ቢጠይቅህ እንዲህ ትልም ይሆናል፤ “ማለት . . . ምክንያቱም ቤተሰቦቼ ናቸው”። ሁሉም ነገር የሚያበቃው እዚህ? ነው። ምንም እንኳን ለወላጆቻችንና ለወንድም እህቶቻችን ያለን ፍቅር እውነት ቢሆንም፤ የምንወዳቸው ግን መውደድ ስላለብን እንደሆነ የሚያመለክት ስሜት አለን። ከቤተሰባችን አባላት ውስጥ በማንኛውም ላይ ይሁን የጥላቻ ስሜት በውስጣችን ሲቀሰቀስ፤ ብዙውን ጊዜ የበደለኝነት ስሜት ይሰማናል። እነርሱን የመውደድ ስሜት ባይሰማንም በዚያው ሰዓት ግን ልንወዳቸው እንደሚገባ ይሰማናል።

ከዚህ እይታ አንጻር፤ ስትሮጅ ከሌሊቱ ጋር ተመሳሳይ ነው። ምክንያቱም የመገደድን ስሜት በቀላሉ ስለሚያመጣ ነው። የምንወደው መውደድ ስለፈለግን አይደለም፤ ይልቁንም መውደድ ስላለብን ነው። የግዴታ ጫናን ይፈጥራል፤ ጫና ደግሞ ውጥረትን ያስከትላል፤ ውጥረት እየጨመረ ሲሄድ ማንኛውም ግንኙነት አደጋ ላይ ይወድቃል። በዚህ አይነት ሁኔታ ውስጥ ባለ ግንኙነት

ተጠላልፈን ከሆነ፤ ግዴታችንን መወጣት ባልቻልንበት በማንኛውም ጊዜ የበደለንበት ስሜት ይሰማናል። ሰዎች ሌሎች ሰዎች ስለ እነርሱ መኖር ባልቻሉ ጊዜ የሚሰማቸው ስሜትም ይሄው ነው፤ ንዴትና መራራነት።

በቤተክርስቲያን ውስጥ ባሉ ሰዎች መካከልም ይህ የተለመደ ነው። ኢየሱስ ክርስቶስን እንደ አዳኛቸውና እንደ ጌታቸው አምነው የተቀበሉ አማኞች፤ በጥቅሉ ራሳቸውን የእግዚአብሔር ቤተሰብ አባላት አድርገው ያሰባሉ፤ እርስ በእርሳቸውም በክርስቶስ እህቶችና ወንድሞች እንደሆኑ አድርገው ይቆጥራሉ። ይህ አመለካከት በትክክል ከእግዚአብሔር ቃል አውነት ጋር የሚሄድ ነው። በገላቲያ 6+10 ጳውሎስ “የሀይማኖት ቤተ ሰዎች” እያለ ይናገራል። ዕብ 2+11 እኛ ሁላችን በክርስቶስ የተቀደሰን ለእርሱ ወንድሞች ሆነናል፤ የእርሱም ቤተሰብ አባላት ሆነናል ሲል ይናገራል። በ1ኛ ጴጥ 4+17 ጴጥሮስ አማኞችን “የእግዚአብሔር ቤተሰቦች” ሲል ይጠራቸዋል። በደም የተሣሠሩ ቤተሰቦች ግንኙነት “እሳን ብለው እንደሚገምቱት፤ ቤተሰባዊነታቸው እስተማማኝነት ያለው ግንኙነት እንዳላቸው እንዲቆጥሩ እንደሚያደርጋቸውና በአይምሮ ላይ ግዴታን የሚያሳድር ተጽእኖ በመፍጠሩ እንደሚቸገሩ ሁሉ፤ በቤተሰባዊነት ስሜት ምክንያት የክርስቲያኑ ማህበረሰብ በዚህ ተግዳሮት ይቸገራል።

ምንም እንኳን በአይምሮ ተቀርጾ በተቀመጠ ምክንያታዊነት ሰነገሮች መልስ እንድንሰጥ ግዴታዊ የሆነ ስሜት የሚያሳድግብን ቢሆንም፤ ስትሮጅ በደም ለተሣሠረ ቤተሰብም ይሁን ለክርስቲያናዊ የእምነት ቤተሰብ አስፈላጊ፤ ጠቃሚና ሃያል የሆነ ሰብአዊ የህይወት ልምምድ ነው። ቤተሰባዊ ፍቅር ለአንድ ማህበረሰብ ለላምና የተረጋጋ ህይወት መሠረታዊ የሆነ ነገር ነው። ቤተሰብ የማህበረሰቡ የመሰረት ድንጋይ ነው። ቤተሰብ የሚበተን ከሆነ ማህበረሰብ ያንኑ መንገድ ፈጥኖ ይከተላል።

ቤተሰባዊ ፍቅር ስለንድ ማህበረሰብ ሰላምና የተረጋጋ ህይወት መሠረታዊ የሆነ ነገር ነው።

ሲፎስ፤ ዳታዊ ፍቅር

ኢሮስን ጽታዊ ፍቅር ነው ብለን ስንናገር በጣም እርግጠኞች ሆነን አይደለም፤ ምክንያቱም እርግጡን ለመናገር ጽታዊ ግንኙነት ከአውነተኛ ፍቅር ጋር ምንም ግንኙነት የለውም። ጽታዊ ግንኙነት

ያለ ፍቅር ሊደረግ ይችላል፤ ይህ ደግሞ ሁልጊዜም የሚደረግ ነው። ፍቅር ግን ያለ ጽታዊ ግንኙነት ብቻውን ሊቆም ይችላል። ፍቅርና ጽታዊ ግንኙነት የአንዳቸው ህልውና በሌላኛው ላይ ተጽእኖ ያለው አይደለም። በእግዚአብሔር እንደተመሠረተውና እንደ ጸናው ሀይማኖታዊና አንድ ለአንድ በሆነው ጋብቻ ውስጥ ጽታዊ ግንኙነት በራሱ ፍቅር ያይደል፤ ነገር ግን ሞቅ ያለ፤ የቀረበና ውብ የሆነ ፍቅርን የመግለጫ መንገድ ነው። እዚህ ቦታ ላይ ነው ዓለማዊው አመለካከት ሙሉ ለሙሉ አቅጣጫውን አዙሮ የሚሄደው።

ጥንታውያን ግሪኮች የሰውን ተፈጥሯዊ አካል ውበትና ጽታዊ ግንኙነትን ከማምለክ ደረጃ አስኪደረሱ ድረስ በዚህ ነገር በጣም ይደሰታሉ። እንግዲህ ኢሮስ በማንኛውም ሁኔታ ለሚደረግ ጽታዊ ግንኙነት የሚሰጡት የፍቅር አይነት ነው። እንደገናም ኢሮስ ግሪኮች ለፍቅር አምላካቸው የለጡት ሰም ነው። ኢሮስን ማምለክ ደግሞ ከሌሎች ነገሮች ጋር ተደምሮ የጽታዊ ግንኙነት ሃይማኖታዊ ሥርዓትና ዝሙትን መፈጸምን ይጨምራል። ኢሮስ የተባለው አምላክ ዛሬም ቢሆን በማንኛውም የማህበረሰብ ክፍል ውስጥ ከሞላ ጎደል አየተመለከ ይገኛል። በሚሊዮን የሚቆጠሩ ሰዎች በየቀኑ በኢሮስ መሠዊያ ፊት ቀርበው ያመልካሉ ያንንም ፍቅር ብለው ይጠሩታል።

በእግዚአብሔር እንደተመሠረተውና እንደዘጸናው፤ ሀይማኖታዊና ስንድ ስለንድ በሆነው ጋብቻ ውስጥ ዳታዊ ግንኙነት በራሱ ፍቅር ያይደል፤ ነገር ግን ሞቅ ያለ፤ የቀረበና ውብ የሆነ ፍቅርን የመግለጫ መንገድ ነው።

ሙሉና አውነታዊ በሆነ መልኩ፤ ኢሮስ የሚለው ቃል የጽታዊ ግንኙነት ፍላጎትን፤ ጠንካራ የሆነ መሻትን፤ ያለምንም የቅድስና ሃሳብ ወለን የለቀቀ ደስታን ለመቀዳጀት የሚደረግ ግንኙነት ያቀፈ ነው። ይህ ደግሞ መጠንንና ልክን ዘሎ የሄደ ነው። ኢሮስ የሚለውን ቃል የሚታካው ሌላ ሃሳብ “የሥጋ አምሮት” የሚለው ነው። መሠረታዊ ሀሳቡ ፈጽሞ በስጋብግብነት ላይ ያረፈ በመሆኑ፤ ኢሮስ የስጋዊ አምሮቱን በሌላው ኪሣራ ለሚሟላት የመፈለግ ዝንባሌ አለው።

እንደ አውነተኛ ፍቅር ሃይሆን፤ ኢሮስ ፍጹም ሥጋዊ የሆነ ፍቅር ነው። ማዕከል የሚያደርገውም በአምስቱ ተፈጥሯዊ የስሜት ህዋሣት ማለትም በማየት፤ በማሸተት፤ በመስማት፤ በመቅመስ፤ በመንካትና መነቃቃት ላይ ነው። ኢሮስ በባህሪው

ተፈጥሯዊ በመሆኑ የተነሣ ይህን ፍቅር የሚቆጣጠረው በሰው አካል ውስጥ ያለ ኬሚካላዊ ውህደትና እንቅስቃሴ ነው። ኢሮስ ሙሉ ለሙሉ የሚመራው በሰጋ በመሆኑ፤ ሥጋ የፈቀደውን ሁሉ በማድረግ እርካታን ለማግኘት ይፈልጋል። ጾታዊ ፍቅር ፍልቀ ስሜታዊ ነው፤ ሃይልን የሚያገኘውም ከፍልቅ ስሜት ማዕከል ነው። በመሆኑም ስሜት ከፍና ዝቅ ባለ ቁጥር ይህም ፍቅር አብሮ ይዋዥቃል። በተቃራኒው እውነተኛ ፍቅር ፍልቅ ስሜት የማያንቀሳቅስው ወይም የማይቆጣጠረው የተረጋጋ ፍቅር ነው።

በኢሮስ ብቻ የሚንቀሳቀስ ማንም ሰው፤ የጾታ ተጓዳኝን የሚመለከታት ወይም የምትመለከተው ልክ እንደ ጾታዊ ግንኙነት መገልገያ ዕቃ ብቻ ከመሆኑም በላይ አላማውም በዚህ ግንኙነት እሸናፊ መሆን ነው። የሰለጠነው ማህበረሰብ ብዙውን ጊዜ በጾታዊ ግንኙነት የሚጣመሩ ተቃራኒ ጾታዎች እርስ በእርሳቸው የማሸነፍና ነጥብ የማስቆጠር ፋክክር ባለበት ግንኙነት ውስጥ “ፍቅር” እያሉ የሚጠሩትን አመለካከት ማበረታታቱ እጅግ አሳዛኝ ነው። በኢሮስ ላይ የተመሠረተው ግንኙነት የሚዘልቀው፤ በመጀመሪያው ደረጃ መቀራረብ ሰዎቹ እንዲቀራረቡ ያደረገው ተፈጥሯዊ መስብና ፍላጎት እስካለ ድረስ ብቻ ነው።

ኢሮስ በስግብግብ ባህሪው፤ ለሌላኛው ሰው ስሜትና ፍላጎት የሚጨነቅ ላይሆን፤ ፍላጎቱ የተመሠረተው ከዚያ ሰው ከሚገኝ ግለሰባዊ የወሲብ እርካታ ላይ ነው። ኢሮስ ስለ ሰብአዊነት አድናቆትና ክብር የሚያውቀው ጥቂት በመሆኑ ጥንቃቄ የሚያደርገውም በመጠኑ ነው። ፍላጎቱ ሁሉ ከቁጥጥር ውጭ በሆነ፤ መረን በተለቀቀና ባልተገደበ፤ “ጥሩ ሆኖ ከተሰማህ አድርገው” በሚል ዘመናዊ ፍልስፍና መንፈስ የሚመራ ነው።

ስጋ፤ ጠበቃዊ ፍቅር

አራተኛውና ከፍተኛ የሆነው የፍቅር አይነት አጋፔ፤ በብዙ መንገድ እራሱን የቻለ ጎራ ነው። እጅግ ልዩ በሆነው ባህሪው ምክንያት ይህን አይነቱን ፍቅር ለመግለጽ የተለየ ቃል ያስፈልጋል። ጥልቀት ያለውን ትርጉሙንና የሚወክለውን ከፍተኛ የፍቅር ደረጃ ለመግለጽ እንደ ፊሊዮ፤ ስትሮጅና ኢሮስ የመሳሰሉት ተራ ቃላት ሊገልጡት ባለመቻላቸው፤ የአዲስ ኪዳን ጸሐፊዎች በመንፈስ ቅዱስ በመነዳት ከፍተኛ ለመድፈን አጋፔ የሚል ቃል ተጠቅመዋል።

ከአዲስ ኪዳን መጽሐፍት ውጭ አጋፔ በጥንታዊ የግሪክ ጽሑፍ ውስጥ ብቸኛ ለሆነ ልጅ ለሚሰጥ ፍቅር መግለጫ ሆኖ በአንድ ሥፍራና በአንድ ሁኔታ ውስጥ ብቻ ተጠቅሷል። በመሠረቱ አጋፔ እጅግ በተለየ ሁኔታ መንፈሳዊ ባህሪ ያለው፤ ስተለየ ጽንሰ ሀሳብ የሚሰጥ የተለየ ቃል ነው።

አጋፔ መለኮታዊ የሆነውን እግዚአብሔር ለህዝቡ ያለውን ፍቅርና ህዝቡም ለእርሱ የሚሰጡትን የፍቅር መልስ የሚገልጽ ነው። ከዚህ በተጨማሪም የእግዚአብሔር ህዝብ እርስ በእርሱ እንዲዋደድበት የሚጠበቅበትን ፍቅርም ያካትታል። አጋፔ እንደ ፊሊዮ እና ስትሮጅ ምንም አይነት ግዳጅ የሌለበት፤ ከሌላው ወገን ምንም የማይጠበቅና ምንም ቅድመ ሁኔታዎችን የማያስቀምጥ ፍቅር ነው። አጋፔ በሁኔታዎች ላይ ያልተመሠረተ ፍቅር ነው። በስግብግብነት ባህሪው እንደሚገለጠው እንደ ኢሮስ ሳይሆን፤ አጋፔ በመጀመሪያ ደረጃና በላቀ ሁኔታ ለሌላኛው ወገን መልካም በማድረግ ለሁለንተናዊ ደህንነቱ የሚሠራ ነው። አጋፔ ራሱን የሚያስገልጽበት አይነት ፍቅር ላይሆን ራሱን የሚሰጠውን መስዋእትነት የሚከፍሉበት፤ ለሌላኛው ወገን ራሱን የሚያፈሉበት ፍቅር ነው።

በስግብግብነት ባህሪው እንደሚገለጠው እንደ ኢሮስ ሳይሆን፤ ስጋፔ በመጀመሪያ ደረጃና በላቀ ሁኔታ ለሌላኛው ወገን መስካም በማድረግ ሁለንተናዊ ደህንነቱ የሚሠራ ነው።

አጋፔ የሆነውን ፍቅር በላቀ ሁኔታ ሊገልጽ የሚችል አንድ ምሳሌ፤ ሃጢያትን የማያውቀው ኢየሱስ ክርስቶስ ሃጢያተኞች ለሆንነው ስለ እኛ ስለሁላችን፤ የእግዚአብሔር ልጆች እንሆን ዘንድ ነፍሱን በመስቀል ላይ አሳልፎ መስጠቱ ነው። ይሄ ሃሳብ እጅግ በታወቀው የመጽሐፍ ቅዱስ ጥቅስ ውስጥ እንዲህ ተጠቅሶ እናገኘዋለን፤ “በእርሱ የሚያምን ሁሉ የዘላለም ህይወት እንዲኖረው እንጂ እንዳይጠፋ፤ እግዚአብሔር እንድያልጁ እስኪሰጥ ድረስ አለሙን እንዲሁ ወዳልና (አጋፔ)” (ዮሐ 3፡16)።

የአጋፔ ምንጭ እግዚአብሔር ብቻ ነው። ከእግዚአብሔር ውጭ ሊታወቅ ከቶ አይችልም። እግዚአብሔር አጋፔን የገለጸው በኢየሱስ ክርስቶስ ሲሆን፤ ይህንን ፍቅር በክርስቶስ ኢየሱስ ስላመኑና ስለታመኑ የእግዚአብሔር ልጆች ለሆኑ ሁሉ ሰጥቷቸዋል። እነርሱ ደግሞ በዚህ ፍቅር እርስ በእርሳቸው እንዲዋደዱ ይጠበቅባቸዋል።

እግዚአብሔር መለኮታዊ በሆነው አጋፔ በአለም ላይ ያሉትን ለዎች ሁሉ ይወዳል፤ ይሁን እንጂ በግል የህይወት ልምምዳቸው ይህንን ፍቅር የሚያውቁት የአማኙ ማህበረሰብ አባላት ብቻ ናቸው። በዓለም ላይ በስፋት እንደሚታየው አጋፔ እጅግም ያልታወቀ ነው።

በእግዚአብሔር እና በህዝቡ መካከል ያለውን በአጋፔ ላይ የተመሠረተውን ግንኙነት አስመልክቶ ከተሰጡት ምሳሌዎች መካከል አንዱ በአዲስ ኪዳን መጽሐፍ እንደኛ ዮሐንስ መልዕክት ውስጥ ይገኛል።

“የእግዚአብሔር ልጆች ተብለን ልንጠራ አብ እንዴት ያለውን ፍቅር እንደሰጠን እዩ። እንዲሁም ነን። ስለዚህ ምክንያት ዓለም እርሱን ስላላወቀ እኛን እያውቀንም . . . ከመጀመሪያ የለማችኋት መልዕክት፤ እርስ በእርሳችን እንዋደድ የምትል ይህች ናትና . . . እኛ ወንድሞችን የምንወድ ስለሆንን ከሞት ወደ ህይወት እንደተሸጋገርን እናውቃለን፤ ወንድሙን የማይወድ በሞት ይኖራል . . . እርሱ ስለ እኛ ነፍሱን አሳልፎ ለጥቷልና በዚህ ፍቅርን እውቀናል፤ እኛም ስለወንድሞቻችን ነፍሳችንን አሳልፈን እንድንለጥ ይገባናል። (ዮሐ 3፥1፤ 11፤ 14፤ 16-18)።

“ወዳጆች ሆይ ፍቅር ከእግዚአብሔር ስለሆነ የሚወደውም ሁሉ ከእግዚአብሔር ስለተወለደ እግዚአብሔርን ስለሚያውቅ እርስ በእርሳችን እንዋደድ። ፍቅር የሌለው እግዚአብሔርን እያውቅም እግዚአብሔር ፍቅር ነውና። በዚህ የእግዚአብሔር ፍቅር በእኛ ዘንድ ተገለጠ፤ በእርሱ በኩል በህይወት እንኖር ዘንድ እግዚአብሔር እንድ ልጁን ወደ ዓለም ልኮታልና። ፍቅር እንደዚህ ነው፤ እግዚአብሔር እርሱ ራሱ እንደወደደን ስለሀጢያታችንም ማስተሰሪያ ይሆን ዘንድ ልጁን እንደላከ እንጂ እኛ እግዚአብሔርን እንደወደደን አይደለም። ወዳጆች ሆይ እግዚአብሔር እንዲህ አድርጎ ከወደደን እኛ ደግሞ እርስ በእርሳችን ልንዋደድ ይገባናል። እግዚአብሔርን ማንም ከቶ አላየውም፤ እርስ በእርሳችን ብንዋደድ እግዚአብሔር በእኛ ይኖራል፤ ፍቅሩም በእኛ ፍጹም ሆኗል” (1ዮሐ 4፥7-12)።

እነኚህ ጥቅሶች ስለ አጋፔ በርካታ ጠቃሚ እውነቶችን እንድንረዳ ይጠቅሙናል። በመጀመሪያ ደረጃ አጋፔ ፍጥረታዊ፤ ከሚካላዊ ወይም ፍልቅ ስሜታዊ አለዚያም ፍልስፍና አይደለም። አጋፔ ስብእና ነው። 1ዮሐ 4፥8 እንደሚነግረን እግዚአብሔር ፍቅር ነው። አጋፔን ስናውቅ ጽንሰ ሀሣቡን የፈጠረው ማን እንደሆነ

እናውቃለን። ኢየሱስ ክርስቶስ በስጋ የተገለጠ አጋፔ ነው፤ እርሱም ፍቅር የሆነው የእግዚአብሔር ልጅ ነው።

ሁለተኛ፤ አጋፔ አህዳዊነት ነው። አጋፔን የሚያውቁ ሁሉ በልብም በመንፈስም ከእግዚአብሔር ጋር እንድ ናቸው፤ እርስ በእርሳቸውም እንድ ናቸው። ቀጥተኛ በሆነ ቋንቋ አጋፔ ማለት እግዚአብሔር ከእኛ ጋር እንድ ሆነ ማለት ነው። በክርስቶስ፤ ዝቅተኛ ማንነታችንን ወሰደ፤ እርሱን እንድንመስል ያደርገን ዘንድ እኛን ሊመስል ተገባው።

ቀጥተኛ በሆነ ቋንቋ ከጋፔ ማለት ከእግዚአብሔር ከእኛ ጋር ከንድ ሆነ ማለት ነው።

ሦስተኛ፤ አጋፔ በሌሎች ላይ ያተኮረ እንጂ በራስ ላይ ያተኮረ አይደለም። አጋፔ ያለምንም ማቋረጥ በመጀመሪያ በሌሎች ሁለተኛዊ ደህንነት ላይ ያተኮራል፤ ባለማቋረጥም ለሌሎች መስጠት የሚችልበትን አጋጣሚ ይመለከታል። አውነተኛ ፍቅር ራሱን አሳልፎ እስካልሰጠ ድረስ ሙሉ አይደለም።

አራተኛ፤ አጋፔ የራስ ተነሳሽነት ነው። አጋፔ ሃላፊነትን የሚሸከምም ነው። ሌሎች ቀድመው እንዲንቀሳቀሱ የሚጠበቅ አይደለም። ሮሜ 5፥8 እንዲህ ይላል፤ “ነገር ግን ገና ሀጢያተኞች ሃለን ክርስቶስ ስ እኛ ሞቷልና እግዚአብሔር ለእኛ ያለውን የራሱን ፍቅር ያስረዳል።” አጋፔ ቀድሞ የሚንቀሳቀስ ነው። ማንም ምላሽ ቢሰጥ ወይም ባይሰጥ አጋፔ ቀድሞ ይንቀሳቀሳል። ኢየሱስ “ሌሎች ለእናንተ ሊያደርጉላችሁ የምትችሉትን እናንተ ደግሞ ለሌሎች አድርጉ” ይላል (ሉቃ 6፥31) አጋፔ የሚያደርገው እንደዚያ ነው። አጋፔ ቀዳሚውን እንቅስቃሴ ይጀምራል።

በመጨረሻም፤ አጋፔ ምርጫ ነው። የተመሠረተው በፍልቅ ስሜታችን ላይ ሳይሆን፤ አውቀንና ይሁነን ብለን በምንወስነው ውሳኔ ላይ ነው። መጽሐፍ ቅዱስ በግልጽ የሚነግረን፤ እግዚአብሔር እንደሚወደን እንጂ ለምን እንደወደደን አይደለም። ለምን የሚል ነገር የለም። እግዚአብሔር የወደደን ፍቅር በመሆኑና ማፍቀርም ባህሪው ስለሆነ ነው። እግዚአብሔር እኛን የወደደበት ምክንያት እኛን መውደድ በመፈለጉ ነው። የእርሱ ፍቅር ማንንም ከማን የማይለይና አድልኦ የሌለበት ነው። አጋፔ ማንን መውደድ እንዳለበት አይመርጥም፤ በቀላሉ የሚመርጠው መውደድን ነው። የሚወደደው ነገር “ምን” መሆኑ ዋጋ የሚሰጠው አይደለም።

አጋፔ ማንን መውደድ እንዳለበት አይመርጥም፤ በቀሳቡ የሚመርጠው መውደድን ነው።

ሆን ተብሎ በተወሰነ ውሣኔ ላይ የተመሠረተ በመሆኑ አጋፔ የማይለዋወጥ ነው። ፍልቀስሜታዊ እንደሆነ ፍቅር አጋፔ የሚለዋወጥ አይደለም።

አጋፔ በአለም ላይ ብቸኛው አውነተኛ ፍቅር ከመሆኑም በላይ አንዳንድ ጊዜ “ፍቅር” እያልን ለምንጠራቸው ሁሉ መሠረት ነው። ፊሊዮ፣ ስትሮጅ፣ ኢሮስ በእግባቡ ከተገነዘብናቸውና በተገቢው ሁኔታ ውስጥ ከተሰማመድናቸው ለአጋፔ አውቅና የሚሰጡና ውበትን የሚጨምሩ ናቸው። ይሁን እንጂ ማናቸውም በሆኑ በራሳቸው ትርጉም ያለውና ዘላቂ የሆነ ግንኙነት ለመገንባት በቂ መሠረት ሊሆኑ አይችሉም። ለዚህ በቂ የሆነው አጋፔ ብቻ ነው።

አጋፔን መረዳት ማለት የሰውን የልብ ሚስጥር ለመረዳት ቁልፍ የሆነ ጉዳይ ነው። ይህንን ለማድረግ አንጻባራቂ የከበረ ጌጥ የሆነውን የአጋፔን በርካታ አውነታዎች ልንዳስስ ያስፈልገናል። እግዚአብሔር ለእኛ ያሰውን ፍቅር፣ እኛ ለእግዚአብሔር ያለንን ፍቅር፣ እኛ ለአራሣችን ያለንን ፍቅርና ለሌሎች በተለይም ለሚስቶቻችንና ለእጮቻችን የሚኖረንን ፍቅር ሁሉ ልንመለከት ግድ ነው።

መርሆዎች

1. ፊሊዮ፣ እጅግም ቅርበት በሌለው ደረጃ ባለ ግንኙነት ውስጥ ሰዎችን የምንወድበት ፍቅርና፣ ለምናውቃቸው ሰዎች ያለን መውደድ የሚገለጽበት ነው።
2. ስትሮጅ፣ ወላጆች ለልጆቻቸው ልጆችም ለወላጆቻቸው ያላቸውን ርህራሄ አዘል መውደድ የሚገልጽ ነው።
3. ኢሮስ፣ ጠንካራ ጾታዊ ግንኙነትን የሚፈጥር፣ ሃይለኛ መሻትን የሚያነሣ፣ ቅድስና በሌለው ሁኔታ ከፍ ያለ ስሜታዊ እርካታን ለማግኘት ሲባል ልኩን ለቆ የሄደ፣ ድርሻንም ያላገናዘበ የፍቅር አይነት ነው።
4. አጋፔ፣ መለኮታዊ የሆነውን ፍቅር የሚገልጽ፣ እግዚአብሔር ለህዝቡ ያለውንና ህዝቡም ለእግዚአብሔር የሚሰጡትን የምላሽ ፍቅር የሚያመለክት ፍቅር ነው።
5. አጋፔ በቅድመ ሁኔታዎች ላይ የሚያተኩር አይደለም።
6. አጋፔ ራሱን የሚሰጥ ፍቅር ነው።
7. አጋፔ ስብእና ነው።
8. አጋፔ አሃዳዊነት ነው።
9. አጋፔ በሌሎች ላይ ያተኮረ ነው።
10. አጋፔ የራስ ተነሳሽነት ነው።
11. አጋፔ ሃላፊነትን የሚሸከም ነው።
12. አጋፔ አስቀድሞ ለድርጊት የሚንቀሳቀስ ነው።
13. አጋፔ ምርጫ ነው።
14. አጋፔ ፍፁም አይለወጥም።

ምዕራፍ ሁለት

እግዚአብሔር ደወደሃል

ስለ እውነተኛ ፍቅር ምንነት ለመረዳት የምንፈልግ ከሆነ፤ ከምንጩ መጀመር ይኖርብናል። ገጣሚው እንዲህ ሲል ተቀኝ፤ “ፍቅር ለመኖር ነው፤ መኖርም ለፍቅር”። ይህ አባባል እጅግም ድንበሩን ዘሎ የሄደ አይደለም፤ ምክንያቱም ፍቅርም ሆነ ሀይወት መነሻቸው ከአንድ ምንጭ፤ ከፈጣሪ ከእግዚአብሔር ነው። “በእርሱ ሀያዋን ነንና እንንቀሣቀሳለን እንኖርማለን” (ሐዋ 17፡28) ተብሎ እንደተጻፈው በሀይወት መኖራችን በእርሱ ነው። እጋፔ የሆነውን ፍቅር ማወቅ እግዚአብሔርን ማወቅ ነው። ምክንያቱም እግዚአብሔር ፍቅር ነው። “ወዳጆች ሆይ ፍቅር ከእግዚአብሔር ስለሆነ የሚወደውም ሁሉ ከእግዚአብሔር ስለተወለደ እግዚአብሔርን ስለሚያወቅ እርስ በእርሳችን እንዋደድ። ፍቅር የሌለው እግዚአብሔር አያውቅም፤ እግዚአብሔር ፍቅር ነውና” (1ዮሐ 4፡7-8)።

ለሰው ልጅ ከተገለጠት እውነቶች ሁሉ እጅግ የላቀው እግዚአብሔር እኛን እንደሚወደን የተገለጠው እውነት ነው። እግዚአብሔር ከሠራውና ለሀያዋን ላደረገው ነገር ሁሉ መሠረቱ ያረፈው በፍቅር ላይ ነው። ከብሉይ ኪዳን እስከ አዲስ ኪዳን ባሉት ገጾች ሁሉ እንደምንመለከተው የመጽሐፍ ቅዱስ አብይ ጭብጥ እግዚአብሔር ስለ እኛ ያለው ፍቅር ነው። ከመጽሐፍ ቅዱስ ሌላ የትኞቹም የሀይማኖት መጽሐፍት እንዲህ ያለውን መልዕክት አላነተቱም። እግዚአብሔር አቅዶና አስቦበት ምንም አይነት ቅድመ ሁኔታዎችን ሳያስቀምጥ ሁሉንም ሰዎች እንደሚወድ የሚያውቅ በመሆኑ፤ መጽሐፍ ቅዱስ እጅግ የተለየ መጽሐፍ ነው።

ቀጥሎ የተዘረዘሩት ጥቂት ምሳሌዎች ናቸው።

“እንተም አምላክህ እግዚአብሔር እርሱ አምላክ እንደሆነ ለሚወዱትም ትእዛዙንም ለሚጠብቁ ቃል ኪዳንንና ምህረቱን እስከ ሽህ ትውልድ ድረስ የሚጠብቅ የታመነ አምላክ እንደሆነ እውቅ” (ዘዳ 7፡9)።

“በዘላለም ፍቅር ወድጀሽለሁ፤ ስለዚህ በቸርነት ሳብኩሽ” (ኤር 3፡13)።

“ነገር ግን ገና ሃጢያተኞች ሳለን ክርስቶስ ስለእኛ ሞቷልና፤ እግዚአብሔር ስለእኛ ያለውን የራሱን ፍቅር ያስረዳል” (ሮሜ 5፡8)።

“በእርሱ የሚያምን ሁሉ የዘላለም ሀይወት እንዲኖረው እንጂ እንዳይጠፋ፤ አንድያ ልጁን እስኪሰጥ ድረስ እግዚአብሔር ዓለሙን ሁሉ እንዲሁ ወዷልና” (ዮሐ 3፡16)።

“ነገር ግን እግዚአብሔር በምህረቱ ባለጠጋ ስለሆነ ከወደደን ከትልቅ ፍቅሩ የተነሣ፤ በበደላችን ሙታን እንኳን በሆንን ጊዜ ከክርስቶስ ጋር ሀይወት ለጠን፤ በጸጋ ድናችኋልና” (ኤፌ 2፡4-5)።

“የእግዚአብሔር ልጆች ተብለን ልንጠራ አብ እንዴት ያለውን ፍቅር እንደሰጠን እዩ” (1ዮሐ 3፡1)።

“ፍቅር እንደዚህ ነው እግዚአብሔር እርሱ ራሱ እንደወደደን ስለገጠያታችን ማስተሠሪያ ይሆን ዘንድ ልጁን እንደላከ እንጂ እኛ እግዚአብሔርን እንደወደድነው አይደለም” (1ዮሐ 4፡10)።

መጽሐፍ ቅዱሳችን፤ እግዚአብሔር ስለእኛ ያለውን ፍቅር በግልጽ ይናገራል፤ የማይገልጽልን አንድ ነገር ለምን እንደወደደን ነው። ለምን ብሎ ነገር የለም። ለምን የሚል ፍቅር በቅድመ ሁኔታዎች ላይ የተመሠረተ ፍቅር ነው። የእግዚአብሔር ፍቅር በቅድመ ሁኔታዎች ላይ የተመሠረተ አይደለም። የተወደድንበት ምክንያት ስለወደደን ነው። እኛን መውደድ ባህሪው ስለሆነ ነው። ለምን እንደወደደን ምክንያቱን ለመፈተሽ የምናደርገው እንቅስቃሴ ሁሉ ውጤቱ ከንቱ ድካም ነው።

እግዚአብሔር ስቅደና ስብደት ምንም ዓይነት ቀድሞ ሁኔታዎች ሳያስቀምጥ፤ ሁሉንም ሰዎች እንደሚወድ የሚያውቅ በመሆኑ መጽሐፍ ቅዱስ እጅግ የተለየ መጽሐፍ ነው።

እንዲህ ይሁን እንጂ ስለ እግዚአብሔር ፍቅር ባህሪና የብቃት ደረጃ ከመጽሀፍ ቅዱስ ብዙ ልንማር እንችላለን። ስለ እውነተኛ ፍቅር እውነተኛ የሆነ እውቀት ለማግኘት የመነሻ ስፍራችን ያ ነው። ስለ እግዚአብሔር ፍቅር አንዳች ነገር እስክንረዳ ድረስ፤ ፍቅርን በማናቸውም አይነት መልኩ፤ በተለይም በሀይወታችን ወሳኝ በሆኑ ከወዳጆቻችንና ከቤተሰቦቻችን ጋር

የሚኖሩን ግንኙነቶች ላይ ስለሚያስከትለው ውጤት አንዳች ልናውቅ አንችልንም።

ፍለጋችን ራሱ ወደ ፍጥረት መጀመሪያ ይወስደናል።

መፈጠርና መሠራት

የመጀመሪያዎቹ ሦስት የዘፍጥረት መጽሐፍ ምዕራፎች፤ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ተከታትለው ስለሚመጡ ነገሮች መሠረት ይጥሉልናል። ዘፍጥረት አንድ እና ሁለት እግዚአብሔር በፍጥረት ላይ ያለውን የመጀመሪያ እቅድ ይገልጽልናል፤ ምዕራፍ ሦስት ደግሞ ያ እቅድ እንዴት እንደተደናቀፈ የሚገልጽ ሲሆን ሌሎቹ የመጽሐፍ ምዕራፎች ደግሞ እግዚአብሔር ነገሮችን እንደገና እንዴት እንዳስተካከላቸው ይናገራሉ። ጉዳዩን በቀላሉ ለማብራራት፤ መጽሐፍ ቅዱስ በዘገበው ታሪክ ገነት ተመሠረተች፤ ገነት ጠፋች፤ ገነት እንደገና ታደሰች። በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ የተከናወነት ነገሮች ሁሉ የሰውን ዘር እንደገና ለማደስና ፍጥረትን ሁሉ በዘፍጥረት የመጀመሪያዎቹ ሁለት ምዕራፎች በነበረበት ሁኔታ እንደገና በማደራጀት ዓላማ ላይ ተመሥርተው የተከናወኑ ናቸው።

ዘፍጥረት ምዕራፍ አንድንና ሁለትን በአግባቡ ለመረዳት፤ በምዕራፎቹ የተጠቀሱትን “እንፍጠር” እና “እንሥራ” የሚሉትን ሁለት ጠቃሚ ቃላት ልዩነት በግልጽ መረዳት ያስፈልጋል። በምዕራፍ 1 የሰፈሩ ሦስት ጥቅሶች እነዚህን ልዩነቶች ያሳዩናል።

እግዚአብሔር ሰውን በመልካችን በአምሳላችን እንሥራ፤ በባህር አሶች፤ በሰማይ ወፎች፤ በከብቶች፤ በምድር ሁሉ ላይ፤ እንዲሁም በምድር በሚሳቡ ፍጡራን ሁሉ ላይ ሥልጣን ይኑራቸው አለ። ስለዚህ እግዚአብሔር ሰውን በራሱ መልክ ፈጠረው። በእግዚአብሔር መልክ ፈጠረው። ወንድና ሴት አድርጎ ፈጠራቸው። እግዚአብሔር ብዙ ተባዙ ምድርን መሰብሰብ፤ ግዚትም የባህርን አሳዎች፤ የሰማይን ወፎች እንዲሁም በምድር ላይ የሚንቀሳቀሱትን ህያዋን ፍጡር ሁሉ ግዟቸው፤ ብሎ ባረካቸው።” (ዘፍ 1፥26-28 አዲሱ መደበኛ ትርጉም)።

በቁጥር 1 እና 27 “ተፈጠሩ” ለሚለው ቃል የዕብራይስጡ አቻ ቃል “ባራ” የሚል ሲሆን፤ በቁጥር 26 ላይ እንስራ ለሚለው ቃል አቻ ቃሉ “አስአህ” የሚል ሆኖ እናገኛለን። በዘፍጥረት የመጀመሪያዎቹ ሁለት ምዕራፍ ውስጥ በጠቅላላው “ባራ” የሚለው

ቃል ለባት ጊዜ የተጠቀሰ ሲሆን፤ “አስአህ” የሚለው ቃል ግን አሥር ጊዜ ተጠቅሷል። ምንም እንኳን እነዚህ ሁለት ቃላት በተወሰነ ደረጃ አንዳቸው አንዳቸውን እየተከተሉ በተለዋዋጭነት በጥቅም ላይ የዋሉ ቢሆንም በትርጉሞቻቸው ላይ ግን መሠረታዊ የሆነ ግልጽ ልዩነት እናስተውላለን። “ባራ” ማለት ከምንም ነገር ውስጥ አውጥቶ ለአንድ ነገር ቅርጽ መስጠት ነው። ፍጹማዊ በሆነ ስሜቱ ፍጥረትን የሚያመለክት ከመሆኑም በላይ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ከእግዚአብሔር ጋር ተያይዞ የተነገረ ቃል ነው። ምክንያቱም እርሱ ብቻ ነው ከምንም ነገር ውስጥ አንዳች ነገር መፍጠር የሚችል። ገና ከመጀመሪያው እግዚአብሔር ብቻውን ነበር፤ አንዳች ነገር አልነበረም። ከዚህ ባዶነት ውስጥ እግዚአብሔር እንዲሆኑ በመፍቀድና ህልውና እንዲኖራቸው በመናገር በቀላሉ ለማይንና ምድርን ፈጠረ። እንግዲህ “ባራ” የሚባለው ይህ ነው።

በሌላ በኩል አስአህ ማለት ለአንድ ለነበረ ነገር ቅርጽን መስጠት ነው። በቁጥር 26 ከተጠቀሰው በተጨማሪ አስአህ፤ በእግዚአብሔር የተደረገውን ጠፈር (1፥7)፤ ፀሐይና ጨረቃን (1፥16) የምድር አራዊትን (1፥25)፤ ምድርንና ሰማይን (2፥4) እንዲሁም የወንድ ረዳት የሆነችውን ሴት መፈጠር ለማመልከት ተጠቅሷል።

በእነዚህ “ባራ” እና “አስአህ” በተሰኙት ሁለት ቃላት፤ በእግዚአብሔር የመፈጠር ሥራ ውስጥ ሁለት የተለዩ አቅጣጫዎችን እንመለከታለን። ይህም የአንድን ነገር ከባዶ ውስጥ መፈጠርና አስቀድሞ ከተፈጠረ ቀስ አካል ውስጥ ሌላ ነገርን የመፍጠር ሂደት ነው። በየትኛውም አቅጣጫ ይሁን መርሁ ግን አንድ ነው፤ እግዚአብሔር የሚፈጥረው በመናገር ነው።

በዘፍጥረት ምዕራፍ አንድ ውስጥ “እግዚአብሔርም አለ . . .” የሚል ቃልና ቃሉንም ተከትሎ የተለየ የመፈጠር ሂደት ሲከናወን እንመለከታለን። እግዚአብሔር ይሁን ብሎ የሚፈጥር አምላክ ነው። ነገሮችን የሚያከናውነው በመናገር ነው። ቃላት ሃሳብን፤ ያልተገለጠውን ውስጣዊ ሀሳብ የሚገልጡ ናቸው። ስለዚህ ሀሳብ ያልተነገረ ቃል ነው።

የእግዚአብሔር ቃል ሃሳቡን የሚገልጥ ነው። እግዚአብሔር ከመናገሩ በፊት ያስባል። እግዚአብሔር አንድ ነገር ከመናገሩ በፊት፤ አስቀድሞ ያንን ነገር አስቦታል። ምንም ነገር ከማድረጉ

በፊት፤ የሚያደርገው ነገር ምስል ወይም ሰዕል በእርሱ ዘንድ አለ። በመጀመሪያው፤ ስለሚፈጥሩባቸው ነገሮች ሁሉ ያሰበውን ሀሳብ በመተግበር እግዚአብሔር ነገሮችን ፈጥሯል። ማንኛውም ህልውና ያገኘ ነገር ሁሉ አስቀድሞ በእግዚአብሔር ሀሳብ ውስጥ የነበረ ነው።

በመጀመሪያው፤ ስለሚፈጥሩባቸው ነገሮች ሁሉ ያሰበውን ሀሳብ በመተግበር እግዚአብሔር ነገሮችን ፈጥሯል።

በዘፍጥረት መጽሀፍ የመጀመሪያው ምዕራፍ እንደ ተገለጸው እግዚአብሔር እንደ ነገር “ለማድረግ” እስከህ ሲዘጋጅ፤ አስቀድሞ “ለፈጠረው” ነገር-ባራ ይናገራል። እናም ከተናገረው ከዚያ ነገር ውስጥ እግዚአብሔር ያቀደው ነገር ይወጣል። ይህንን በምሳሌ ለማስረዳት፤ እግዚአብሔር ምድርን በአትክልቶች ለመመላት በፈለገ ጊዜ፤ እግዚአብሔር የተናገረው ለምድር ነው።

“እግዚአብሔርም ምድርን ዘር የሚሰጥ ሣርንና ቡቃያን በምድርም ላይ እንደወገኑ ዘሩ ያለባትን ፍሬን የሚያፈራ ዛፍን ታብቅል አለ። እንዲሁም ሆነ። ምድርም ዘርን የሚሰጥ ሣርንና ቡቃያን እንደወገኑ ዘሩም ያለበትን ፍሬን የሚያፈራ ዛፍን እንደወገኑ አበቀሰች። እግዚአብሔር ያ መልካም እንደሆነ አየ።” (ዘፍ 1፡11-12)።

ጌታ በሰማይ ላይ ከዋክብት እንዲሆኑ በፈለገ ጊዜ፤ ለሰማያት ተናገረ። “ቀንና ሌሊትን ይለዩ ዘንድ ብርሃናት በሰማይ ጠፈር ይሁኑ” (ዘፍ 1፡14)፤ በባህር ውስጥ አሳዎች እንዲኖሩ በፈለገ ጊዜ ለውሃው ተናገረ። “ውሃ ህያው ነፍስ ያላቸውን ተንቀሳቃሾች ታስገኝ...” (ዘፍ 120)፤ የምድር አራዊት እንዲኖሩ በፈለገ ጊዜ እንደገና ለምድር ተናገረ፤ “ምድርም ህያዋን ፍጥረታት እንደ ወገኑ እንስሳትንና ተንቀሳቃሾችን የምድር አራዊት እንደ ወገኑ ታውጣ...” (ዘፍ 1፡24)።

የፍጥረት መሠረታዊ መርህ ከሆኑት ነገሮች አንዱ፤ የተፈጠሩት ነገሮች ሁሉ ለቀጣይ ህይወት አስፈላጊ የሆነውን ነገር የሚያገኙት ከተፈጠሩበት ነገር መሆኑ ነው። ዕጽዋትና እንስሳት ለህይወት አስተማማኝ የሆነውን ነገር ለማግኘት መጠጊያቸው ምድር ነች፤ ምክንያቱም ከምድር ተገኝተዋል። አሳዎች የህይወት ዋስትናቸው ውሃ ነው፤ ምክንያቱም የተገኙት ከዚያ ነው።

ህያው የሆነውን የሰውን ፍጥረት ስንመለከት ግን ታሪኩ ለየት ያለ ነው። የዘፍጥረት መጽሐፍ የመጀመሪያው ምዕራፍ ግልጽ እንዳደረገው፤ ቢያንስ በሦስት ምክንያቶች ከሌሎች ፍጥረታት አፈጣጠር ይልቅ የሰው ልጅ አፈጣጠር የተለየ ነው። በመጀመሪያ፤ የሰውን መፈጠር ለማመልከት ሁለቱም “ባራ” እና “እስከህ” የሚሉት ቃላት በተለያዩ ስፍራ ተጠቅለዋል። ይህ ምናልባትም በክፊል ሁለቱ ቃላት እንድን የተወሰነ ነገር ለማመልከት በተለዋዋጭነት ገብተው በመሆኑ ሊሆን ይችላል፤ ነገር ግን ከዚህ የተለየ ነገር እንዳለ አምናለሁ። እጅግ በጸና አውነታዊ እይታ፤ ሰው የተፈጠረም የተደረገም ነው። እግዚአብሔር “ሰው” ብሎ የጠራቸውን መንፈሳዊ ህልውናዎች ፈጠረ “ባራ”፤ በመቀጠልም ወንድና ሴት የሆኑት አካላት በውስጡ የሚያድሩበትን ፍጥረታዊ “ቤት” ከምድር አፈር አበጃቸው “እስከህ”።

ይህ ወደ ሁለተኛው ነጥብ ያመጣናል። እግዚአብሔር ሰውን ለመፍጠር ሲዘጋጅ፤ ተክሎችና እንስሳት በተፈጠሩ ጊዜ እንዳደረገው ለምድር አልተናገረም፤ ወይም ከዋክብት እንዲኖሩ በፈለገ ጊዜ እንዳደረገው ለጠፈር አልተናገረም። እግዚአብሔር ሰውን ለመፍጠር በተዘጋጀ ጊዜ የተናገረው ለራሱ ነበር። “እግዚአብሔር አለ ሰውን በመልካችን እንደ ምሳሌያችን እንፍጠር እግዚአብሔርም ሰውን በመልኩ ፈጠረ፤ በእግዚአብሔር መልክ ፈጠረው፤ ወንድና ሴት አድርጎ ፈጠራቸው” (ዘፍ 1፡26-27)። እግዚአብሔር መንፈስ ስለሆነ፤ ለራሱ በተናገረበት ጊዜ ከእርሱ የወጣው እንዲሁ መንፈስ ነበር። እንደ ሰብአዊነታችን፤ እኛ መንፈሳዊ ህልውናዎች ነን፤ በመሆኑም ከሌሎች የእግዚአብሔር ፍጥረታት ሁሉ የሚለዩን ይሄ ነው። እርግጥ ነው መላእክት መንፈሳዊ ህልውናዎች ናቸው፤ ይሁን እንጂ እንደኛ አይደሉም፤ ይህ ደግሞ ወደ ሶስተኛው ነጥብ ይወስደናል።

እንደ ሰብአዊነታችን፤ እኛ መንፈሳዊ ህልውናዎች ነን፤ በመሆኑም ከሌሎች የእግዚአብሔር ፍጥረታት ሁሉ የሚለዩን ይሄ ነው።

እግዚአብሔር የፈጠረን በመልኩ ነው። መጽሐፍ ቅዱስ በየትኛውም ሥፍራ ይህንን ገለጻ ስለመላእክት ወይም ስለ ሌሎች ፍጥረታት አልተናገረም። ከእግዚአብሔር ፍጥረቶች ሁሉ በእግዚአብሔር መልክና እንደምሳሌውም የተፈጠርን ሰዎች ብቻ ነን። በእግዚአብሔር መልክ የተፈጠርን መንፈሳዊ ህልውናዎች

በመሆናችን፤ እኛ የተለያዩ ነን። እግዚአብሔር የፈጠረን እርሱን እንድንመስል አድርጎ ነው።

የእግዚአብሔርን ፍቅር ለመቀበል ተፈጥረናል

እዚህ ላይ የተዘወተረ ጥያቄ ይነሳል፤ “እግዚአብሔር ለውን ለምን ፈጠረ?” እግዚአብሔር ሁሉን በሁሉ፤ ራሱም ሙሉ የሆነ ከሆነ፤ በመልኩና በምስሉ መንፈሣዊ ህልውና ያለውን ፍጥረት ለመፍጠር ምን አነሳሳው? መልሱ የሚገኘው “ፍቅር” በሚለው ቃል ውስጥ ነው። ይህን ሃሳብ ላብራራው።

እግዚአብሔር ለእኛ ራሱን የገለጠው በተለያዩ መንገድ ነው፤ ይሁን እንጂ በተለይ የተገለጸው በቃሉ ማለትም በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ነው። እያንዳንዱ ገጽ ስለ ማንነቱና ስለ ባህሪያቱ በርካታ ነገሮች ይነግሩናል። እርሱ ቅዱስ፤ ጸድቅ እና ፍጹም ነው። እርሱ ሁሉን ቻይ፤ ሃያልና ብርቱ ነው። እግዚአብሔር በሁሉም ሥራ በአንድ ጊዜ የሚገኝ፤ ሁሉን ማድረግ የሚችልና ሁሉን የሚያውቅ ነው። እርሱ ታማኝ ነው። እግዚአብሔር እንዲህና ከዚህም በላይ ነው። እግዚአብሔር ሁሉ በሁሉ የሆነ፤ በራሱ ብቁ የሆነ፤ ምንም ነገር የማይፈልግና ማንም ጉድለቱን የማይሞላለት ነው። ሁሉን በሁሉ በመሆኑም እግዚአብሔር “ሙሉ” ነው፤ ይህም እግዚአብሔር “ብቻውን” መሆኑ የሚገልጥበት ሌላው መንገድ ነው። ይህ ማለት እግዚአብሔር እኩያ የሌለው የተለየ ነው፤ እንደርሱ የሚመስል ማንም የለም ለማለት ነው።

መጽሐፍ ቅዱስ እግዚአብሔር ፍቅር እንደሆነ ይናገራል፤ ችግር ካልነው ችግሩ የሚነሳው እዚህ ስፍራ ነው። እግዚአብሔር ብቻውን ነው ብለናል እንደገናም እግዚአብሔር ፍቅር ነው ብለናል፤ ይሁንና ፍቅር ብቻውን ሊኖርም፤ ሙሉ ሊሆንም አይችልም። ፍቅር ሙሉ እና ውጤታማ እንዲሆን ከተፈለገ የሚወደደው አንድ ነገር ያስፈልጋል። ፍቅር በባህሪው ራሱን የሚገልጽ ነው፤ በመሆኑም ራሱን የሚገልጥበት አንድ ነገር መኖር አለበት። ራሱንም ለመግለጽ ራሱን መስጠት አለበት። በዚህ ምክንያት ፍቅር ተቀባይ ሊኖረው ይገባል።

በመጀመሪያው እግዚአብሔር ሁሉን በሁሉ የሆነ ብቻውን ያለ ነበረ። እርሱ ፍቅር ነበረ፤ እንደ ፍቅርነቱ ደግሞ መስጠት ይፈልግ ነበረ፤ ይሁን እንጂ የሚለጠው ማንም ተቀባይ አልነበረም። መጽሐፍ ቅዱስ እግዚአብሔር ሥላሴዎች እንደሆነ ይገልጻል።

ራሱን በሦስት የተለያዩ ስብእናዎች የሚገልጥ አንድ አምላክ ነው። አብ፤ ወልድ፤ መንፈስ ቅዱስ። በዚህ ሦስትነት ውስጥ ፍጹም የሆነው የእግዚአብሔር ፍቅር ያለማቋረጥ ራሱን እየገለጸ ይኖራል። ምንም እንኳን ዘላለማዊ የሆነው የእግዚአብሔር ፍቅር ሁልጊዜም ራሱን ሊሰጥ ቢፈልግም፤ ብቻውን ስለነበርና ማንም ስላልነበረ፤ እግዚአብሔር ይህንን ፍቅር የሚቀበል ለራሱ ማዘጋጀት ነበረበት።

እግዚአብሔር ፍቅር ነው፤ ፍቅር ደግሞ መስጠትን ይፈልጋል፤ መስጠትም ለጭውን የሚመስል ተቀባይ ይፈልጋል። ያንን ተቀባይ እውን ለማድረግ እግዚአብሔር ለራሱ ተናገረ፤ “ሰውን በመልካችን እንደ ምሳሌያችን እንፍጠር እግዚአብሔርም ሰውን በመልኩ ፈጠረ፤ በእግዚአብሔር መልክም ፈጠረው ወንድና ሴት አድርጎ ፈጠራቸው” (ዘፍ 1፡26-27)።

እንደ እግዚአብሔር መልክ መፈጠር ማለት፤ ሌሎች ነገሮችንም ጨምሮ እግዚአብሔር መንፈስ እንደሆነ ሁሉ እያንዳንዳችን መንፈሳዊ ህልውና ሆነን መፈጠራችን ነው። በመንፈሳችን ጾታ የለንም፤ ምክንያቱም መንፈስ ጾታ የለውም። እግዚአብሔር የፈጠረን የእርሱን ፍቅር እንቀበል ዘንድ እንደ እርሱ መንፈሳዊ ህልውና ያለን አድርጎ ነው። ከዚያ ቀጥሎ ነው ምድርንና በእርሱ ያለውን ማንኛውንም እንቅስቃሴ መግዛት እንችል ዘንድ ጉልህ ጾታዊ ልዩነታችን የተገለጸበትን ፍጥረታዊ አካላችንን የሠራው። መንፈሳዊ ህልውና ያለን ሆነን የተፈጠርነው የእግዚአብሔርን ፍቅር ለመቀበል አላማ ነው። ወንድና ሴት ሆነን የተፈጠርነውም በአንድነት ሆነን የተፈጠሩትን እንድንገዛና የእግዚአብሔር ረዳቶች እንሆን ዘንድ ነው።

መንፈሳዊ ህልውና ያለን ሆነን የተፈጠርነው የእግዚአብሔርን ፍቅር ለመቀበል ዓላማ ነው። ወንድና ሴት ሆነን የተፈጠርነውም በአንድነት ሆነን የተፈጠሩትን እንድንገዛና የእግዚአብሔር ረዳቶች እንሆን ዘንድ ነው።

እግዚአብሔር የወደደን እርሱ ፍቅር በመሆኑና ራሱንም በመውደድ ባህሪው መግለጽ ስለፈለገ ነው። እግዚአብሔር የወደደን የፈጠረን ለዚህ ዓላማ በመሆኑ ነው። እግዚአብሔር የወደደን የእርሱን ፍቅር ለመቀበል ከመላእክትም ይሁን ከሌሎች ፍጥረታት መካከል እርሱን የሚመስል ማንም ስለሌለ ነው። ተቀባዩ የገድ ሰጭውን መምሰል አለበት። በመልኩና እንደ ምሳሌውም

የተፈጠርን እኛ ብቻ ነን። ሰውን እግዚአብሔርን የምንመስል እኛ ብቻ ነን። ስለዚህም የእርሱን ታላቅ ፍቅር ለመቀበል ብቃት ያለን እኛ ብቻ ነን።

እግዚአብሔር ከእኛ በቀር የሚወደው ሌላ የለውም። ስዚህ ነው መጽሐፍ ቅዱስ እግዚአብሔር ለምን እንደወደደን በጭራሽ የማይነግረን። ለምን የሚባል ነገር የለም። እግዚአብሔር የወደደን ስዚህ ዓላማው ስለፈጠረን ነው። ከጅምር እስከጭርሱ የወደደን በመሆኑ እግዚአብሔር እንዲወደን እኛ የምናደርገው ነገር የለም።

ጳውሎስ በሮም ለሚገኙ አማኞች በፃፈው የአዲስ ኪዳን መልዕክቱ እንዲህ ሲል ጽፏል። “ነገር ግን ገና ኅጢያተኞች ሳለን፤ ክርስቶስ ስለ እኛ ሞቷልና እግዚአብሔር ለእኛ ያለውን የራሱን ፍቅር ያስረዳል (ሮሜ 5+8)። ገና ኅጢያተኞች ሳለን እግዚአብሔር ይህን በሚያህል ፍቅር ከወደደን፤ ከዚያ ይበልጥ ይወደን ዘንድ እንዴት ሌላ ነገር ማድረግ እንችላለን? ለተነጣጠረ የእግዚአብሔር የፍቅር ቀስት ኢላማ ሆነን፤ ግልጽ በሆነው እይታው ውስጥ ሁላችን አለን።

እግዚአብሔር የወደደን ስዚህ ዓላማ ስበፎጠረን ነው።

የሳተላይት ዲሾች ልዩ ልዩ ሞገዶችን ለመቀበል እንዲችሉ ተደርገው እንደተሰሩ ሁሉ የእኛም ስሪት እንዲሁ የእግዚአብሔርን ፍቅር መቀበል እንዲችሉ ተደርጎ የታቀደ ነው። እግዚአብሔር የፈጠረን ስዚህ ነው። እግዚአብሔር ለሚወዳቸው ለእነርሱ እጅግ ይቀናል፤ እናም ከእነርሱ ጋር ያለው ግንኙነት ቀጣይ እንዲሆን ማንኛውንም አስፈላጊ ነገር ሁሉ ያደርጋል። ሮሜ 5+8 ይህንን እውነት ያረጋግጥልናል። ኅጢያት ይህንን ፍቅር የመቀበል ብቃታችንን በበላሽብንና የግንኙነት መስመሩን በዳረጠብን ጊዜ፤ ግንኙነቱን ለማስተካከልና ለማደስ እግዚአብሔር ልጁን ላከ።

እግዚአብሔር ዘር ዳፈርጋል

እግዚአብሔር ሰውን የፈጠረው ፍቅሩን እንዲቀበል ነው። ፍቅር ራሱን የሚገልጸው በመስጠት ውስጥ ነው። በራሱ ፍቅር ተነሳሽነት እግዚአብሔር ወንድና ሴት አድርጎ ለፈጠረው ሰው ምድርን እንዲገዛ ሰጠታን ሰጠ። የእግዚአብሔር እቅድ በምድር ላይ የተፈጠረው ሁሉ ለሰው ይገዛ ዘንድ ነበር። ሁሉን ከሚገዛ ከእግዚአብሔር እጅ በታች፤ ምድር የሰው ግዛትና መንግስቱ ትሆን ዘንድ የተሰጠች ነበረች።

በዚህ መንገድ ግን ነገሮች መስመራቸውን ጠብቀው መሄድ አልቻሉም። በዚያ በወደቀው መልአክ፤ የእግዚአብሔር እና የሰው የጋራ ጠላትና ፈታኝ በሆነው በሰይጣን ተገፋፍተው በልጅነት መብታቸው የተሰጣቸውን ምድርን የመግዛት ስልጣን፤ ጊዜያዊ ስሆንና የተሣሣተ ራስን በመግዛት ለሚገኝ ደስታ “የተከሰከለውን ፍሬ” በመብላታቸው አሣልፈው ሸጡ። አንዳች ተቃውሞ ባለማሳየታቸው ትክክለኛ ስፍራቸው በሰይጣን በሀይል ተነጠቀ፤ እርሱም በምድር የገዢነት ዙፋን ላይ ህጋዊ ባልሆነ መንገድ ሥልጣን አገኘ።

ይህ ሁኔታ ግን እግዚአብሔርን አላስደነቀውም። ይህ እንደሚሆን ያውቅ ነበር። ውዲያውኑ ገና ከአለም ፍጥረት በፊት አስቀድሞ ያዘጋጀውን እቅድ፤ ይሄውም እቅድ ልጁን ኢየሱስ ክርስቶስን በሰው ምሳሌ ወደ ዓለም በመላክ፤ ለሰው ዘር ተህድሶን በማምጣት ሰውን ወደቀደመው ምድርን የመግዛት ስልጣኑ የመመለስና ወደ እግዚአብሔር ፍቅር ህብረት እንደገና የመቀላቀል እቅድ ነው። ይህንና የእግዚአብሔር ልጅ ይህን እቅድ ለመፈጸም ሰው መሆን ለምን አስፈላጊው? እግዚአብሔር በቀላሉና በቀጥታ ራሱ ጣልቃ በመግባት ወዲያውኑ ነገሮችን ለምን አላስተካከለም? ስዚህ የምንሰጠው መልስ ስለ አገዛዝ ወዳለው አጠቃላይ ጉዳይ ወደ ጌላ ይመልሰናል።

እግዚአብሔር አንድ ጊዜ ለሰው ምድርን የመግዛት ስልጣን የሰጠው በመሆኑ፤ ሰይጣን እንዳደረገው ይህን ስልጣን በሃይል ስልጠቀመውም። የእግዚአብሔር ሰጠታ ተመልሶ የሚወሰድ አይደለም። እግዚአብሔር ከቃሉ ጋር የሚራመድ በመሆኑ ያለውን ሁሉ ያደርገዋል። የእግዚአብሔር ቃል ከሰው ድርጊት አንጻር የሚለዋወጥ ሳይሆን በራሱ የቆመ ነው። መጽሀፍ ቅዱስ ደግሞ ደጋግሞ ይህንን እውነት ያረጋግጥልናል። እግዚአብሔር በፀጋው ሰጠታና በመጥራቱ አይጸጸትም (ሮሜ 11+29)። እግዚአብሔር ምንም ነገር ይሰጥ መልሶ ሊወሰድ ቃሉን አያጥፍም።

“የእግዚአብሔር ምክር ግን ለዘላለም ይኖራል፤ የልቡም ህሳብ ስልጅ ልጅ ነው” (መዝ (33)፥11)።

እግዚአብሔር አንድ ጊዜ ካቀደ፤ ያ እቅድ ለዘላለም ነው። እግዚአብሔር የሰው ልጅ ምድርን እንዲገዛ ያቀደውን የመጀመሪያ እቅድ በጭራሽ አይሰውጠውም።

“ሣሩ ይደርቃል አበባውም ይረግፋል፤ የአምላካችን የእግዚአብሔር ቃል ግን ለዘላለም ፀንታ ትኖራለች” (ኢሣ 40፥8)።

እግዚአብሔር አንድ ጊዜ ተናገረ ማለት፤ ተናገረ ማለት ነው!

“ከአፌ የሚወጣው ቃሌ እንዲህ ይሆናል፡ የምሸውን ያደርጋል የላከሁትንም ይፈጽማል እንጂ ወደ እኔ በከንቱ አይመለስም” (ኢሳ 55፥11)።

እግዚአብሔር የሚናገረው ቃል ሁሉ ይፈጽማል።

እግዚአብሔር ለሰው ምድርን እንዲገዛት ሰልጣን ሊለጥ፤ የሰጠው መሠረታዊ ነገር በዚች ፕላኔት ውስጥ የሚካሄዱትን ማናቸውንም እንቅስቃሴዎች እንዲቆጣጠር ነበር። ይህ በማንኛውም መንገድ ለአላዊነቱንና በጽንፈ ዓለሙ ሁሉ ላይ ያለውን የፈጣሪነት ጌትነቱን የሚነካ ነገር አይደለም። ይህ ማለት በቀላሉ ምንም እንኳን ምድርን ለመገዛት ሙሉ ህጋዊ መብት ያለው ቢሆንም፤ በምድር ላይ ያለው ይህን ሥልጣኑን በራሱ ፈቃድ መገደብ መረጠ ማለት ነው። ይህን ሥልጣኑን መጠቀም ከፈለገ የሰውን ፍቃደኛ ትብብር ይጠይቃል።

እግዚአብሔር ቃሉን ያከብራል። የሰው ዘር የተወለደበትን ፍቅር እንደገና እንዲያገኝና ከገጢያታችን ሁሉ ሊያጥበን እግዚአብሔር ሰብአዊ የሆነ ዘር ፈለገ።

እግዚአብሔር ምድርን ለመገዛት ሙሉ ህጋዊ መብት ያለው ቢሆንም በምድር ላይ ያለውን ይህን ሥልጣኑን በራሱ ፈቃድ መገደብ መረጠ ማለት ነው። ይህን ሥልጣኑን መጠቀም ከፈለገ የሰውን ፍቃደኛ ትብብር ይጠይቃል።

በዚህ ምክንያት ነው እግዚአብሔር አብርሃምን የጠራው። እርሱና ሚስቱ ሣራ አንድ ልጅ እንኳን ባልነበራቸውና ዕድሜያቸውም ልጅ ለመውለድ ከተላለፈ በኋላ በልጅ ሊባርከው የተሰፋን ቃል ሰጠው። እግዚአብሔር በአቀደው ጊዜ ውስጥ ዘሩን ወደ ዓለም ለማምጣት፤ ዘሩን የሚሸከሙና በነፃነት የሚሠራባቸው ሰዎች ያስፈልጉት ነበር።

የአብርሃምና የሣራ የቃል ኪዳን ልጅ የሆነው ተዓምራዊ ህፃን ይሰህቅ ተወለደ። እርሱም መንትያ የሆነ የራሱን ልጆች ያዕቆብንና ኡሣውን አፈራ። ያዕቆብም እስራኤል ተብለው

ለመጠራት ወደ አሥራ ሁለት ነገድነት ያደጉ የእስራ ሁለት ወንዶች ልጆች አባት ሆነ።

ከያዕቆብ ልጆች አንዱ የሆነው ይሁዳ ንጉስ ዳዊት የተገኘበት ዘር ነው። ኢየሱስ በሰጋ የተገኘባቸው ማርያምና ዮሴፍ ሁለቱም ደግሞ ከዳዊት ሥርና ዘር ናቸው። ከአብርሃም እስከ ማርያም ድረስ ያለው ይህ የዘር ሃረግ፤ ልጁ ኢየሱስ ህጋዊ በሆነ መንገድ ወደ እለም እንዲገባ እግዚአብሔር ይፈልግ የነበረውን ሰብአዊ የዘር ሃረግ ለጥተዋል።

ከመጽሐፍ ቅዱስ እውነታዎች ውስጥ አንዱ፤ እግዚአብሔር በምድር ላይ አንዳች ነገር ለማድረግ ሲዘጋጅ፤ ሁልጊዜም የሚሠራው ለእርሱ መልስ ለመስጠት ፈቃደኛ በሆነ፤ በጠራው ወይም በጠራቸው ሰዎች ውስጥ ነው። እግዚአብሔር በምድር ላይ ለሚያደርገው ነገር ሰዎች የሚያሳዩት ተሳትፎ ቁልፍ ጉዳይ ነው። እግዚአብሔር እስራኤልን ከግብጽ ለማውጣት ሲዘጋጅ ሙሴን ጠራው። ህዝቡን እስራኤልን ከምድያማውያን እጅ ሊታደጋቸው በፈለገ ጊዜ ጌዳዮንን ጠራው። እግዚአብሔር በማይታዘዙት ህዝብ ላይ እንደሚፈርድባቸው ሊያስጠነቅቅ በፈለገ ጊዜ ኤልያስን፤ ኢሳያስን፤ ኤርምያስን፤ አሞጽንና ሌሎች ነብያትን ጠራ። እግዚአብሔር ልጁን ወደ ዓለም ለመላክ በፈለገ ጊዜ፤ በገጠር ትኖር የነበረችውን ትሁት የሆነች ድንግል ማርያምን እናት ትሆነው ዘንድ መረጠ። ኢየሱስ ክርስቶስ የመዳን ወንጌሉን መልዕክት ወደ ዓለም ሁሉ ለመላክ በተዘጋጀ ጊዜ ወንዶችንና ሴቶችን ጠራ-በተክርሰተያን! ቀባቸው ለተልዕኮም ሾማቸው።

ይህ ምሳሌ የሚነግረን እግዚአብሔር የሚሠራበትን ለማመን የሚያስቸግር መርህ ነው። ያለ እግዚአብሔር አንዳች ልናደርግ አንችልም፤ እግዚአብሔርም ያለ እኛ ላይሠራ ይችላል። እግዚአብሔር በምድር ላይ ሊያደርግ ላቀደው ነገር ሁሉ፤ አስቀድሞም እንዲገዛት ሰልጣን ከሰጣቸው ጋር በጋራ ለመሥራት ይስማማል።

ከዚህ የሚበደጥ ፍቅር የለም

እግዚአብሔር ለእኛ ያለው ፍቅር እንዴት ታላቅ ነው? የፍቅሩ ታላቅነት ልክ ደግሞ፤ ገና ገጢያተኞች ሳለን፤ ገናም ለእርሱ ጠላቶች ሆነን ሳለን፤ ገጢያት የማያውቀውን ልጁን ኢየሱስ ክርስቶስን ልኮ ስለ ገጢያታችን እስከ ሞት አላልፎ እስከመስጠት የሚደርስ ነው። በዚህም እንደገና ወደ እግዚአብሔር የፍቅር

ሀብረት ተቀላቀልን። ከወደደንም ከትልቅ ፍቅሩ የተነሣ፤ በራሳችን ልናደርገው የማንችለውን ይህንን ታላቅ ሥራ ሠራልን። ከሰው የተወለደውን ፍቅሩን እንደገና ሰሰው ለመመለስ እግዚአብሔር የማያደርገው ነገር የለም፤ አድርጎም አሳይቷል።

እስኪ በኤፌሶን ይኖሩ ለነበሩ ለማኞቹ ጳውሎስ የጻፈውን ይህን የአዲስ ኪዳን መልዕክት እንመልከት፤ “በበደላችሁና በገጢያታችሁ ሙታን ነበራችሁ . . . ነገር ግን እግዚአብሔር በምሕረቱ ባሰጠጋ ስለሆነ፤ ከወደደን ከትልቅ ፍቅሩ የተነሣ፤ በበደላችን ሙታን እንኳን በሆንን ጊዜ ከክርስቶስ ጋር ሕይወት ሰጠን፤ በፀጋ ድናችኋልና (ኤፌ 2+1፤ 4-5)።

ክርስቶስ ኢየሱስ ይህን ያከናወነው እንዴት ነው? የእግዚአብሔር ልጅ ለሆነው ለእርሱ የነበረው ብቸኛ መንገድ የሰውን ስጋ ለብሶ የሰው ልጅ መሆን ነበር። እኛ እርሱን እንመስል ዘንድ እኛን መሆን ተገባው። ኢየሱስ ክርስቶስ ያከናወነውን ይህን ሥራ የዕብራውያን መልዕክት ፀሐፊ የገለጸው እንዲህ ነው። “ነገር ግን በእግዚአብሔር ፀጋ ስለሰው ሁሉ ሞትን ይቀምስ ዘንድ ከመላእክት ይልቅ በጥቂት እንሰ የነበረውን ኢየሱስን ከሞት መከራ የተነሣ የክብርና የምስጋና ዘውድ ተጭኖ እናየዋለን . . . እንግዲህ ልጆቹ በሥጋና በደም ስለሚካፈሉ እርሱ ደግሞ በሞት ላይ ሰልጣን ያለውን በሞት እንዲሸር፤ ይሄውም ዲያብሎስ ነው። በሕይወታቸውም ሁሉ ስለሞት ፍርሃት በባርነት ይታሠሩ የነበሩትን ሁሉ ነፃ እንዲያወጣ በስጋና በደም እንዲሁ ተካፈሉ። የአብርሃምን ዘር ይዟል እንጂ የያዘው የመላእክትን አይደለም። ስለዚህ የህዝብን ንጢያት ለማስተሠረድ ለእግዚአብሔር በሆነው ነገር ሁሉ የሚምርና የታመነ ሊቀካህናት እንዲሆን በነገር ሁሉ ወንድሞቹን ሊመስል ተገባው” (ዕብ 2+9፤ 14-17)።

ከዚህ ይልቅ ፍቅር የሚገልጥበት ሌላ መንገድ የለም። ኢየሱስ ክርስቶስ እራሱ እንዲህ አለ፤ “ነፍሱን ስለወዳጆቹ አላልፎ ከመስጠት ይልቅ፤ ከዚህ የሚበልጥ ፍቅር ለማንም የለውም” (ዮሐ 15፤ 13)። እግዚአብሔር ልጁን ኢየሱስ ክርስቶስን ያድነን ዘንድ የላከው ስለወደደን ነው። ኢየሱስ ክርስቶስ በፈቃዱ የሞተልን ስለወደደን ነው። የእግዚአብሔር ፍቅር ዘላለማዊ የሆነ ፍቅር ነው፤ በፋጽም አይጠፋም አያረጅም። ፈጽሞ እንዲህ ሊሆን አይችልም፤ ምክንያቱም ፍቅር የራሱ የእግዚአብሔር ባህሪ ነው።

እግዚአብሔር ፍቅር ነው፤ ፍቅርም የሚለጥ ነው። ስዚህ ነው እግዚአብሔር የእርሱን ፍቅር እንድንቀበል የፈጠረን። ፍቅርም ሙሉ ይሆን ዘንድ ተቀባዩ ሰጭውን ይመስል ዘንድ ይገባዋል። እና የተፈጠርነው በእግዚአብሔር መልክና እንደ ምሳሌውም ነው። እርሱ መንፈስ እንደሆነ ሁሉ እኛም መንፈስ ነን። እግዚአብሔር ፍቅር እንደሆነ ሁሉ እኛም ፍቅር ነን። የእግዚአብሔር ፍቅር መቀበል የምንችል ሆነን ተሠርተናል፤ ይልቁንም መልስን እርሱን እንድንወደውና እንዲሁ ሌሎችን ደግሞ እንድንወድ።

መርሆዎች

1. እግዚአብሔር የሚፈጥረው በመናገር ነው።
2. እግዚአብሔር ሰውን ለመፍጠር በተዘጋጀ ጊዜ የተናገረው ለእራሱ ነው።
3. እግዚአብሔር ሰውን እንደ መልኩ ፈጠረው።
4. እግዚአብሔር ፍቅር ነው።
5. ፍቅር ሙሉ ይሆን ዘንድ መስጠት ያስፈልገዋል። ስለዚህም ምክንያት ፍቅር ተቀባይን ይፈልጋል።
6. ፍቅር ተግባሩን በትክክል ይፈጽም ዘንድ ተቀባዩ ሰውን ሊመስል የግድ ነው።
7. እግዚአብሔር ሰውን የፈጠረው የእርሱን ፍቅር እንዲቀበል ነው።
8. እግዚአብሔር ሰው ምድርን እንዲገዛት ስልጣን ሲሰጥ፤ የሰጠው መሠረታዊ ነገር በዚች ፕላኔት ውስጥ የሚካሄዱትን እንቅስቃሴዎች ሁሉ እንዲቆጣጠር ነበር።
9. እግዚአብሔር የጠፋበትን የእርሱን ፍቅር (ይሄውም የሰው ዘር ነው) እንደገና መልሶ ለማግኘትና ከሀጢያታችንም ሊታደገን፤ ስብአዊ ዘር ፈለገ።
10. ያለ እግዚአብሔር አንዳች ልናደርግ አንችለንም፤ ያለ እኛም እግዚአብሔር ላይደርግ ይችላል።

ምዕራፍ ሦስት

እግዚአብሔርን መውደድ

እግዚአብሔር ፍቅር ነው፤ ፍቅርም መስጠትን ይጠይቃል፤ ስለዚህም እግዚአብሔር ሰውን እንደ እርሱ መንፈሳዊ ህልውና ያለው አድርጎ ፈጠረው፤ በዚህም ምክንያት የሚወደውንና ፍቅርንም የሚሰጠውን እግኝቷል። እዚህ ስፍራ እንድትረዱ የምፈልገው “ሰው” ስል ብላጅቃላይ የሰውን ዘር ማለቱ እንደሆነ ነው፤ “ሰው” የሰው ዘር መጠሪያ። በዚህ እሳቤ “ሰው” ወንድም ሴትም ያልሆነ ነገር ግን መንፈስ የሆነ ነው፤ ምክንያቱም እግዚአብሔር መንፈስ ነውና።

ስፈጠረው ለዚህ መንፈስ ለሆነ ሰው እግዚአብሔር አስቀድሞ የሰጠው ነገር፤ ፍጥረታዊውን ዓለም ምድርን እንዲገዛ ነው። መንፈሳዊ ህልውና ፍጥረታዊ የሆነ እውነታን ሊገነዘበው ወይም ሊያደንቀው አይችልም፤ ምክንያቱም መንፈሳዊውና ፍጥረታዊ እጅግ በተለያየ ሁኔታ ውስጥ የሚገኙ በመሆናቸው ነው። ስለዚህ እግዚአብሔር የምድርን አፈር ወስዶ (ይህ የፍጥረታዊ ዓለም አካል ነው)፤ መንፈስ የሆነው ሰው ይኖርበት ዘንድ ልክ እንደ “ቤት” አድርጎ ፍጥረታዊ አካል አበጀ። ይህንን አካልም በልብ፤ በሳንባ፤ በስርዓተ ነርቭና በእምስቱ የሰሜት ህዋሳት በማየት፤ በማሸተት፤ በመቅመስ፤ በመዳሰስና በመስማት ሞላው። ስለዚህም የፈጠረው መንፈስ የሆነ ሰው ይገዛው ዘንድ የተሰጠውን ፍጥረታዊ ዓለም ሙሉ በሙሉ ይገዛውና ያደንቀውም ይችል ዘንድ ህጋዊ የሆነ ችሎታ አገኘ።

የተከናወነውን ነገር ስንመለከት፤ እግዚአብሔር ያበጀው የመጀመሪያው አካል በጾታው ወንድ ነበር። አዳም። ወንድ የሆነው ሰው እግዚአብሔር ከፍጥረት በፊት ብቻውን እንደነበር፤ እርሱም በራሱ አለም ውስጥ ብቻውን እንደ ሆነ በተረጋገጠ ጊዜ፤ እግዚአብሔር ከአዳም አካል አንድ ክፍል ወስዶ “ሴት” የሆነች አካል አበጀ፤ ይህም አካል መንፈስ ለሆነ ሰው ማደሪያ ሆነው። ከዚህ በኋላ ወንድና ሴት አንዳቸው በአንዳቸው ሙሉ የመሆንና ከእግዚአብሔር ጋር በማያቋርጥ ህብረት ውስጥ ደስታን አገኙ። አዳምና ሄዋን በመንፈሳቸው የተሟሉ ይሆኑ ዘንድ ከእግዚአብሔር በቀር ማንም አላስፈለጋቸውም። ወንድና ሴት በመሆናቸው ግን

ሙሉ ለመሆን አንዳቸው ለሌላቸው አስፈላጊዎች ናቸው። አሁን ላለነውም ለእኛ ነገሩ ሁሉ እንዲሁ ነው።

እግዚአብሔር እኛን የፈጠረበት ዋነኛው ምክንያት ይወደን ዘንድ ነው። ምድርን እንድንገዛት ለእኛ መስጠቱም የመጀመሪያው ስጦታ ነበር። የፈጠረን ሊወደን ነው፤ መውደዱንም ሊያረጋግጥልን ግዛትን ሰጠን። እና ነገሩ ሁሉ እንዲህ ከሆነ ሰው በምድር ላይ አላማው ምንድን ነው? በዚህ ያለነው በቃ በቀላሉ የተፈጠሩትን እየገዛን ልንኖር ብቻ ነው? አዳምና ሄዋን ይገዙት ዘንድ የተሰጣቸውን ፍጥረታዊ አለም ይገዙ ነበር፤ ይሁን እንጂ በተጨማሪም ከእግዚአብሔር ጋር ባላቸው ያልተቋረጠ ህብረት ይደሰቱም ነበር።

እኛ የእግዚአብሔር ፍቅር የምንቀበል ነን፤ ምክንያቱም ስንፈጠር ስሪታችን እንዲህ እንዲሆን ተደርጎ ነው። እንዲህም ብቻ ሳይሆን የተቀበልነውን ፍቅር መልሰን መስጠት እንድንችል አድርጎ ፈጥሮናል። ከእግዚአብሔር የመጣ ሁሉ እግዚአብሔርን የመሰለ ነው። እግዚአብሔር ፍቅር ስለሆነ፤ በመንፈሳችን እኛም እንዲሁ ፍቅር ነን፤ ምክንያቱም የተገኘነው ከእግዚአብሔር ነው። በምድር ላይ ያለንበት ቀዳማዊ አላማ የመግዛት ዓላማ አይደለም፤ ይልቁንም የእግዚአብሔርን ፍቅር ለመቀበልና መልሰንም እርሱን እንወድ ዘንድ ነው። የዌስት ሚኒስተር (በሎንደን የምትገኝ የመንግስት አስተዳደር ከተማ ናት) አጭር የአቋም የክርስትና እምነት መርህ መግለጫ የተባለ፤ የክርስትና እምነት መሠረታዊ እውነቶች ታዋቂ መግለጫ፤ “የሰው ትልቁ ግብ ለእግዚአብሔር ክብር መስጠትና በእግዚአብሔር ለዘላለም መደሰት ነው” ሲል ይናገራል። ይህ ውብና ታላቅ አስተዋይነት የተሞላበት በእግዚአብሔር እና በሰው መካከል ያለውን የፍቅር መቀባበል የሚያስረዳ አገላለጽ ነው።

በምድር ላይ የምንኖርበት ቀዳማዊ ስላማ የመግዛት ዓላማ ስደደስም፤ ደባቁንም የእግዚአብሔርን ፍቅር ለመቀበልና መስጠትም ስርዕሉን ስንወድ ዘንድ ነው።

ዋነኛና ቀዳሚው አላማችን እግዚአብሔርን መውደድ ነው። አንዳንድ ጊዜ ምድራዊ የሆነውን ነገር ስናግባበላለን እግዚአብሔር የተናገረውን እንዘነጋለን፤ “የመጀመሪያው ተግባራችሁ እኔን መውደድና ማምለክ ነው” ብሎ የተናገረውን እንዘነጋለን።

“አንድ የህግ አዋቂ ሊፈትነው፤ መምህር ሆይ ከህግ ማናቸይቱ ትእዛዝ ታላቅ ናት? ብሎ ጠየቀው። ኢየሱስም እንዲህ አለው፤ ጌታ አምላክህን በፍጹም ልብህ፤ በፍጹም ነፍስህም በፍጹም ሃሳብህም ውደድ። ታላቂቱና ፊተኛይቱ ትእዛዝ ይህች ናት። ሁለተኛይቱም ይህችን ትመስላለች፤ እርስዋም፤ ባልንጀራህን እንደ ነፍስህ ውደድ የምትለዋ ናት። በእነዚህ በሁለቱ ትእዛዝ ህጉም ሁሉ ነብያቱም ተስቅለዋል” (ማቴ 22፥35-40)።

እንደ ሰውነታችን ቅድሚያ የምንሰጠው የመጀመሪያው ነገር “ታላቁ ግባችን” ባለን ነገር ሁሉ እግዚአብሔርን መውደድ ነው። ይህን ካደረግን ብቻ ነው ባልንጀራህን እንደ ነፍስህ ውደድ የሚለውን ሁለተኛውን ትእዛዝ በእውነት ልናሟላ የምንችለው። በማንኛውም ግንኙነታችን ውስጥ ስኬትና እውነተኛ ደስታ የሚሸከረከሩት “እግዚአብሔርን የምንወደው እንዴት ነው?” በሚለው ጉዳይ ዘራያ ነው። እግዚአብሔር እንደወደደን ሁሉ እኛም እርሱን መልሰን ልንወደው ይገባናል። ይህንን ልናደርግ የምንችለው እንዴት ነው? እግዚአብሔርን መውደድ ማለትስ ምንድን ነው?

የእግዚአብሔር ፍቃድና እቅዱ (ደስታው ማለት ነው) እርሱን እንድንወደው ነው። እግዚአብሔርን የማንወድ ከሆነ ደስ ልናለኝው አንችልም። ካላወቅነው በስተቀር ልንወደው አንችልም፤ በእርሱም ላይ እምነት ከሌለን ልናውቀው ደግሞ አንችልም፤ “ያለ እምነት ደስ ማለት አይቻልም፤ ወደ እግዚአብሔር የሚደርስ እግዚአብሔር እንዳለ ለሚፈልጉትም ዋጋ እንዲሟለጥ ያምን ዘንድ ያስፈልገዋልና” (ዕብ 11፥6)።

እግዚአብሔርን ለመውደድ የመጀመሪያው ቅድመ ሁኔታ እርሱን በእምነት ማወቅ ነው። እግዚአብሔርን ካላወቅነው ከቶውንም ልንወደው አንችልም። እግዚአብሔርን ወደማወቅ የምንደርሰው፤ የበደላችንን ተግላጽ ይቀበል ዘንድ በመስቀል ላይ በሞተው፤ ከሰማያዊው አባታችን ጋር ትክክለኛ ህብረት ይኖረን ዘንድ የተሃድሰን በር በከፈተው በልጁ በኢየሱስ ክርስቶስ በኩል ነው። ጳውሎስ በሮሜ መጽሐፉ እንደጻፈው፤ “ሁሉ ንጢያትን ሠርተዋልና የእግዚአብሔር ክብር ጎድሏቸዋል፤ በኢየሱስ ክርስቶስ በሆነው ቤዛነት በኩል እንዲያው በጸጋው ይጸድቃሉ” (ሮሜ 3፥23-24)።

ንጢያት ከእግዚአብሔር ጋር የነበረንን ህብረት አፈረሰው፤ ኢየሱስ ክርስቶስ ግን በደሙ የፈረሰውን ህብረት እንደገና አደለው። በእምነት ከንጢያታችን ተመልሰን ኢየሱስ ክርስቶስን እንደ ግል

አዳኞችንና ጌታችን ስናምነው፤ “ገቢያታችንን ይቅር ሊለን፤ ከአመጸም ሁሉ ሊያነጻን የታመነና ጸድቅ ነው” (1ዮሐ 1፡9)። በተጨማሪም ከአባታችን ጋር በማያቋርጥ ህብረት ውስጥ እንድንራመድ በሚያስችለን በመንፈስ ቅዱስ ይሞላናል። እንደዚህም እንደዚህም ሊሆን ብቻ አግዚአብሔርን በእውነት መውደድ እንችላለን።

ስምዕክ

እንደ አማኝነታችን ለአግዚአብሔር ያለንን ፍቅር የምንገልጽበት በርካታ ልምዶችና በግልጽ የምናሳይባቸው መንገዶች አሉ። እጅግ ጠቃሚ ከሆኑት አንዱ በአምልኮ ውስጥ የምንገልጥበት መንገድ ነው። እዚህ ጋ ብዙውን ጊዜ አምልኮ ብለን የምንጠራው ብዙ ነገራችን እንደ እውነቱ ሌላ ነገር እንደሆነ መረዳት ያስፈልገናል። እውነተኛ አምልኮ የሚከናወነው አካላዊ በሆነው ማንነት ሳይሆን መንፈሳዊ በሆነው ማንነት ነው። አምልኮ እያልን የምንጠራው ብዙው ነገራችን የሚከናወነው በአካላዊ ማንነታችን ነው፤ መዘመር፤ መፀለይ፤ እጆችን ማንሣት፤ ማሸብሸብ፤ በልሳን መጸለይና የመሳሰሉት። እነዚህ እንቅስቃሴዎች ከለውነታችን ጋር የተያያዙ በመሆኑ፤ የግድ ወይም ወዲያውኑ ከመንፈሳችን ጋር ይያያዛሉ ማለት አይደለም። እነዚህን ነገሮች ሁሉ በሙሉ ሃይላችን ከምራችን ልናደርጋቸው እንችላለን፤ ይሁንና እውነተኛ ወደሆነው አምልኮ በጭራሽ ላንገባ እንችላለን።

ስሙነተኛ ስምዕክ የሚከናወነው ስካላዊ በሆነ ማንነት ሳይሆን በሆነ፤ ስካላዊ በሆነው ማንነት ነው።

ብዙ አማኞች አምልኮ ብለው የሚጠሩት እውነታ ምስጋና ነው። አግዚአብሔርን ስለታላቅነቱና ስለመልካምነቱ እውቅና ይለጡታል፤ ስለተለምዶቱ፤ ስለባርኮቱ፤ በመካከላቸው ስለተገኘው ህልውናውና ሃይሉ ያመለግኑታል፤ ያከብሩታል። አግዚአብሔርን ማመስገን ማለት እርሱን ከፍ ከፍ ማድረግ፤ መልካምነቱን መናገር፤ ከፍ ያለውን አድናቆትና አክብሮት መስጠት፤ ክብሩን፤ ልዕልናውን ታላቅነቱን ማግኘት ነው። እነዚህ ነገሮች ሁሉ መልካምና አግባብ የሆኑ እንዲሁም ትክክለኛ ነገሮች ናቸው። ነገር ግን እውነተኛ አምልኮ አይደለም። ምስጋና ለአምልኮ መንገድ ጠራጊ ነው፤ ብዙ አማኞች የሚሄዱት ግን እዚያ ድረስ ብቻ ነው።

የእውነተኛ አምልኮ አድማስ ከምስጋና አልፎ የሚሄድ ከዝማሬ፤ ከፀሎትና ከማንኛውም አካላዊ እንቅስቃሴ እንዲለየው አምልኮ ናቸው ብለን ከምናስባቸው ነገሮች ሁሉ የላቀ ነበሳ ምስጋና ጥቅሙ ከአግዚአብሔር ይልቅ ለእኛው ነው። ምስጋና እውነተኛ አምልኮን እንድናደርግ አካላችንን ወደ መገዛት ለማምጣት የሚረዳ ለእውነተኛ አምልኮ መንፈሳችንን የሚያዘጋጅ ነው። ይህ ማለት አምልኮ ከራሳችን አካልና ከስጋችን ውስንነት ውስጥ እንድንወጣ በማድረግ መንፈሳችን ሙሉ በሆነ ነፃነት እንዲያመልክ ይረዳል ማለት ነው። በዚህ ምክንያት ጥንቃቄ ካለደረግን ሊጎዳንም እንደሚችል ማለብ ይኖርብናል።

እውነተኛ አምልኮ ሁልጊዜም የሚከናወነው ከመንፈስ ወደ መንፈስ ነው። የእኛ መንፈስ ከአግዚአብሔር መንፈስ ጋር ሲዋሃድ ነው። ብዙውን ጊዜ ይህ የሚከናወነው ያለ ቃላት ነው። አምልኮ ማለት በአግዚአብሔር ውስጥ ማንነታችንን ስናጣው ነው። በምስጋናና በሌሎች እንቅስቃሴዎች በእጅጉ ከተያዘን ትኩረታችን በስጋችን ላይ፤ በአካላችን ላይ ማለት ነው፤ በመሆኑ በሙሉ ልብ ሆነን ወደ አምልኮ መግባት እንችልም። በአካል ሆነን ከምናመልክበት ደረጃ አልፈን ከአግዚአብሔር ጋር ንጹህ በሆነ መንፈሳዊ ህብረት ወደምናመልክበት ደረጃ ልንደርስ ጊዜው መምጣት አለበት። ምስጋና እንደ ሮኬት ለመመንጠቅ የሚያስፈልጋትን ሃይል እንደሚሰጣት ቦስተር ሮኬት፤ ከእኛነታችን ውስጥ እንድንጠቅ የሚያስችል ነው። ይሁንና መንፈሳችን ብቻ ነው ተነጥቆ ወደ ምህዋሩ የሚገባው።

አምልኮ የሚለው ቃል ተራከቦን ማድረግ፤ ቁልቁል መስገድና መሳም ማለት ነው። በአጭሩ አምልኮ ማለት መጣበቅ ማለት ነው። አምልኮን ከምስጋና የሚለየው ይሄው ነው። ከሩቅ ሆኖ መጣበቅ የሚባል ነገር የለም። አግዚአብሔርን ከርቀት ሆነን ልናመለግን እንችላለን፤ ከርቀት ሆነን ግን ልናመልከው እንችልም። ምስጋና አካላዊ ነው፤ አምልኮ ግን መንፈሳዊ ነው። አምልኮ ማንነትን መለዋወጥ ነው።

አግዚአብሔርን ከርቀት ሆነን ልናመለግን እንችላለን፤ ከርቀት ሆነን ግን ልናመልከው እንችልም።

አግዚአብሔር ፍቅር ነው። የፈጠረንም የእርሱን ፍቅር እንድንቀበል ነው። ፍቅርን ለጭ ከሆነው አፍቃሪ አምላክ የተገኘን በመሆኑ፤ ፍቅርን ለመቀበል ብቻ ሳይሆን ለመስጠትም ብቃቱ

አለን። አምልኮ የሚጀምረው እግዚአብሔር ፍቅሩን ሲለጥ ነው። ፍቅሩን የተቀበልን እኛ መልሰን ደግሞ እንሰጠዋለን። መንፈሳችን ከእግዚአብሔር መንፈስ ጋር በተገናኘ ጊዜ ያነየ ፍቅር እንለዋወጣለን። እግዚአብሔር ይወዳል ይለጣልም፤ እኛም እንቀበላለን ምላሽንም እንሰጣለን፤ አስቀድሞ በእኛ ላይ ያፈሰሰውን ፍቅሩን መልሰን ለእርሱ እንሰጣለን።

በክርስቲስ ውስጥ መኖር

እንዲህ ያለውን ወዳጅነት የተሞላበት ፍቅር ለመለዋወጥ ከእግዚአብሔር ጋር በቅርበት ሆነን መቆየት ይኖርብናል። በርቀት ሆኖ መጣበቅ ፈጽሞ የማይቻል ነው። ከእርሱ ጋር ያለንን መጣበቅ ጠብቀን መቆየት የፍቅር አንድ አካል ነው። እርሱ አሁን እኛ ላለንና ይኖረናል ብለን ተስፋ ለምናደርገው ማናቸውም ነገር ሁሉ ምንጭ ነው። ላሉን ጥያቄዎች ሁሉ መልሱ በእግዚአብሔር ዘንድ ነው። ለችግሮቻችን ሁሉ መፍትሔው የተከማቸው በእግዚአብሔር ዘንድ ነው። ግራ ለተጋባንቸው ነገሮች ሁሉ መልስ የሚሆን ለላም ማደሪያው በእርሱ ዘንድ ነው። ለእንቅስቃሴያችንና ላልተረዳናቸው ነገሮች መፍቻ የሚሆን ቁልፍ በእግዚአብሔር እጅ ነው። ጥበብ፣ እውቀትና ራሱ ሕይወትም ጭምር የመገኛ አድራሻቸው በእግዚአብሔር ነው።

እዚህ ነጥብ ላይ ነው ኢየሱስ በእርሱና በተከታዮቹ መካከል ስላለው ግንኙነት በንጽጽር፤ በወይኑ ቅርንጫፍና በወይኑ ግድ ምላሌ የተናገረው።

“እውነተኛ የወይን ግንድ እኔ ነኝ፤ ገበሬውም አባቴ ነው . . . በእኔ ኑሩ እኔም በእናንተ። ቅርንጫፍ በወይኑ ግንድ ባይኖር ከራሱ ፍሬ ሊያፈራ እንደማይቻለው እናንተ ደግሞ በእኔ ባትኖሩ አትችሉም። እኔ የወይን ግንድ ነኝ እናንተ ቅርንጫፎች ናችሁ። ያለ እኔ ምንም ልታደርጉ አትችሉምና፤ በእኔ የሚኖር እኔም በእርሱ እርሱ ብዙ ፍሬ ያፈራል። በእኔ የማይኖር ቢሆን እንደ ቅርንጫፍ ወደ ውጭ ይጣላል፤ ይደርቅማል እነርሱንም ሰብስበው ወደ እሳት ይጥሏቸውማል፤ በእኔ ብትኖሩ ቀሎቴም በእናንተ ቢኖሩ የምትወዱትን ሁሉ ለምኑ ይሆንላችኋል . . . አብ እንደወደደኝ እኔ ደግሞ ወደድኳችሁ፤ በፍቅሬ ኑሩ። እኔ የአባቴን ትእዛዝ እንደጠበቅኩ በፍቅሩም እንደምኖር ትእዛዜን ብትጠብቁ በፍቅሬ ትኖራላችሁ።” (ዮሐ 15፡1፤ 4-7፤ 9-10)።

የወይን ቅርንጫፎች በራሳቸው ህይወት የላቸውም፤ ህይወታቸው በግንዱ ላይ ነው። ከግንዱ የተለየ ማንኛውም ቅርንጫፍ ይሞታል፤ ምክንያቱ በራሱ መዝለቅ ስለማይችል ነው። ምንም እንኳን ቅጠሉንና ፍሬውን የሚያበቅሉት ቅርንጫፎቹ ቢሆኑም፤ ይህን ማድረግ የሚችሉት ከግንዱ ጋር ተጣብቀው እስከ ቆዩ ድረስ ብቻ ነው። በግንዱ ውስጥ ያለው ሕይወት ወደ ቅርንጫፎቹ እየፈለሰ ፍሬ እንዲያፈሩ ያደርጋቸዋል። የትኛውም ቅርንጫፍ በራሱ ፍሬ መስራት ወይም መስጠት አይችልም።

ልክ እንደዚሁ፤ ኢየሱስ ከእርሱ በቀር አንዳች ማድረግ እንደማንችል ተናገረ። እኛ ቅርንጫፎች ነን እርሱም የወይን ግንድ የህይወታችንና የፍሬያችንም ምንጭ ነው። የምንፈልገው ማንኛውም ነገር፤ ሊኖረን የሚችለውና አሁን ያለን ሁሉ በእርሱ ውስጥ ነው። በህልውናችን አላማ ሁሉ ፍሬያማና ውጤታማ ለመሆን፤ ህይወት ያለን ሆነን መኖር ያስፈልገናል፤ ለዚህም ከወይን ግንዳችን ከኢየሱስ ጋር ዘላቂነት ባለው መጣበቅ ልንያያዝ ይገባናል።

ኢየሱስ ክርስቶስ ተከታዮቹን “በእኔ ኑሩ እኔም በእናንተ” (ዮሐ 15፡4) ሲል አዟቸዋል። ይህንን ትእዛዝ ተከትሎም ተስፋን ይለጣቸዋል፤ “. . . ትእዛዜን ብትጠብቁ በፍቅሬ ትኖራላችሁ” (ዮሐ 15፡10) ከክርስቶስ ጋር መቆየት ወይም መጣበቅ፤ በእኛና በጌታ መካከል ለሚኖረው የፍቅር መቀባበል እጅግ አስፈላጊ ነገር ነው። ምክንያቱ ቀላል ነው፤ በእርሱ ላይ ተጣብቀን በአንድ ስፍራ መቆየት ፍቅሩን መሰራ ለመሰራ ለመቀበል ያስችለናል።

በህልውናችን ስላማ ሁሉ ፍሬያማና ውጤታማ ለመሆን፤ ህይወት ያለን ሆነን መኖር ያስፈልገናል፤ ለዚህም ከወይን ግንዳችን ከኢየሱስ ጋር ዘላቂነት ባለው መጣበቅ ልንያያዝ ይገባናል።

ማንኛውም ፍቅር ምንጭ ከእግዚአብሔር ነው። ማንንም ልንወድ የቻልነው ማለትም እግዚአብሔርን፤ ራሳችንን ወይም ሌሎችን ሲሆን ይችላል ምክንያቱ የእግዚአብሔር ፍቅር ነው። መውደድ የቻልነው አስቀድሞ እግዚአብሔር ሰሰወደደን ነው። ዮሐንስ በመጀመሪያው የአዲስ ኪዳን መልዕክቱ በራሱ መንገድ እንዲህ ገልጾታል።

“ወዳጆቼ ሆይ ፍቅር ከእግዚአብሔር ስለሆነ፤ የማወደውም ሁሉ ከእግዚአብሔር ስለተወለደ እግዚአብሔርንም ስለማያውቅ

እርሱ በእርሳችን እንዋደድ። ፍቅር የሌለው እግዚአብሔርን አያውቅም፤ እግዚአብሔር ፍቅር ነውና። በዚህ የእግዚአብሔር ፍቅር በእኛ ዘንድ ተገለጠ፤ በእርሱ በኩል በህይወት እንኖር ዘንድ እግዚአብሔር እንድ ልጁን ወደ ዓለም ልከታልና። ፍቅር እንደዚህ ነው። እግዚአብሔር እርሱ ራሱ እንደወደደን ስለገጠረታችንም ማስተሰሪያ እንዲሆን ልጁን እንደላከ እንጂ እኛ እግዚአብሔርን እንደወደድነው አይደለም” (1ዮሐ 4፡7-10)።

የፍቅር ቀልፋ እኛ እግዚአብሔርን እንደወደድነው አይደለም፤ ይልቁንም እግዚአብሔር እንደወደደን ልጁንም እንደላከ ነው። እግዚአብሔርን የምንወደው እንዴት ነው? እግዚአብሔርን የምንወደው ከእርሱ ጋር ተቀራርቦን በእንድ ስፍራ ተጣብቅን በመቆየት ነው። ያን ጊዜ ፍቅሩን እንቀበላለን። ወደ ልባችን የሚገባው ፍቅሩም፤ ለእርሱ የፍቅር ምላሽ ለመስጠት ያስችለናል። ከእግዚአብሔር ጋር በቅርብ መሆን የምንችለውን እንዴት ነው? ይህን ማድረግ የምንችለው በእምልኮ ውስጥ፤ በፀሎት ውስጥ፤ ቃሉን በማንበብ በምናጠፋው ጊዜ፤ በጥምና ውስጥ፤ ቃሉን መጽሐፍ ቅዱስን በማጥናት፤ በእግዚአብሔር መንፈስ በመመላለስና ከሌሎች አማኞች ጋር ያልተቋረጠ ህብረት በማድረግ ነው። ከምንወደው ከማንም ጋር ረዥም ጊዜ እናሳልፋለን። ከእርሱ ጋር ጊዜ በማሳለፍና በመጠጋጋት እግዚአብሔርን እንወዳለን፤ ስለዚህም ምክንያት ይወደናል እርሱን እንመስል ዘንድ መንገዱን ያስተምረናል።

እግዚአብሔር የምንወደው ከስርዐት ጋር ተጠጋግተን በአንድ ስፍራ ተጣብቅን በመቆየት ነው።

ከእግዚአብሔር ጋር መጣበቅ

እንድ እጅግ ግልጽ የሆነ የህይወት መርህ አለ፤ ብዙውን ጊዜያችንን አብረናቸው የምናሳልፋቸውን ሰዎች እንመስላቸዋለን። አንድን ሰው በትክክል ለማወቅ የምንፈልግ ከሆነ ከዚያ ሰው ጋር ብዙ መቆየት ይኖርብናል። እግዚአብሔርን ከምንወድበት መንገድ አንዱ እርሱን በማወቅ ነው። እግዚአብሔርን ማወቅ ለሚለው ሌላ ቃል መጠቀም ካስፈለገን ከእግዚአብሔር ጋር መጣበቅ ነው። እንደ እውነቱ ከሆነ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ የእውቀትና የመጣበቅ ጽንሰ ሀሳብ በእጅጉ የተቀራረበ ነው። በብሉይ ኪዳን “ያዳ” የሚለው የዕብራይስጥ ቃል፤ እግዚአብሔርን ማወቅ የሚለውንና ጾታዊ ግንኙነትን የሚያመለክት ነው። ለምሳሌ ሙሴ እግዚአብሔርን ፊት

ለፊት ያውቀው ነበር፤ (ዘጸ 34፡10 ይመልከቱ) እንዲሁም አዳም ሚስቱን ሄዋንን እውቃት በሁለቱም ሁኔታዎች ውስጥ ቃሉ የሚያመለክተው (ዘፍ 4፡1 K.J.V) ቅርብነትና ወዳጃዊ የሆነ ቤተሰባዊነትን ነው።

እግዚአብሔርን ከምንወደበት መንገድ ስንዱ ስርዐትን በማወቅ ነው።

ምሳሌ 1፡7 “የጥበብ መጀመሪያ እግዚአብሔርን መፍራት ነው። ሰነፎች ግን ጥበብንና ተግሣጽን ይንቃሉ” ይላል። እግዚአብሔርን ማወቅ ለማንኛውም እውነተኛ ለሆነ እውቀት መነሻ ነው። በስኬትና በውድቀት መካከል ያለው ልዩነትም ይሄው ነው። በፍቅርና በሕይወትም። የእውቀት ተቃራኒው ያስማስተዋል ነው። ያስማስተዋል የፈጠራ ክህሎትን እምቅ ችሎታ ገደቦ በመያዝ፤ ሰለባዎቹን ምሁራዊና መንፈሳዊ በሆነ ቀንበር ያስራቸዋል። እውቀት በሌላ በኩል፤ ነፃ ያወጣል። ኢየሱስ እንዲህ አለ፤ “እናንተ በቃሌ ብትኖሩ በእውነት ደቀመዛሙርቶቼ ናችሁ፤ እውነትንም ታውቃላችሁ፤ እውነት እርነት ያወጣችኋል” (ዮሐ 8፡31-32)።

እውነት በራሱ ብቻ አይደለም ነፃ የሚያወጣን፤ ይልቁንም በእውነት እውቀት እንጂ። ልዩነት የሚያወጣው ይሄው ነው። የማናውቀው እውነት ለእኛ ምንም ማለት አይደለም። ኢየሱስ እንደተናገረው እውነትን የምናውቀው በቃሉ በመኖር ነው። ማንኛውም ኢየሱስ የተናገረው ያደረገውም፤ ሙሉው የህይወት ምሳሌነቱ ማለት ነው። አላማው አባቱን ለመግለጽ ነበር። የኢየሱስ ትምህርት አላማ ያደረገው እኛ እግዚአብሔርን እንድናውቅ ነው። እግዚአብሔርን ስናውቅ ፍቅርን እናውቃለን፤ ምክንያቱም እግዚአብሔር ፍቅር ነው። እግዚአብሔርን ስናውቅ ህይወትን እናውቃለን፤ ምክንያቱም እግዚአብሔር ህይወት ነው።

እግዚአብሔርን እንደምንረዳው ተስፋ ማድረግ የጀመርን እንደሆነ እንኳን እናም እንዴት እንደምንወደው ካወቅን፤ እርሱን ወደማውቅ መጥተናል። እግዚአብሔርን መረዳት ለእኛ የሚቻል ነገር ነውን? በእንድ በኩል መልሱ አይቻልም ነው። ውስን በሆነ አይምሯችን የማይወሰነውን እግዚአብሔርን ሙሉ ለሙሉ ለመረዳትና ለማስተዋል ምንም መንገድ የለም። ይሁንና በሌላ በኩል እግዚአብሔር ስለ እርሱ ማስተዋል የሌለን እንድንሆን አይፈልግም። እርሱን በማወቅ ወዳጃዊ በሆነ ግንኙነት ከእርሱ ጋር

ሀብረት እንደናደርግ ይፈልጋል። ስለዚህም ነው ራሱን ለመግለጽ በቃሉ ውስጥ፤ በልጁ በኩልና በመንፈሱ በኩል አስፈላጊ የሆነውን ነገር ሁሉ ያደረገው።

እግዚአብሔርን ስናውቅ ፍቅርን ስናውቃለን፤ እግዚአብሔር ፍቅር ነው። እግዚአብሔርን ስናውቅ ህይወትን ስናውቃለን፤ እግዚአብሔር ህይወት ነው።

ብዙ አማኞች እግዚአብሔርን መረዳት አይቻልም በሚል በተሳሳተ አመለካከት ሥር ናቸው። እርሱ ለዘላለም ሚስጥር ሆኖ ሊኖር ያስፈልጋል ብለው ያስባሉ። ይህ ግን በቀላሉ አውነት አይደለም። መጽሐፍ ቅዱስ እግዚአብሔር በሂደትና እያደገ በሚሄድ ሁኔታ ራሱን ለፍጥረት ሁሉ መግለጹን የሚዘግብ የታመነ መጽሀፍ ነው። መዝ 98፥2፤ “እግዚአብሔር ማዳኑን አስታወቀ፤ በአህዛብም ፊት ጽድቁን ገለጸ” ይላል። አንዳንድ ክርስቲያኖች እግዚአብሔር ሊታወቅ የማይቻል ሚስጥር ነው ለሚሉት ሀሳባቸው ድጋፍ እድርገው የሚያቀርቡት በ1ቆሮ 2፥9 “ነገር ግን አይን ያላየችው ጆሮም ያልሰማው በሰውም ልብ ያልታሰበው እግዚአብሔር ለሚወዱት ያዘጋጀው ተብሎ እንደተፃፈ እንዲህ እንናገራለን”። የሚለውን ቃል ነው። ነገር ግን ቀጥሎ ያለውን ጥቅስ ብዙ ጊዜ ልብ አይሉትም፤ “. . . ለእኛ እግዚአብሔር በመንፈሱ በኩል ገለጠው” (1ቆሮ 2፥10)።

እግዚአብሔር የሚታወቅ ነው፤ እኛ እንድናውቀውም ይፈልጋል። እኛ እናውቀው እንችል ዘንድ ራሱን በብዙ መንገድ ገልጿል። እግዚአብሔርን የምንወድበት አንዱ መንገድ ጊዜያችንን ወስደን እርሱን ለማወቅ ጥረት ማድረግ፤ ከእርሱ ጋር ተጣብቆ ጊዜን ማሳለፍ ነው። ለግብግብ መልስ እንስጥ ዘንድ ቆሞ ይጠበቃናል፤ “ወደ እግዚአብሔር ቅረቡ እርሱም ወደ እናንተ ይቀርባል” (ያዕ 4፥8)።

እግዚአብሔርን የማወቁያ መንገዶች

እግዚአብሔር እንድናውቀውና እንድንወደውም ይፈልጋል። ይህ ስለ እግዚአብሔር ብዙ እውነቶችን ከማወቅ ከፍ ያለ ነው። ከአይምሮ አውቀትም በላይ ነው። ማወቅ ማለት የአንድን ነገር ወይም ሰው ተፈጥሮና ባህሪያት መረዳት ማለት ነው። ጥሩ መካኒክ ዘመን ስለ መኪናዎች ምንነት አካላቸውን ከማወቅ በላይ

ታወቃለሁ። እንዴት እንደሚሰሩ አጠቃላይ መርሆዎችን ትረዳለሁ። ሞተሩን ከውስጥና ከውጭ ታውቀዋለህ፤ ስለትራንስሚሲዮን፤ ስለ ጭስማውጫው፤ ስለ ኤሌትሪክ ሊስተሙ አጣርተህ ታውቃለህ። መኪናው በአንድ ችግር ምክንያት በተበላሽ ጊዜ ብልሽቱን ለይተህ ታውቃለህ፤ ትጠግነውማለህ፤ ምክንያቱም የአውቶምቢልን አሠራርና ባህሪውን ታውቀዋለህ። ያን ጊዜ በእውነት ስለ መኪና አውቃለሁ ማለት ትችላለህ።

አንድን ሰው ማወቅ ማለት የእርሱን ወይም የእርሷን ባህሪና ስብእና ማወቅ ማለት ነው። ይህም ማለት የዚያን ሰው እምነት፤ ስሜት፤ የሚወዳውን፤ የሚጠላውን፤ ጥንካሬውን፤ ድክመቱን ማመቅ ማለት ነው። እንዲህ አይነቱ እውቀት ውጭ ውጭውን ከማወቅ እጅግ የዘለለ ነው። በውጭ ከሚነገር ቃልና ከሚታይ ድርጊት የላቀ ነው፤ ይህ የዚያን ሰው ውስጣዊ ስብእና እንደ መዳሰስ ማለት ነው።

አንድን ነገር በእርሱ ላይ ተጣብቆ ማወቅ፤ በአይምሮ ማወቅን ብቻ ሳይሆን በልብ ማወቅን ይጨምራል። ይህም ማለት የሰውየውን ድርጊት ብቻ ማወቅ ሳይሆን መንገዱን ጭምር ማወቅ ማለት ነው።

እግዚአብሔርን መውደድ ማለት መንገዱን ማወቅና መማር ማለት ነው። ይህ ማለት ቃሉንና አሠራሩን ከማወቅ እጅግ የተለየ ነው። በመዝ 95፥10 ጌታ እንዲህ ይላል፤ ያችን ትውልድ አርባ አመት ተቆጥቻት ነበር፤ ሁልጊዜ ልባቸው ይስታል፤ እነርሱም መንገዴን አላወቁም አልኩ” (መዝ 95፥10)። እግዚአብሔር እየተናገረ ያለው ስለተመረጠው ነገር ግን መንገዱን ስላላወቀ ሀዘቡ ስለአስራኤል ነው። እነዚህ እግዚአብሔር ከግብጽ ባርነት ነፃ ባወጣቸው ጊዜ በግብፃውያን ላይ ደረገውን መቅሰፍት ሁሉ ምስክር ሆነው የተመለከቱ ናቸው። እግዚአብሔር ቀይ ባህርን ሲከፍለውና ከፈርአን ሠራዊትም ሲታደጋቸው ተመልክተዋል። በምድረ በዳው ቀን የደመናውን አምድ ሌትም የእሳቱን አምድ ተከትለው ሄደዋል። አለት ስንጥቆ ይጠጡ ዘንድ ውሃን አዘጋጅተላቸዋል። በምድረ በዳው አርባ አመት ሙሉ ተአምራዊውን መና እየተመገቡ ሃሲት አድርገዋል። በዚያ ጊዜ ሁሉ ውስጥ ልብላቸው አላረጀም ጫማቸው አላለቀም። እስራኤላውያን የእግዚአብሔርን ታላቅ ሥራ ተመልክተዋል። ሥራውን ያውቃሉ፤ መንገዱን ወደ ማወቅ ግን በጭራሽ አልደረሱም።

እንደግን ነገር በስርዓቱ ሳይ ተጠብቀን የምናውቀው ማወቅ የአደምጅ ስውቀት ብቻ ሳይሆን የሰብም ነው።

በሌላው በኩል ግን ሙሴ በተለይ ከእግዚአብሔር ጋር በጣም በተጣበቀ ህብረት ሃሴት ያደርግ ነበር። ዳዊት በመዝ 10+37 ስለጌታ በጻፈበት ስፍራ “መንገዱን ለሙሴ አስታወቀ፤ ለእስራኤል ለልጆችም አደራረጉን” ሲል አስፍርታል። እዚህ ጋ ሁለት አይነት ግንኙነቶችን አንመለከታለን። ሙሴ የእግዚአብሔርን ልብና ሃሳብ ይዳስስ ነበር፤ ህዝቡ ግን እግዚአብሔር የሚሠራውን ይመለከቱ ነበር። ለዚህ ነበር ህዝቡ በጭራሽ በእውነት ወደ እግዚአብሔር ህልውና ያልገቡት።

ዛሬም ተመሳሳይ ችግር ተከስቷል። የእግዚአብሔርን ታምራቶች አይተው የሚያረጋገጡ በዘሉ አማኞች አሉ። የእግዚአብሔርን ባርነት የተለማመዱ፤ እግዚአብሔር እንዳንድ ለህይወት አስፈላጊ የሆኑ ነገሮችን እንደሚያዘጋጁ የሚናገሩ፤ የእግዚአብሔር ነገርና ሃይሉን ማድነቅ ይችላሉ ይሁንና ፈጽመው የእግዚአብሔርን ህልውና አያውቁም። ልባቸውን ወደ ልቡ ወይም ሀሳባቸውን ወደ ሃሳቡ መልሰው አያውቁም።

የእግዚአብሔርን መንገዶች ማወቅ እግዚአብሔርን የመውደድ አላባዎች ከሆኑት አንዱን ምናልባትም ከሁሉም አጅግ ጠቃሚ የሆነውን ጉዳይ ወደ አይታችን ያመጣል። ኢየሱስ እንዲህ አለ፤ “በትወዳኝ ትእዛዜን ጠብቁ . . . ትእዛዜ በእርሱ ዘንድ ያለችው የሚጠብቃትም የሚወደኝ እርሱ ነው፤ የሚወደኝን አባቴ ይወደዋል፤ እኔም እወደዋለሁ ራሴንም እገልጥለታለሁ . . . የሚወደኝ ቢኖር ቃሌን ይጠብቃል አባቴም ይወደዋል ወደ እርሱም እንመጣለን፤ በእርሱም ዘንድ መኖሪያ እናደርጋለን (ዮሐ 14+15፤ 21:23)።

እግዚአብሔርን መታዘዝ እኛ ለእርሱ ያለን ፍቅር በከፍተኛ ደረጃ የሚገለጥበት እውነትነቱም የሚረጋገጥበት ነው። እግዚአብሔርን የምንወደው እርሱን በመታዘዝ ነው። ባለመታዘዝ የምናደርገው የመውደድ ተግባርና ለእግዚአብሔር መስጠታችንም ቢሆን ባዶ፤ ትርጉም የለሽና ግብዝነት ያለበት ነው፤ ኢሳ 29+13 በዚህ ጉዳይ የእግዚአብሔርን አቋም በግልጽ ያስፈረዋል፤ “ጌታም ይህ ህዝብ በአፉ ወደ እኔ ይቀርባልና፤ በከንፈሮቼም ያከብረኛልና፤ ልቡ ግን ከእኔ የራቀ ነውና”።

እግዚአብሔርን መታዘዝ እኛ ለእርሱ ያለን ፍቅር በከፍተኛ ደረጃ የሚገለጥበት እውነትነቱም የሚረጋገጥበት ነው።

ዓላማህ ምንድን ነው? ዝም ብለህ የእግዚአብሔርን ባርነት ትከታተላለህ ወይስ እግዚአብሔርን ማወቅ ትፈልጋለህ? ሃሳብህ ያረፈው ከእርሱ በምትቀበለው ነገር ላይ ነው ወይስ ከእግዚአብሔር ጋር የተጣበቀ ግንኙነት ለማድረግ ጠንካራ መሻት አለህ? እግዚአብሔር የሚሠራውን እያየህ በመደለት ትረካለህ? ወይስ ወዳጁ ለመሆን ወደፊት ትራመዳለህ?

ፍቅር ሙሉ ይሆን ዘንድ ራሱን መስጠት ይኖርበታል፤ ስለዚህም ፍቅር ተቀባዩን ይፈልጋል። ፍቅር ሙሉ ይሆን ዘንድ ተቀባዩ መልሶ ለሰጭው ይመልስበት ዘንድ ያስፈልጋል። ይህን ግንኙነት ነው እግዚአብሔር ለሁላችን ያዘጋጀው፤ እናም ወደዚህ ፍቅር ሁላችንን ይጋብዘናል። የተፈጠርነው የእግዚአብሔር ፍቅር ለመቀበልና የተቀበልነውንም መልሱን ለመስጠት ነው። እርሱ ለእኛ ያለው እቅድ ወደ ጠለቀና ወደቀረበ የፍቅር ግንኙነት፤ በውጫዊ ሁኔታዎች ከሚገለጽ ግንኙነት ባለፈ መንገድ ልብ ለልብ፤ መንፈስ ከመንፈስ ጋር ወደ ሆነ ህብረት እንድንገባ ነው። እግዚአብሔር የጠራን በሙሉ ልባችን፤ በሙሉ ነፍሳችን፤ በሙሉ ሃሳባችን እርሱን እንድንወድ ነው። እንዲህ አይነቱ ፍቅር ነው ዋንኛ የሆነውን የህይወት ግባችንን እንድናከናውን የሚያስችለን፤ እግዚአብሔርን ማክበር በእርሱም ለዘላለም መደለት።

እግዚአብሔር የሚሠራውን እያየህ በመደለት ትረካለህ? ወይስ ወዳጁ ለመሆን ወደፊት ትራመዳለህ?

መርሆዎች

1. ዋነኛና ቀዳማይ አላማችን እግዚአብሔርን መውደድ ነው።
2. እግዚአብሔርን ለመውደድ የመጀመሪያው ቅድመ ሁኔታ እርሱን በእምነት ማወቅ ነው።
3. እውነተኛ እምልኮ ሁልጊዜም ከመንፈስ ወደ መንፈስ ነው።
4. እምልኮ ማንነትን መቀበል ነው።
5. እግዚአብሔርን ከምንወድባቸው ነገሮች አንዱ ከእርሱ ጋር ያለንን ህብረት ጠብቀን መቆየት ነው።
6. ከክርስቶስ ጋር መጣበቅ፤ በእኛና በጌታ መካከል ለሚደረግ የፍቅር መቀበል መሠረታዊ ነገር ነው።
7. እግዚአብሔርን ማወቅ የእውነተኛ እውቀት መነሻ ስፍራ ነው።
8. እግዚአብሔርን ከመውደድ መንገዶች አንዱ ጊዜ ወሰዶ እርሱን ለማወቅ ጥረት ማድረግ ነው፤ ይህ ማለት ከእርሱ ጋር የተቀራረበ የህብረት ጊዜ ማሳለፍ ማለት ነው።
9. እግዚአብሔርን መውደድ ማለት መንገዱን ማወቅ ማለት ነው።
10. እግዚአብሔር ለእኛ ያለው እቅድ ወደ ጠለቀና ወደ ቀረበ የፍቅር ግንኙነት፤ በውጫዊ ግንኙነት ከሚገለጥ ግንኙነት ባለፈ መንገድ፤ ልብ ለልብ፤ መንፈስ ከመንፈስ ጋር ወደ ሆነ ህብረት እንድንገባ ነው።
11. እግዚአብሔር የምንወደው እርሱን በመታዘዝ ነው።

ምሳሌና ስራት

ራስን መውደድ

በለዎች መካከል ያሉ የፍቅር ግንኙነቶች ሁሉ፤ ፍጥረታዊውም ይሁን መንፈሳዊው እግዚአብሔርን መሀከል አድርጎ የታቀደ ነው። ኢየሱስ እንደተናገረን ከሁለቱ ታላላቅ ትእዛዛት አንዱ “ጌታ እምላክህን በፍጹም ልብህ፤ በፍጹም ነፍስህ በፍጹም ሀላብህም ውደድ” (ማቴ 22፥37)። ሁለተኛው ደግሞ፤ “ባልንጀራህን እንደ ነፍስህ ወደድ” የሚለው ነው (ማቴ 22፥39) የሚል ነው። ሁለቱ መለያየት እንዳይችሉ ሆነው የተያያዙ ናቸው። እግዚአብሔር የፈጠረን የእርሱን ፍቅር እንድንቀበል ብቻ አይደለም፤ ይልቁንም መልሰን ለእርሱ ልንሰጥና ለሌሎችም ደግሞ እንድናስተላልፍ ነው። ጎጢያት ከእግዚአብሔር ጋር ያለንን ግንኙነት በማቋረጥ ፍቅርን የመቀበልና የመስጠት ብቃታችንን እንድናጣ የግንኙነት መስመሩን ይቆርጠዋል። ከእግዚአብሔር ጋር መሠረታዊ የሆነው የፍቅር ግንኙነት ሳይኖረን ባልንጀሮቻችንም ይሁን ራሳችንን መውደድ እንደሚገባን መውደድ አንችልም። እግዚአብሔር ለእኛ ስላለው ፍቅር እርግጠኞች ከሆንን፤ ያንን ፍቅር ለእርሱ መልሰን እንሰጣለን፤ ይህ ነፃ የሆነ የፍቅር ቅብብልም ራሳችንንና ሌሎችንም እንድንወድ ያስችለናል።

ራስን መጥላት በሰብአዊው ማህበረሰብ በየትኛውም ባህል ውስጥ ዋነኛው ችግር ነው። በስነልቦና ዘርፍና በባህሪ ላይ ለአስርት ዓመታት የተደረጉ ምርምሮች፤ ጥናቶችና የተገኙ ልምዶች እንደገለጡት፤ ራስን መጥላት ለአይምሮ፤ ለፍልቅ ስሜትና ለስነአይምሮ ችግሮች ዋነኛ ምክንያት ነው። ብዙ ሰዎች ከሌሎች ሰዎች ጋር ችግር የሚፈጥሩበት ምክንያት ከራሳቸው ጋር ጠበኞች በመሆናቸው ነው። ፍቅርን ለመስጠትም ይሁን ለመቀበል ከባድ ሆኖ የሚያገኙበት ምክንያት ራሳቸውን መውደድ ባለመቻላቸው ነው።

እንዳለመታደል ሆኖ ራስን የመጥላት ችግር በአለማዊው ማህበረሰብ ውስጥ ወይም በአይምሮው በሽተኛ በሆነውና በፍልቅ ስሜቱ መረጋጋት በማይችለው ዓለም ውስጥ ብቻ የተወሰነ አይደለም። ይሄው ተላላፊ በሽታ ብዙ የክርስቶስ ተከታዮችንም በክሏል። ብዙዎቻችን አማኞች የሆንን ለራሳችን ዝቅተኛ ግምት